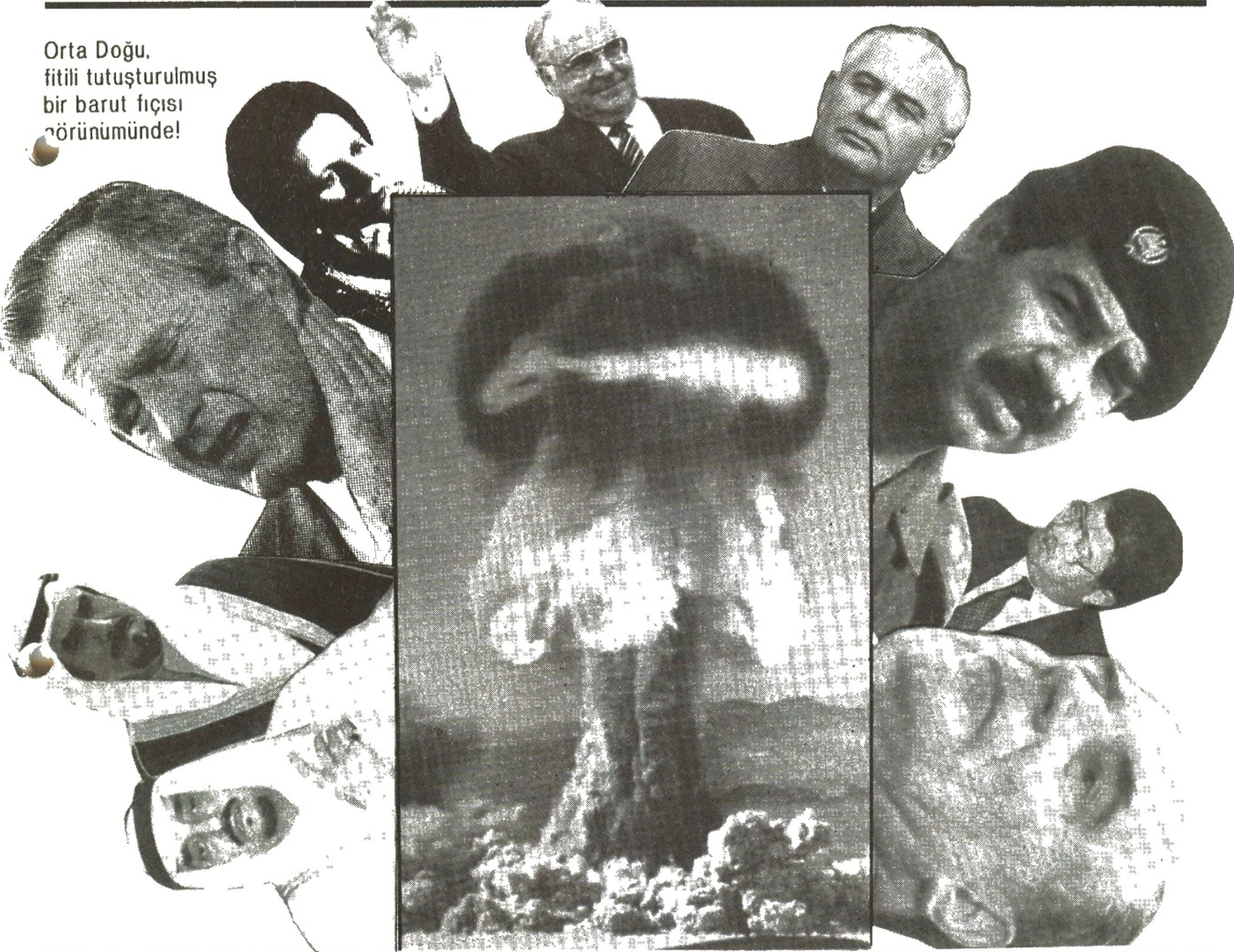
BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN – JÎ BO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Butun ulkelerın ışçıleri bırleşınız! Butun ulkelerın ışçıleri ve ezılen halklar bırleşınız!
Karkerên hemû welatan yekbın! Karkerên hemû welatan û gelên bındest yekbın!

☐ Sayı/Hejmar 61 ☐ 1 Aralık/Befırbar 1990 ☐ 4000 TL

Orta Doğu, fitili tutuşturulmuş bir barut fıçısı görünümünde!



YA BARBARLIK; YA SOSYALİZM!

Emperyalist, gerici, karşı-devrimci savaşa hayır! Yaşasın devrimci savaş!

KARL MARX - FRIEDRICH ENGELS
MANÎFÊSTA PARTÎYA KOMUNÎST

- "Karl Marks ve sendıkalar" üzerine ılk notlar
- Ermenı sorunu Lozan anlaşmasından bugüne
- Komunıstler, bekaret bekçisi değildir!

ÖZÜR

Bazı nedenlerden dolayı, bu sayımızı gecikmeli çıkarmak zorunda kaldık...

BOLŞEVİK PARTİZAN okurlarının bu gecikmeyi, anlayışla karşılayacaklarına inanıyoruz.

YAZI KURULU



İçindekiler

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTÎYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN



Butun ulkelerin ışçıleri birleşiniz! Butun ulkelerin ışçıleri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

Orta Doğu fitili tutuşturulmuş bir barut fıçısı görünümünde!

Faşist Türk devleti, Türkiyeli işçi-köylü-emekçileri emperyalist, gerici, karşı-devrimci bir savaşa sürmeye hazırlanıyor!

Emperyalist, gerici, karşı-devrimci savaşa hayır!

Yaşasın devrimci savaş!

Emperyalist, gerici, karşı-devrimci savaşlar, emperyalist sistemin ürünü, onun kaçınılmaz yol arkadaşıdır!

YA BARBARLIK; YA SOSYALİZM !

DÜNYA petrol rezervlerinin % 60 kadarını barındıran Orta Doğu bugünlerde yine fitili tutuşturulmuş bir barut fıçısı görünümünde.

O bugünlerde tarihinin en büyük askeri yığınaklarından birini yaşıyor. Kanlı savaşlar konusunda tarihi oldukça zengin olan Orta Doğu'nun, en kanlı savaşlarından biri olmaya aday, gerici, karşı-devrimci, emperyalist bir savaş Orta Doğu ve bütün dünya halklarının gözleri önünde harıl harıl hazırlanıyor.

Güncel somut savaş tehdit ve hazırlıklarının bu seferki çıkış noktası, faşist Saddam Hüseyin rejimi Irak'ının, 2 Ağustos 1990'da Kuveyt'i işgali oldu. Bu işgal, bütün dünyada Batılı güya özgürlükçü(!!!) ve de demokratik (!!!) emperyalist sistemin; Doğulu güya sosyalist, gerçekte sosyal-emperyalist sisteme karşı zaferini kutladığı bir döneme rastladı. Sosyal-emperyalist sistemin gürültülü parçalanışı ertesinde emperyalizmin ve sosyal-emperyalizmin bütün ideolog ve propagandacıları ellerindeki tüm medyaları kullanarak büyük bir beyin yıkama kampanyası yürüttüler:

Artık "sistemler arası" çatışma sonuçlanmıştı. Artık "Doğu bloku–Batı bloku" çatışması çözülmüş; kapitalist Batı'nın, güya sosyalist Doğu'ya üstünlüğü ispatlanmıştı. Doğu–Batı çatışması sonuçlandığına göre de, artık savaşın "siyasetin devamı olarak" gündeme gelmesinin tarihe karışması zamanı gelmişti. Çağ artık, şimdi emperyalist dünyanın "Nobel Barış Ödülü" ile ödüllendirdiği sosyal-emperyalist, revizyonist şef Gorbaçev'in deyimi ile "Kalıcı Barış Çağı"nın eşiği idi! Artık silahlanma değil, silahsızlanma; savaş değil barış; sistemlerin çatışması değil, kaynaşma ve bütünleşmesi söz konusu idi! Artık "Yeni bir Dünya Düzeni" kurulması söz konusu idi! vb. vb. . İşte Irak'ın Kuveyt'i işgali tam bu propagandaların ayyuka çıktığı bir döneme rastladı. Bu işgal ve ertesindeki gelişmeler, bir kez daha kurulacak "yeni düzen"in yalnızca adının yeni olduğunu; "yeni düzen"in gerçekte eski emperyalist dünyanın, değişen güç dengelerine uygun olarak yeniden paylaşımı temelinde bir düzen olacağını; emperyalizmin emperyalist, gerici, karşı-devrimci savaşsız yapamayacağını gösterdi. Kalıcı Barış çığlıkları atanlar –tabii yine barışı korumak adına– "yeni düzen"lerini bir noktada tehdit etme cüretini gösteren ve bu "yeni düzen" içinde emperyalist ağababaların iznini almadan kendi payını büyütmek girişiminde bulunan bir yerel savaş ağasını cezalandırmak için savaş zırhlarına bürünüverdiler.

Bir kez daha şu Marksist-Leninist öğreti doğrulandı:

"Nüfuz alanları ve sömürgeler üzerinde tekelci hakimiyet; halihazırda yabancı toprakları ele geçirmiş olan ülkelerle, aynı şekilde kendi paylarını elde etmek isteyen ülkeler arasında dünyanın yeniden paylaşılması uğruna çılgınca mücadeleye yol açan kapitalist ülkelerin eşitsiz gelişimi; bozulan dengeyi yeniden sağlamanın tek aracı olarak emperyalist savaşlar. ...

Emperyalizm şartlarında savaşlar kaçınılmazdır. ..."

(Stalin, "Leninizmin Temelleri", Eserler cilt 6, sayfa 98, İnter Yayınları)

Şimdi, sosyal-emperyalist Doğu Bloku parçalanmış durumdadır; Rus sosyal-emperyalizmi önemli bir güç kaybına uğramış durumdadır; İkinci Dünya Savaşı sonrasında kurulan güçler dengesinde, savaştan yenik çıkan ve ABD emperyalizminin kendine yedek güç olarak düşündüğü Alman emperyalizmi ve Japon emperyalizmi iyice güçlenmiş; ABD ve diğer emperyalist büyük güçlerle kıyasıya bir rekabete girişmiş; gücüne göre pay isteme durumuna girmiştir. Bunun yanında artık bir emperyalist gücün, sömürge tipi bağımlılıkta olduğu gibi tekelci bir hakimiyet kurma durumu, emperyalist büyük güçler arasındaki rekabet, emperyalizme bağımlı ülkelerde de yerli hakim sınıfların emperyalist sömürüden daha fazla pay alma çabaları sonucu da olarak olağanüstü zorlaşmıştır.

Emperyalist sömürüye karşı ezilen ülkeler işçi sınıfı ve emekçi yığınlarının tepkileri, bu ülkelerin emperyalizmle içiçe olan yerli hakim sınıfları tarafından emperyalist sömürüde kendi paylarını arttırmanın aracı olarak kullanılmaktadır. Emperyalizme bağımlı bir çok ülkenin yerli hakim sınıfları kendi "ulusal" çıkarları doğrultusunda bölgesel güç olma, giderek daha da büyüme hayalleri içinde adımlar atmakta; emperyalist sömürü ve talan pastasından daha fazla pay talep etmektedir. Bütün bunlar emperyalist dünyada güç dengelerinin iyice değiştiği ve buna bağlı olarak aslında yeniden paylaşımın gündemde olduğu anlamına gelmektedir. Emperyalist büyük güçler içinde bulunulan anda bu paylaşım dalaşını şimdilik birbirlerine karşı doğrudan bir sıcak savaş yürütme yöntemi ile değil; öncelikle ekonomik alanda "barışçı" mücadele yöntemi ile yürütüyorlar. Bu arada savaş yöntemi, Irak örneğinde olduğu gibi emperyalist ağababalardan izin almaksızın paylaşım dalaşına katılan bölgesel savaş ağalarına karşı gündeme getiriliyor. Emperyalist büyük güçlerin yeniden paylaşım dalaşında birbirlerine karşı da sıcak savaş yöntemlerine baş vurması, onların kendi

aralarındaki paylaşım dalaşının başka yöntemlerle çözülmediği noktada kaçınılmaz olacaktır.

Hiç kimse, emperyalizmin nitelik değiştirdiği; onun artık savaşsız da yapabileceği hayaline kapılmamalı; emperyalizm şartlarında "kalıcı barış çağı" safsatalarına kanmamalıdır. Yüksek perdeden "kalıcı barış çağı" nutukları atanların, aynı anda nasıl savaş kışkırttığı ve nasıl savaş yürütüp, hazırladığını Irak'ın Kuveyti işgali ertesi gelişmelerde bir kez daha yaşanmıştır. Bir kez daha şu gerçek görülmüştür:

"Emperyalist savaştan ve onu kaçınılmaz şekilde yaratan emperyalist barıştan, bu cehennemden bolşevik mücadele olmaksızın, bolşevik devrim olmaksızın kurtulunamaz."

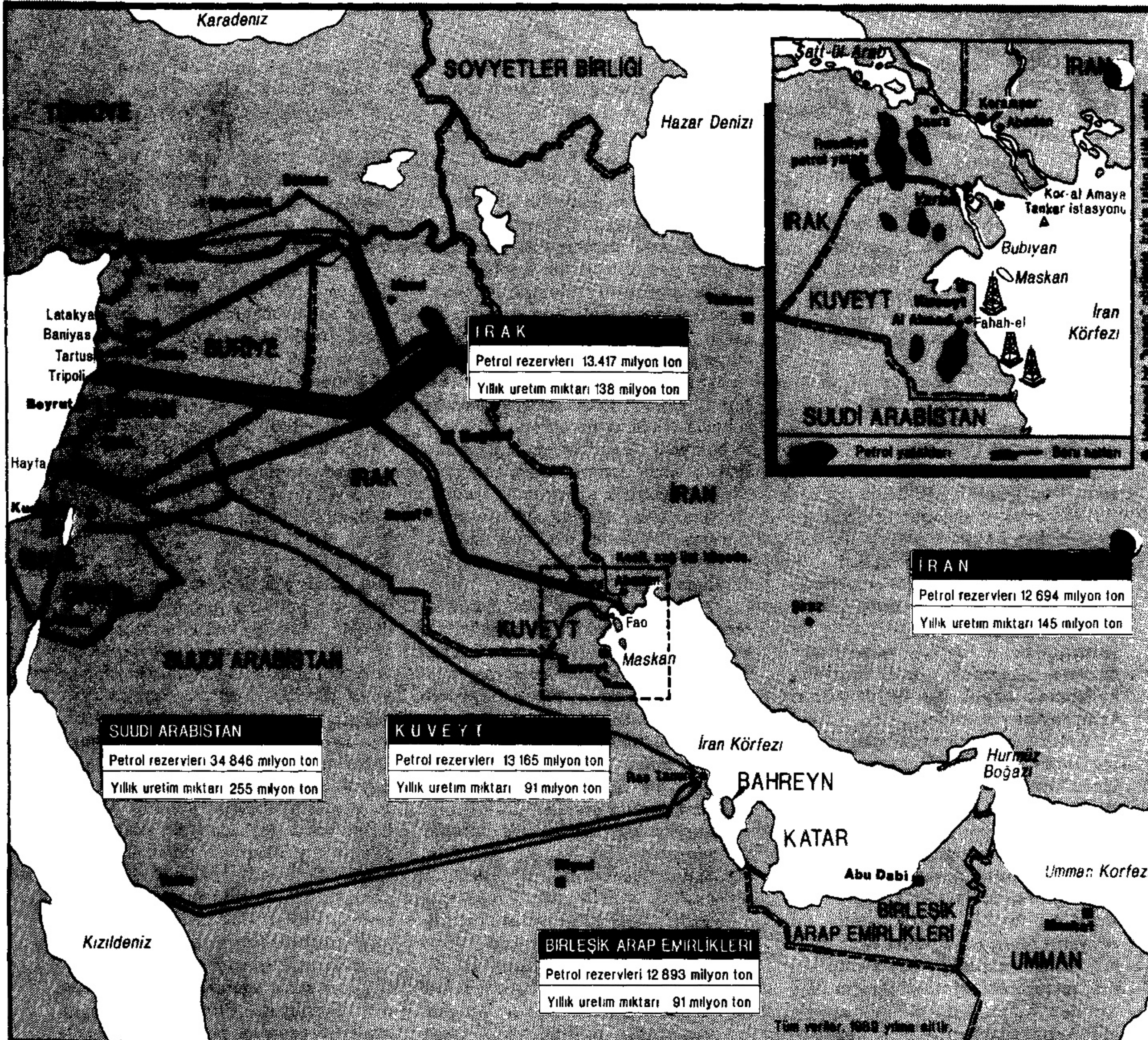
(Lenin, "Ekim Devriminin Dördüncü Yıldönümü", Bolşevik Partizan Yayınları, Ekim Devrimi Broşürü, sayfa 130)

ORTA DOĞU'YA, YA DA PETROLE KİM HAKİM OLACAK? İŞTE "KÖRFEZ KRİZİ"NİN ANAHTAR SORUSU...

Orta Doğu emperyalist dünya açısından anahtar bölgelerden biridir. Orta Doğu denince emperyalizm açısından akla ilk gelen şey petroldür. Emperyalist dünyanın enerji ihtiyaç ve tüketiminin bugünkü temel maddesidir petrol. 1988'de dünya enerji ihtiyacının % 40.5'i petrol aracılığı ile karşılanıyordu. Petrol yalnızca enerji alanında değil, bir çok sentetik maddenin yapımında kullanılan stratejik öneme sahip bir üründür.

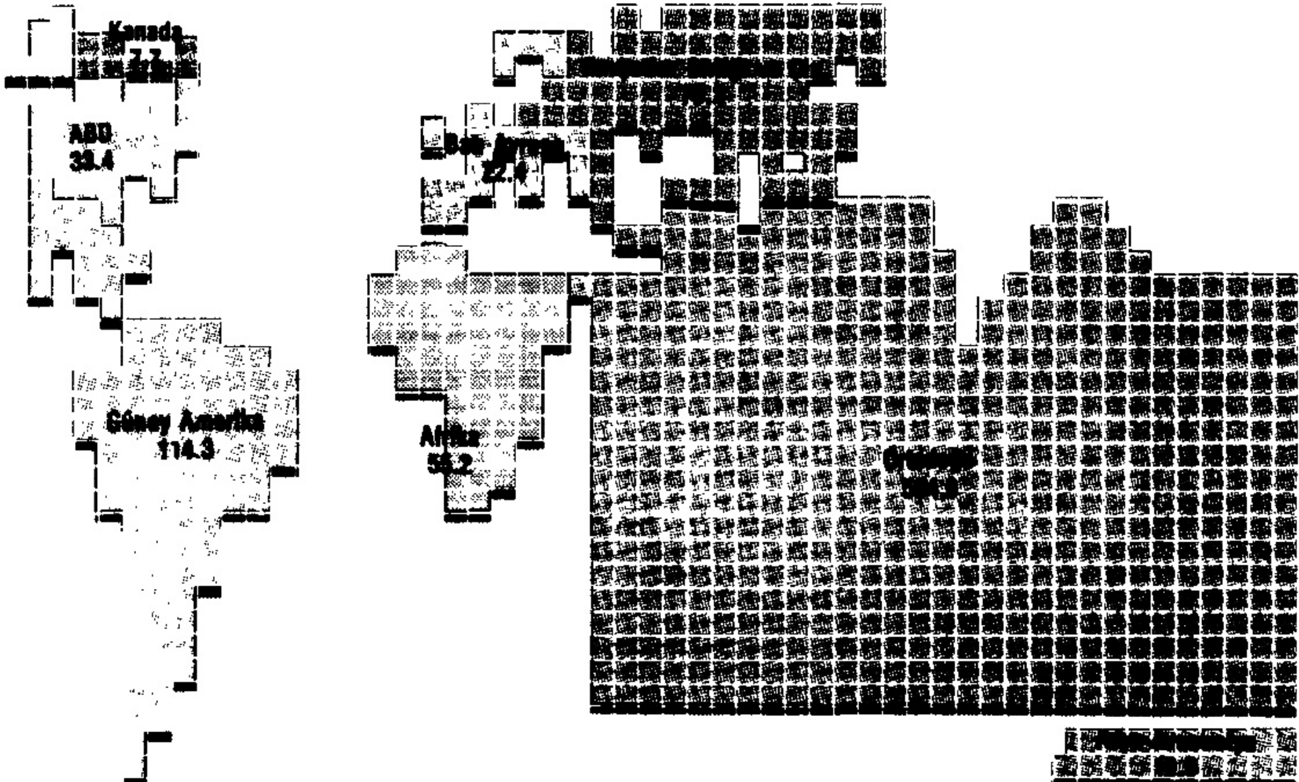
Emperyalist dünyanın en kârlı üretim/tüketim alanlarından biri olan taşıt araçları sanayisi de bugün bütünü ile petrol sanayisi ile içiçedir. 1974 deki "petrol krizi" emperyalist dünya açısından petrolün ne anlama geldiğini net olarak örneklemiştir.

Orta Doğu, onun içinde de her şeyden önce şu anda savaş rüzgarlarının bütün şiddeti ile estiği "Körfez", dünya petrol rezervlerinin % 60 kadarını bünyesinde barındırmaktadır. Ve anda da bölge dünya petrol üretiminin dörtte biri kadarını elinde tutmaktadır. 1989 itibarı ile Körfez ülkelerinin petrol rezervi ve yıllık petrol üretimi rakamları şöyleydi: (Bkz. harita)



Ülkeler petrol rezervi yıllık üretim miktarları

15 trilyon dolarlık kavga (milyar varil)



Kaynak: BP Statistical Review

1 kare, 1 milyar varil petrol rezervini gösteriyor

Dünya petrol tüketiminin (1988 itibarıyla) % 28.6'nın Kuzey Amerika'ya; % 18.6'sının Batı Avrupa'ya; % 18'sinin Comecon ülkeleri ne düştüğü; en büyük tüketicilerin ABD (787 milyon ton) S. Birliği (450 mil yon ton) Japonya (215 milyon ton) Batı Almanya (115.1 milyon ton) ÇHC (106 milyon t.) İtalya (86.8 mil yon ton) Fransa (84 milyon t) İngiltere (77.6 milyon t) Meksika (77.4 milyon ton) Kanada (76 milyon ton) olduğu ve bu en büyük 10 tüketicinin toplam tüketimin % 68.7'sini gerçekleştirdiği bilindiğinde; bunun yanında Sovyetler Birliği, İngiltere ve Meksika dışındaki tüm büyük tüketicilerin yıllık üretimlerinin, tükettiklerinden fazla olduğu, yani bunların petrol dışalımcısı olduğu; Japonya, Batı Almanya gibi emperyalist büyük güçlerin tükettiklerinin hemen tamamını dışalımla karşılayan "petrol yoksulu" ülkeler olduğu bilindiğinde resim tamamlanmaktadır.

Orta Doğu bugün emperyalizmin damarlarına kan olan petrol açısından vazgeçilemez, hayati öneme sahip bir alandır. (Bkz. yukarıdaki tablo)

Geçmişte bu alanda Batılı emperyalist güçlerle, sosyal-emperyalist güçler, en başta da Rus sosyal-emperyalizmi arasındaki hakimiyet dalaşı, emperyalistler arası esas dalaş durumunda idi. Bölgedeki yerli gericiler kendi çıkarlarını duruma göre Batılı emperyalist güçlere, başta da Amerikan emperyalizmine; ya da Rus sosyal-emperyalizmine dayanarak "savunma" durumunda idi. Bölgedeki her bölgesel çatışma, bir yandan da emperyalizm ile Rus sosyal-emperyalizmi arasında "temsilci" savaşı biçimine bürünüyor; bölgede hassas denge Doğu/Batı çatışması denen, emperyalizm ile sosyal-emperyalizm arasında hakimiyet dalaşı üzerinde yükseliyordu. Rus sosyal-emperyalizminin son dönemde gücünü olağanüstü ölçüde yitirmesi; öncelikle kendi içindeki sorunlara dönmek zorunda kalması, Orta Doğu'daki hegemonya dalaşında da onun eski durumunu yitirmesi sonucunu verdi. Diğer yandan Alman emperyalizmi, Batı Almanya'nın, bir zamanlar sosyal-emperyalizmin sağlam kalesi olan Doğu Almanya'yı yutarak, eski gücünün de üzerinde bir güce kavuşması, dünya hegemonyası konusunda kartların yeniden dağıtılmasını gerektiyordu. İngiliz, Fransız, İtalyan ve Japon emperyalistleri de güç dengelerinin değişmesi sonucu Orta Doğu'da da paylarını istiyordu. Amerikan emperyalistleri, şimdi "zafer kazanmış" Batı'nın(!) "yönetici - yönlendirici gücü" olarak, kurulacak yeni dünyada yalnızca payını korumak değil, onu daha da büyütmek talebi ile ortaya çıkıyor, zaferin meyvalarını talep ediyordu.

Kısaca emperyalistler arası güç dengelerinin değişmesi yeniden paylaşımı da de fakto gündeme getirmişti. Ve kuşkusuz Orta Doğu bu yeniden paylaşımda bütün emperyalistler açısından en önemli stratejik mevkilerden biri idi. Emperyalist büyük güçler bu dalaşı içinde bulunulan konjonktürde birbirlerine karşı yürütülecek savaş yöntemi ile çözmeyi düşünmüyordu. "Savaş" daha çok enternasyonal borsalarda, ekonomik alanda yürüyordu ve öyle çözümlenmeye çalışılıyordu.

İşte bu ortamda Irak'ın Kuveyt'i işgali, emperyalistler arasında Orta Doğu'daki hegemonya dalaşında doğrudan askeri müdahale, sıcak savaş opsiyonunun devreye girmesinde bahane oldu. Faşist Saddam Hüseyin rejimi Irakı'nın Kuveyt'i işgali; bölgede en başta ABD emperyalizmi olmak üzere, Batılı emperyalist güçlerin sağlam "müttefiklerinin" kontrolundaki zengin petrol yataklarının, Arap milliyetçisi, geçmişte Rus sosyal-emperyalizmi ile ilişkileri iyi olan "güvenilmez" bir gücün eline geçmesi anlamına gelmekte idi. Irak'ın petrol rezervlerini ve yıllık petrol üretimini ikiye katlayarak Sovyetler Birliği, ABD ve Suudi Arabistan'ın ardından dünyanın dördüncü büyük petrol üreticisi durumuna gelmesi; ayrıca Körfez'e doğrudan kıyısını büyüterek (Kuveyt işgali öncesi yalnızca Fao adası üzerinden, çoğu bataklık olan bir arazide Körfez'e açılan çok dar bir kıyı şeridine sahipti Irak. İran ile 8 yıl süren savaşın Irak hakim sınıfları açısından en önemli stratejik hedeflerinden birisi, Koramşar ve Abadan'ı ele geçirerek, Körfez'e doğrudan açılmaktı.) ve Kuveyt'in Körfez kıyısındaki modern rafineri ve doldurma - boşaltma tesislerine sahip olarak, petrolün dışsatımında da Suriye ve Türkiye'den geçen petrol boru hatlarına bağımlılıktan kurtulması anlamına geliyordu.

Bu "güvenilmez" gücün, bir de son dönemde askeri alanda olağanüstü güçlenmesi gözönüne alındığında, Kuveyt'in Irak tarafından işgali, Orta Doğu'da yeniden paylaşımda hiç hesapta olmayan bölgesel bir haydutun emperyalist büyük haydutların payını kapması demek oluyordu. Bu işgal söz-

konusu bölgesel haydutun iktisadi gücünü ikiye katlıyor, onun daha da güçlenmesinin temellerini yaratıyordu. Bu na izin verilemezdi! Petrole hakimiyet konusunda işin hiç hafife alınır, şakaya gelir yönü yoktu!

İşgalin hemen ertesinde emperyalist büyük güçler —içinde bulunulan konjonktürde— kendileri açısından takınılması zorunlu olan tavrı takındılar: İşgal, Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulu'nda oybirliği ile mahkum ettirildi. Yine Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulu'nun kararı ile, işgalin derhal kaldırılması ve "meşru(!) Kuveyt yönetiminin" (yani Sabah sülalesi hanedanlığının!) yeniden işbaşına getirilmesinin sağlanması Irak'tan talep edildi. Bu taleplerin yerine getirilmesini sağlamak amacıyla yaptırım olarak ambargo kararı da yine Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulu kararı olarak çıktı. ABD emperyalistleri derhal Orta Doğu'daki askeri güçlerini arttırdılar. Akdeniz'deki ve Körfez'deki donanmanın güçlendirilmesi; bölgede var olan ABD ve NATO üslerine somut savaş hazırlıkları yanında, Suudi Hanedanlığının "çağrılısı" olarak şimdiye dek 250 bine yaklaşan bir askeri güç, en modern araç ve silahlar Suudi Arabistan'a yerleştirildi. (250 bine yaklaşan ABD askerinin yanında insan gücü 200 bini bulan "enternasyonal" ve Arap" askeri güçleri de savaş düzeninde Suudi Arabistan'da konuşlandırılmış durumda.)(*)

ABD emperyalizmi, "yeni düzen" adına, Orta Doğu'da petrolün esas sahibinin öncelikle kendisi olduğunu böylece dünyaya ilan ediyordu. Kuveyt; bir devletin, bir başka devlet tarafından askeri saldırıya uğrayarak yutulması; bunun "haydutluk" olduğu vb. bahane idi. Esas sorun başta ABD emperyalizmli olmak üzere, Batılı emperyalistlerin petrol çıkarlarının bölgesel bir haydut tarafından sarsılmış, saldırıya uğramış olması olgusu idi. Ve esas sorun başlayan yeniden paylaşımda, pastadan mümkün olan en büyük payı kapmak idi.

Amacın ne olduğunu ABD eski başkanlarından Carter'in baş danışmanı olan Brezinski çok açık olarak şöyle ifade ediyor:

"ABD'nin Kuvey krizindeki en büyük ve en hayati çıkarı, Körfezin, kendisi için istikrarlı, güvenilir ve ucuz bir petrol kaynağı olarak kalmasını sağlamaktır."

Buna eklenecek bir şey yoktur.

KÖRFEZ KRİZİNDE EMPERYALİST, SOSYAL-EMPERYALİST BÜYÜK GÜÇLERİN DURUMU: PETROLÜ "KÜÇÜK HAYDUTLARA KAPTIRMAMA" KONUSUNDA "BÜYÜK" HAYDUTLAR ARASINDA GEÇİCİ VE ÇELİŞMELİ BİR BİRLİK!

Körfez krizi, çeşitli emperyalist büyük güçler açısından içinde bulunulan anda yeniden paylaşım konusunda güç dengelerinin nasıl olduğunu ortaya koyan bir test oldu. Şu anda bütün emperyalist şeflerin kurulduğunu ilan ettikleri "yeni evrensel düzen"de, ABD emperyalizmi, emperyalist dünyanın en büyük askeri gücü olarak, emperyalist dünyanın önemli çıkarlarının sarsıldığı noktada, dünya jandarmalığı rolüne soyunmuştur. ABD emperyalizmi, emperyalist dünyada ekonomik-mali-bilimsel-teknik alanlarda yitirdi-

Irak'ın gücü

IRAK Ordunun ana yapısını, 55 tumenden oluşan 7 kolordu kuruyor 555 bin askerin yanısıra 480 bin de yedek var Duzenlı birlik lerin içinde 6 tumenden oluşan elit **Cumhuriyet Muhafızları** da var

Irak ordusunun elinde, aralarında 500 tane gelişmiş Sovyet yapımı T-72 ve 1000 T-62'ler de dahil olmak uzere 5500 tank var Ayrıca 200 çokatarlı füze bataryası, 500 karadan karaya füze, 330 yerden havaya füze fırlatıcı da var Bu sayıya Kuveyt'ten ele geçirilen sistemler eklenmemiş durumda

Irak Hava Kuvvetleri, aralarında Sovyet yapımı uzun menzilli bombardıman uçakları SU-24'ler ile gelişmiş MIG-29'lardan oluşan 500'den fazla savaş uçağından oluşuyor

Deniz Kuvvetleri ise zayıf Denizaltısavar torpillerle donatılmış bir eğitim fırkateyni 8 Sovyet yapımı hücumbot ile altı torpido gemisine sahip

Irak'ın işgal ettiği Kuveyt'te 10 tumeni var Bunlardan dordü zırhlı birlik duzeyinde Toplam 170 bin asker Savunma düzeninde, 1500 T-55 ve T-62 tankı ile 800 topçu bataryası bulunuyor Taktık yedek olarak ise, guney Irak'ta, 1800 tank ve 750 top ile desteklenen ve aralarında 6 **Cumhuriyet Muhafızı** tumeninin de bulunduğu 250 bin asker konuşlandırılmış durumda Daha kuzeyde ise, 3 ve 7 kolordulardan oluşan bir stratejik yedek var

Körfez'de Kuvvet Dengesi

LEFKOŞA, AP

KÖRFEZ bunalımında son askeri durum şöyle **ABD**. Korfez ve bölgede şu an 230 bin asker var 1991'in ilk ayının ortalarına kadar bölgeye nakledilmesi beklenen birliklerle bu sayının 450 bini aşacağı tahmin ediliyor. Bu birlikler, nakliye tamamlandığında 2 bin son model tank ile desteklenmiş olacaklar

Korfez, Arap Denizi ve Doğu Akdeniz'deki Amerikan donanmasına bağlı 55 gemi var. Bunların arasında **Independence**, **Saratoga** ve **John F. Kennedy** uçak gemileriyle üzerinde 32 **Tomahawk** Cruise füzesi taşıyan **Wisconsin** savaş gemisi de bulunuyor Ayrıca, beş füze kruvazörü, dört destroyer, birkaç firkateyn ve destek gemileriyle yaklaşık 8 denizaltı da bu sayının içinde

Uçak gemileri, 180 **A-6 Intruder** ile **F/A-1-8 Hornet** ile **F-14 Tomcat** savaş uçakları taşıyorlar **Deniz Piyadeleri'**ne bağlı olarak ise, 60 adet **AV-8B Harrier** dikine havalanan savaş uçağı bulunuyor

Karada şu ana kadar konuşlandırılan 800 taktik savaş uçağı arasında ise, 22 **F117A Stealth** radara yakalanmayan bombardıman uçağı ile uzun menzilli 38 **F-111F** bombardıman uçakları var Ayrıca, 150 **F-16**, 70'ten fazla **A-10 Thunderbolt** tank imha uçağı ile kesin sayısı belli olmayan **F-4 Wild Weasel** hava savunma uçağı da bölgedeki 30 hava üssüne konuşlandırılmış durumda.

Bölgeye ayrıca, tanksavar silahı olarak nitelenen çok sayıda **Apaçi** helikopterleri de gönderildi.

Ayrıca, 6-8 uçaktan oluşan bir **B-52G** filosu ise, Hint Okyanusu'ndaki Diego Garcia üssünde hazır bekliyor.

İNGİLTERE Körfez'de sürekli olarak üç gemilik bir filotilla hazır tutuyor. Bu sayı, bolgeye gonderilen gemilerle 12'ye çıktı Bunların arasında iki füze-atar destroyer, dört füze-atar firkateyn ile üç mayın tarama gemisi ile destek gemileri var.

Dort filo **Tornado** ve **Jaguar** savaş uçakları, Suudi Arabistan, Bahreyn ve Umman'a konuşlandırılmış durumda. Üç adet, **Nimrod** deniz keşif uçağı da Umman'da bulunuyor

İkinci Dünya Savaşı sırasında **"Çöl Fareleri"** adıyla ünlenen **7. Zırhlı Tugay**, **120 Challenger** tankı ve 9500 kişilik bir birlikle Kuzeydoğu Suudi Arabistan'da konuşlandırılmış durumda. İngiltere'nin Körfez'de asker sayısının 15 bine ulaşması bekleniyor.

FRANSA. Korfez bölgesine 14 savaş gemisiyle 13 bin asker yığdı Savaş gemileri arasında bir güdümlü füze kruvazörü, iki füze destroyeri, dört firkateyn ve bir ufak muhrip ile destek gemileri bulunuyor

Fransa'nın bölgede, üç filo keşif ve önleme savaş uçağı ile bombardıman uçağı var. 4 bin kişilik **"Acil Müdahale Kuvveti"** ise, kuzeydoğu Suudi çöllerinde konuşlandırıldı. Bunlara bağlı olarak, 5 Savaş Helikopter Birliği var. Bu birlikte 42 saldırı helikopteri bulunuyor.

Kimyasal savaşa karşı donatılmış 190 kişilik bir paraşütçü birliği ise, Birleşik Arap Emirlikleri'nde.

İTALYA Firkateynler **Libeccio**, **Orsa** ve **Zeffiro** ile **Stromboli** destek gemisi Körfez'de. **Minerva** ve **Sfinge** adlı korvetler ise, doğu Akdeniz'de

Sekiz uçaktan oluşan **Tornado** filosu ise Birleşik Arap Emirlikleri'nin Abu Dabi kenti yakınlarında. Kara gücü yok

KANADA **Athabaskan** ve **Terra Nova** destroyerleri ile destek gemisi **Protecteur**, Körfez yolunda. Almanya'dan kaydırılan 18 uçaklık **CF-18** filosu ile 450 kişilik bir birlik Suudi Arabistan'da.

HOLLANDA **Witte de With** ve **Pieter Florisz** firkateynleriyle destek gemisi **Zuiderkruis**, Umman Körfez'inde

İSPANYA **Santa Maria** firkateyni Umman Körfezi'nde **Cazadora** ve **Descubierta** muhripleri, Babülmendep Boğazı'nda. Değişme gemileri yolda

AVUSTRALYA. Güdümlü füze firkateynleri **Adelaide** ile **Darwin** ve destek gemisi **Success**, Körfez bölgesinde

BELÇİKA: Mayın tarama gemileri **Iris** ve **Myosotis** ile destek gemisi **Zinnia**, Umman Körfezi'nde Dört C-130 nakliye uçağı ise, görevde.

ARJANTİN **Almirante Brown** destroyeri ile **Spiro** firkateyni Körfez'de. Alman yapımı bu gemiler, Exocet füzeleriyle donatılmış. Bölgeye 100 asker gönderilecek.

SOVYETLER BİRLİĞİ **Udaloy** sınıfı destroyer **Amiral Tributs** ile bir denizaltısavar gemi Umman Körfezi'nde Moskova, BM bayrağı altında olmak koşuluyla bölgeye asker gönderebileceğini açıkladı

YUNANİSTAN: Kızıl Deniz'e en gelişmiş **Limnos** adlı firkateynini gönderdi. Bu ayın ortalarında değiştirecek Ticaret gemilerini ise, ABD nakliye amacıyla kullanıyor.

ALMANYA. Suudi Arabistan'a Amerikan askerlerinin nakliyesi için ticaret gemilerini görevlendirdi Ayrıca, bölgedeki çokuluslu kuvvete 2 milyar dolar verdi Alman anayasası, asker gönderimini yasaklıyor.

DANİMARKA: **Olfert Fischer** adlı muhribini Körfez'e gonderdi Ticaret gemileri, Amerikan asker ve mühimmatının nakliyesinde kullanılıyor

NORVEÇ Danimarka muhribini desteklemek amacıyla sahil muhafaza gemisi **Andenes**'i gonderdi Kimyasal savaşa karşı malzeme verme onerisi yaptı

PORTEKİZ: Deniz destek gemisi **Sao Miguel**, Suudi Arabistan'daki İngiliz kuvvetlerine malzeme taşıyor. ABD savaş uçaklarının, kendi havaalanlarından yakıt naklı yapmasına izin verdi.

POLONYA: Körfez'e sahra hastahanesi ve bir hastahane gemisi gönderiyor.

ÇEKOSLOVAKYA: Kimyasal savaşa karşı donatılmış 200 kişilik bir birlik gönderdi.

HONDURAS: Suudi Arabistan'a 150 kişilik bir birlik gönderiyor Bu sayıyı 350 asker daha artırmayı planlıyor.

BULGARİSTAN Askeri sıhhiye birliği gönderecek

Körfez bolgesinde Batılı kuvvetlerin yanısıra, Arap askeri birlikleri de bulunuyor

KÖRFEZ İŞBİRLİĞİ KONSEYİ Suudi Arabistan, Umman, BAE, Katar ve işgale kadar Kuveyt'ten oluşuyordu. Kuzeydoğu Suudi Arabistan'daki sınıra en yakın **Hafr El-Batin**'de 10 bin kişilik bir birlik var Bu birlik ve diğer Arap kuvvetleri, Irak kuvvetleriyle karşı karşıya Amerikalılar, daha geride, güneyde konuşlandırılmış bulunuyor

Körfez İşbirliği Konseyi birlikleri, Kuveyt'in 20 bin kişilik ordusundan geriye kalan 7 bin askerle destekleniyor Ağır silahlarına Irak tarafından el konmasına karşın bazı savaş uçakları ve hücumbotlar ve tanklar Suudi Arabistan'a kaçırılmış bulunuyor.

Konsey'e üye ülkelerin toplam askeri gücü, 144 bin 500 asker, 330 savaş uçağı, 800 tank ve 36 savaş gemisinden oluşuyor Ancak, bu gücün olası bir savaşa katılıp katılmayacağı henüz kesin değil

Körfez İşbirliği Konseyi kuvvetleri, diğer Arap ve Müsluman ülkelerinin askerlerince de destekleniyor

MISIR Tank ve ağır topçu desteğinde 20 bin askere ulaşması bekleniyor Suudi Arabistan'da aralarında paraşütçüler, komandolar, kimyasal savaş uzmanları ve piyadenin bulunduğu 14 bin 500 kişilik bir birlik var Ayrıca, Üçüncü Zırhlı Tümen ile Üçüncü Mekanize Piyade Tumeni'ne bağlı birliklerin bolgeye konuşlandırılması bekleniyor BAE de 500 kişilik bir birlik de var

SURİYE İsrail ve Lübnan'da savaşmış **"Özel Kuvvetler"**'e bağlı 4 bin kişilik bir birlik, Suudi Arabistan da 15 bin kişilik 9 Zırhlı Tümen'in ilk birlikleri 270 **T-72** tankıyla birlikte bölgeye ulaştı Bu ayın sonuna kadar, geriye kalan birliklerin bölgeye ulaşması bekleniyor BAE de de bazı birlikler var

PAKİSTAN: 2 bini Suudi Arabistan, 2 bini de BAE'de olmak uzere şu an bölgede 4 bin askeri var Bu sayı 5 bine çıkacak BAE'de ayrıca bin askeri danışmanı da bulunuyor Suudi Arabistan ordusunda ise, halen 5 bin askeri danışmanı görev yapıyor

FAS. Suudi Arabistan'da bin 200, BAE'de 500 askeri bulunuyor.

BANGLADEŞ: Suudi Arabistan'da istihkam ve piyade dahil olmak üzere 2 bin askeri var.

SENEGAL: Suudi Arabistan'a 500 kişilik bir birlik konuşlandırılacak

Bütün bu kuvvetlerin karşısında ise, Irak bulunuyor Irak ordusunun 8 senelik bir savaş deneyimi var

---

(*) 8 Kasım 1990'da ABD emperyalizminin sözcüleri, şimdiye kadar Körfez'de konuşlandırılmış olan Amerikan askerlerinin savunma için yeterli, saldırı için yetersiz olduğu açıklaması ile, yeni birlikleri bölgeye sevkedeceklerini açıkladılar. En az 100 bin ABD askerinin daha bölgeye kaydırılması bekleniyor. Yanda 10 Kasım 1990'da bölgede askeri güç dengesinin durumunu gösterir bilgileri koyuyoruz.

ği veya hızla yitirme sürecine girdiği üstünlüğünü, askeri gücü ile telafi etmeye; dünyanın 1 numarası olduğunu tescil ettirmeye çalışmaktadır. Rus sosyal-emperyalistleri, içinde bulunulan anda öncelikle kendi iç zorlukları ile uğraşma durumunda, ABD emperyalizminin jandarmalık rolüne soyunmasına fazla ses çıkaramamakta; ve evet hatta zirve toplantıları ertesinde yapılan açıklamalardan görüleceği gibi, "küçük haydutlar"ın çizilen sınırlar içinde kalmaları yönünde atılacak adımlara destek de vermektedir. Rus sosyal-emperyalizmi, içinde bulunduğu zor durumda, askeri çözümün ancak Birleşmiş Milletler kararı çerçevesinde ve içinde Sovyetler Birliği'nin de yer almaya hazır olduğu "uluslararası bir güç" tarafından gündeme getirilmesine razı olduğunu açıklamaktadır. Fakat bu iyice geri pozisyonda bile diretecek durumu yoktur. Rus sosyal-emperyalizmi, sonuçta ABD'nin Birleşmiş Milletler kararı olmadan da girişeceği bir askeri saldırıyı —sözlü olarak— kınamakla yetinme ötesine geçmeyecek bir pozisyondadır. Pozisyonu kendisinin de çözümde söz sahibi olabileceği bir çözüm önerisi ile sınırlıdır şu anda.

Alman emperyalizmi, Orta Doğu'daki petrolün esas alıcılarından biridir. Petrolün garantili olarak ve ucuz fiyatla sürekli akışı, onun temel sorunudur. Petrol fiyatlarındaki önemli artışlar, petrol üreticisi olmayan ve ekonomisi dış satım üzerine kurulu bir ekonomi olan, Doğu Almanya'nın bin direceği kısa süreli yüklerle de —kısa süre için— epeyi zorlanacak olan Batı Almanya'yı sarsar. Alman emperyalizmi açısından kuşkusuz yeniden paylaşımda optimal çözüm, kendisinin petrol üretimi yapan önemli alanları eline geçirmesidir. Ve fakat Alman emperyalizmi buna öncelikle askeri olarak henüz hazır değildir. Bunun yanında da bu, şu an Alman emperyalizmi açısından acil birleşmenin yarattığı sorunlar birincil sorunlardır, Orta Doğu'da doğrudan geniş çaplı bir askeri müdahaleye Alman emperyalizmi bugün siyasi olarak da hazır değildir. O; bu yüzden bugünkü somut durumda ABD emperyalizminin jandarmalık rolüne onay ve destek verme durumundadır. Alman emperyalizmi şu anda, ABD emperyalizminin askeri gücünü —kendi doğrudan askeri müdahale imkan ve şartlarının olmadığı bir durumda— kendi çıkarlarının da "paralı askeri" olarak kullanma durumundadır. Doğrudan askeri çatışma içine girmeme, Alman emperyalizmi için, şu anda imkansızlık yanında —uzun süreli çıkarlar açısından da— istenilen bir durum olarak da görülmemektedir. Bugün Orta Doğu'da olası bir sıcak savaşta önemli bir askeri güç ile savaşın doğrudan içinde yeralan güçler, Arap/Müslüman dünyasının en azından bir bölümünü kesinlikle karşısına almak zorunda kalacaktır. Esas gücü ekonomik alanda olan ve ekonomik alanda her ülke, her yan ile sıkı ilişkiler içinde hegemonya ağını adım adım ören bir güç açısından, önemli bir potansiyeli doğrudan karşısına almak demek olan doğrudan askeri müdahalenin —en azından büyük boyutlarda doğrudan katılmama biçiminde— dışında kalmak daha doğru görünmektedir. Bu durumda Alman emperyalizmi, ABD emperyalizminin askeri çözümünü, Almanya'nın birleşmesinde yapılan anlaşmalara göre açığa çıkacak olan askeri malzemelerin bir bölümünün ABD'ye "hibe edilmesi" yolu ile karşılanan 3 milyar Mark tutarında bir yardım ile desteklemekle yetinmekte; gelecekte doğrudan askeri angajmanlar içine gireceğinin habercisi ve onun hazırlayıcısı olarak da, Alman donanmasının bir kaç parçalık mayın tarama gemisi ve hücum botunu "destek" olarak Akdeniz'e göndermektedir. Gönderilen bu gemilerin askeri güç açısından fazla bir değeri yoktur. Buna rağmen, gelecekte Alman emperyalizminin kendi çıkarlarını, kendi askeri gücü geniş çaplı askeri operasyonlarla savunacağının ilanı olarak önemli bir siyasi anlamı vardır. Alman emperyalistleri bu gün donanmalarının —çok küçük bir bölümünü de olsa— bir sıcak savaş alanına, anayasalarındaki yasağa rağmen göndermekte; ve bu bağlamda bir yan dan, "gönderilen gemilerin Körfez'e değil, Akdeniz'e gönderildiği"; Akdeniz'in "Kriz bölgesi olmadığı"nı söyleyip gerçekte açık anayasa ihlallerini kitabına uydurmaya çalışırken; diğer yandan da hem hükümet sözcülerinin, hem de muhalefet sözcülerinin ağzından, anayasanın ilgili maddesinin eskimiş olduğu, değiştirilmesi gerektiğini; seçimler sonrası yeni yasama döneminde ilk işlerden birinin bu olması gerektiğini ilan etmektedirler.

Japon emperyalizminin durumu da, Alman emperyalizminin durumu ile benzerlik içindedir. Japon emperyalizmi petrol ihtiyacının çok büyük bir bölümünü (% 64'ünü) Körfez'den karşılamakta idi. Irak ile ilişkileri iyi idi. Japon emperyalizmi açısından Orta Doğu petrolünün "garanti altına alınması" hayati önemdedir. Fakat Japon emperyalizmi de, Alman emperyalizmi gibi bu işi şimdilik esasta ekonomik güç kullanımı ile gerçekleştirme durumundadır; kendi başına doğ rudan geniş çaplı bir askeri müdahaleye öncelikle askeri açıdan ve fakat aynı zamanda siyasi açıdan da hazır değildir. Japon emperyalizmi, sessizce bir gelişme içinde, en modern tekniğe sahip güçlü bir askeri aygıt, ordu ve donanma yaratmış durumdadır. Donanması dünyanın en modern donanması, ve en güçlü donanmalarından biri durumundadır. Ancak İkinci Dünya Savaşı'nın sonuçlarının ürünü olarak Japonya'da zorunlu askerlik yoktur. Ordu profesyonel ordu durumundadır. Ve Japon emperyalizmi asker bulma zorluğu içindedir. Bu durum onun askeri gücünü zayıflatmaktadır. Diğer yandan Japon Anayasası, yine İkinci Dünya Savaşı'nın sonuçlarının ürünü olarak 9. Maddesinde: "Japon halkı, sonsuza dek ulusun savaş yürütme hakkından ve uluslararası sorunların çözümünde şiddet kullanma tehditinden vazgeçmiştir" demektedir. Emperyalist dünyada değişen güç dengeleri, Japon emperyalizminin ekonomik güç olarak devliğine uygun olmayan askeri gücü, Japonya'da da Anayasa değişikliği tartışmalarını Körfez krizi öncesinde gündeme getirmişti. Körfez krizi bu alandaki tartışmanın boyutlarını büyüttü. Japon emperyalistleri de, güncel krizde esas olarak ABD emperyalizminin jandarmalık işlevini, onun askeri gücünü, kendi çıkarları için "paralı asker" olarak kullanma biçiminde onaylama; ABD'nin Körfez'deki askeri giderlerine "paraca" katkıda bulunma durumundadır. Onlar da gelecekteki geniş çaplı, bağımsız askeri angajmanlarının habercisi olarak, bölgeye —Birleşmiş Milletler kararları çerçevesinde ve kurulması öngörülen Birleşmiş Milletler Barış Gücü'nün bir parçası olarak— sembolik sayıda asker gönderme hazırlıkları içindedir. Kaifu Hükümeti bu çerçevede 1000 kişilik bir gücü gönderme yönündeki yasa tasarısını parlamentoya sunmuştur. Hükümet bu yasa tasarısının "Anayasa ile uyum içinde" olduğunu savunurken; eski başbakanlardan Takaşita gibi daha açık sözlü siyasetçiler "dünyada sesini duyurmak isteyen bir Japonya, askeri açıdan da bayrak göstermek zorundadır" diyerek, Anayasa'nın değiştirilmesini talep etmektedir.

Batılı emperyalist büyük güçlerden İngiliz emperyalizmi, Avrupa'da Amerikan emperyalizmi ile en sıkı birlik içinde hareket eden emperyalist büyük güç durumundadır. Avrupa'da gelişen Almanya'nın artan ağırlığına karşı, İngiliz emperyalizmi ABD emperyalizmi ile daha büyük yakınlaşmada çare aramaktadır. Bunun Körfez krizindeki yansıması, ABD emperyalizminin Körfez'deki güncel jandarma rolünün en büyük destekçiliğini İngiliz emperyalizminin üzerlenmesi ve İngiliz emperyalizminin de, doğrudan askeri güçle ABD'nin yanında yer alması olmuştur. ABD'nin yanında, "Saddam Sorunu'nun" savaşla çözülmesi-

nin en ateşli savunucusu İngiliz emperyalizmidir. İngiliz emperyalizmi, ABD emperyalizminin yedeğinde Orta Doğu'daki kurt sofrasından –Avrupalı emperyalistler açısından– en büyük payla kalkma hesapları içindedir. Bu hesabın tutması, sorunun savaşla çözülmesine, savaşın da istenen biçimde sonuçlanmasına bağlıdır.

Fransız emperyalizmi, Kuzey Afrika'nın eski esas sömürgeci gücü olarak Arap dünyası ile en "iyi ilişkiler" içinde Batı Avrupalı emperyalist büyük güç durumundadır. Fransa, Batı Avrupa emperyalistleri içinde Orta Doğu petrolüne en az bağımlı güç durumundadır. Enerji ihtiyacının çok büyük bir bölümünü atom santrallerinden sağlamaktadır. Orta Doğu'da bütün bölgesel güçlere silah satışından muazzam kârlar elde eden Fransız emperyalizmi, Orta Doğu'daki bugünkü statükoyu tek başına kendi lehine değiştirecek durumda değildir, ancak statüko şu andaki güç dengesinde Fransız emperyalizmi için olumludur. Bu statükonun kendi aleyhine de değişmesi –ki Irak'ın Kuveyt'i işgali bunun yolunu açmıştır– Fransız emperyalizminin işine gelmemektedir. Aynı şekilde, aslında ABD emperyalizminin bölgeye bugün olduğundan daha fazla yerleşmesi de Fransız emperyalizminin çıkarları ile uyum içinde değildir. Buna rağmen Fransız emperyalistleri, buna karşı çıkacak durumda da değildir. Bu durumda Fransız emperyalistlerinin ABD emperyalizminin Körfez çıkarmasına verdiği "destek" kerhen bir destek olma durumundadır. Fransız emperyalistleri bunun yanında bir yandan ABD emperyalizmini bölgede kontrolsüz ve yalnız bırakmamak için kendi askeri varlıklarını da mümkün olduğunca yoğunlaştırmakta; diğer yandan da askeri çözüm öncelikle ABD ve İngiltere'yi güçlendireceğinden (tabii sonucu onların beklediği gibi olursa!), sorunun "barışçı" yoldan ve karşılıklı tavizlerle çözülmesi için diplomatik girişimlerini yoğunlaştırmaktadır. Son olarak Ekim'in ikinci yarısında Saddam Hüseyin'in, Mitterand'ın 24 Eylül'de önerdiği, "Orta Doğu sorunlarını bir arada ele almayı ve fakat bunun için Irak'ın Kuveyt'ten çıkmasının ön şart olduğunu" öngören "barış planı"nı tartışmaya değer" bulduğunu ilan etmesi; ardından Irak'ın elindeki Fransız rehineleri serbest bırakacağı yönündeki açıklamalar(*); Fransız emperyalizminin ABD'nin Orta Doğu'da daha da güçlenmesinden hiç de hoşnut olmadığının ve emperyalistler arası "Anti Saddam Birleşik Cephe"de –belli şartlarda– gedik açılacağının işaretleridir. Kuşkusuz, Lübnan'da Fransız emperyalizmine yakın General Aoun güçlerinin, Suriye yanlısı güçlerce ABD'nin onayı ile teslim alınması da, Fransız emperyalistlerini rahatsız eden bir durumdur.

Bu saydığımız emperyalist büyük güçler yanında; istisnasız tüm diğer emperyalist güçler de, Irak'ın Kuveyt'i işgalini kınayan ve onun Kuveyt'ten geri çekilmesini talep eden ve ABD'nin Körfez çıkarmasını şu veya bu ölçüde destekleyen bir tavır takınarak, bir anti-Irak/anti-Saddam Hüseyin cephe içinde yer almışlardır. İtalya, Avusturalya gibi bazıları Körfez'e asker de göndermişlerdir.

Bu cephe fakat bütün sağlam görünüşüne rağmen, gerçekte –yukarda tek tek emperyalist büyük güçlerin somutunda gösterdiğimiz gibi– sağlam olmayan, içinde büyük çelişmeleri barındıran bir cephedir. Bu cephe içinde yer alan tüm güçlerin kendi özel hesapları, kendi özel çıkarları vardır. Ve kuşkusuz her birinin çıkış noktası –lafta ne söylenirse söylensin– gerçekte her emperyalist gücün, kendi öz emperyalist çıkarlarıdır. Şimdilik bu cephe, sorunun askeri yolla çözülmesinden yana olan ABD ve İngiliz emperyalizmi ile "barışçıl" çözümü tercih eden diğerleri biçiminde bir bölünme içindedir. Sıcak savaşın gerçekten yürütülmesi durumu çıkarsa, böyle bir savaş sırası ve ertesinde ise, sıra somut paylaşıma geldiğinde, bu cephe daha da parçalanacaktır.

KÖRFEZ KRİZİ ÖNCELİKLE EMPERYALİST DEVLET VE TEKELLERE YARIYOR... KRİZİN YÜKÜNÜ TAŞIYANLAR İŞÇİLER, EMEKÇİLER, EZİLEN HALKLAR!

Irak'a karşı uygulanmaya başlanan kesin ambargo ve bu ambargoyu gerçekleştirmek için uygulanan abluka, kuşkusuz elindeki petrolü kısa süre içinde satamayacak duruma gelen Irak'ın ekonomisine ağır bir darbe indirdi. Potansiyel olarak petrol rezervlerini ve petrol üretimini ikiye katlayan Irak, şimdilik bu gücünü kullanamaz duruma geldi. Irak halkı kuşkusuz "Körfez krizi" denen krizden şu an en fazla etkilenen halklardan biri durumunda. Yine de petrol zengini Irak'ın elindeki yedekler, ambargo ve ablukanın Ürdün ve İran üzerinden delinmesi, bu ambargo ve ablukaya Irak'ın önemli bir süre daha dayanabileceğini; ve fakat bunun ancak işçi ve emekçi yığınların büyük zorluklar çekmesi pahasına olabileceğini gösteriyor.

Bugünkü kriz durumundan en fazla kâr edenler, ülkeler bazında ele alındığında, petrol dış satımı esas gelir kaynağı olan ülkeler; bunun yanında silah satıcısı ülkeler de kârlarına kâr katanlar arasında. Emperyalist tekeller bazında petrol ve silah tekelleri için Körfez krizi bir büyük bayramdır.

Krizden en fazla zarar görenler ise, ülkeler bazında, petrol dış alımı bütçelerinin önemli çıktısı olan, zaten borç batağı içinde yüzen emperyalizme bağımlı, geri, yoksul ülkelerdir. Kuşkusuz krizden zarar gören bütün ülkelerde, bu "zarar" öncelikle işçi sınıfının, köylülerin, emekçilerin zararı olacaktır; onların sırtında taşınacaktır yük. Somut olarak konuşursak:

Irak Kuveyt'i işgal etmeden önce uluslararası piyasada bir varil ham petrol 16 Dolar'dan işlem görüyordu. "Normal" gelişme seyri içinde, emperyalist kredi kuruluşları 1990 için petrol girdi ve çıktılarını 1 varil ham petrol=18 Dolar biçiminde hesaplıyordu. Irak'ın Kuveyt'i işgalinin ertesi günü uluslararası piyasada –daha ambargo filan başlamadan!– bir varil ham petrol önce 23 Dolara; sonra 29 Dolara fırladı. Emperyalist devletlerin depoları; petrol tekellerinin depoları bu sıra ağzına kadar doluydu. Henüz Irak'tan da petrol akımı sürüyordu! Bir gün içinde petrol sahibi olanlar durdukları yerde milyarlarca Dolar vuruyordu!

Ağustos ayı sonunda, ambargo ve abluka kesinleştikten sonra, dünya piyasasında ham petrolün fiyatı 1 varil=40 Dolara kadar fırladı. Şimdi sıcak savaşın yürümemesi, krizin bugünkü seviyede sürmesi veya barışçıl şartlarda "çözülmesi" hallerinde 1990 için petrolün ortalama fiyatı 18 Dolar yerine, 30 Dolar olarak hesaplanıyor. (Sıcak savaş halinde bir varil petrol fiyatının 50 Dolara kadar varabileceği ve hesapların da ona göre yapılması gerektiği en olumsuz gelişme olarak düşünülüyor!) Savaş çıkmadığı şartlarda bu, yıllık petrol ticaret hacmi göz önüne alındığında petrol satıcılarının, petrol alıcılarından yaklaşık 140 milyar Dolar daha fazla alması demektir! Ve bu, aslında Irak ve Kuveyt'in –bir süre– petrol piyasasından çıkması sonucu piyasaya sunulan ham petrolün azalması vb. ile ortaya çıkan bir durum değildir. Çünkü yalnızca Körfez bölgesindeki petrol üreticileri bile, Irak ve Kuveyt'in devreden çıkması ile oluşan boşluğu dolduracak kapasiteye sahiptir. Bu ülkeler yıllık üretim kapasiteleri, ürettiklerinin çok üzerinde olan ve fakat OPEC çerçevesinde –fiyatları düşürmemek için–

(*) Ekim sonunda Irak, elindeki tüm Fransız rehineleri serbest bıraktı. Alman emperyalizmi adına Brandt'ın yaptığı görüşmeler ertesi, çok sayıda Alman rehine serbest bırakıldı. Japon emperyalistleri de, pazarlıklar sonucu tüm rehinelerini "kurtardılar".

yapılan anlaşmalar sonucu, üetimlerini tam kapasite yürütmeyen ülkelerdir. Ve nitekim Kuveyt ve Irak'ın devreden çıkması ile, piyasaya giren ham petrolün miktarında önemli bir düşme olmamıştır. Buna rağmen fiyatların yükselmesi, fırsatı kaçırmayan petrol üreticisi ve satıcısı devlet ve tekellerin kâr hırsının sonucudur.

Irak ve Kuveyt'in petrol piyasasında devreden çıkması; Körfez'deki diğer petrol üreticisi ve satıcısı ülkelere —yani İran'a, Suudi Arabistan'a, Birleşik Arap Emirlikleri'ne, Umman'a— yaramıştır. Bunların bütçesinde petrol girdileri önemli ölçüde artacaktır. Krizden kârlı çıkacak olan devletler bunun dışında, petrol dış satımı bütçelerinde önemli yekün tutan Afrika' da Libya, Cezayir, Nijerya; Amerika' da Meksika, Venezuela, Kolombiya, Trinidad ve Ekvador; Batı Avrupa'da Norveç; Doğu Avrupa'da Sovyetler Birliği'dir. Bunlar esasta petrol dış satımcısı ülkeler olarak, fiyatların yükselmesi ile, hiç bir şey yapmadan gelirlerini önemli ölçüde arttırma durumundadırlar. Esasta petrol dış alımcısı olan emperyalist ülkeler, krizden olumsuz olarak etkilenecektir. Ve fakat bu olumsuz etkilenme —ekonomik alanda— büyümenin yavaşlaması, enflasyonun ve işsizliğin artması, devlet borçlarının artması, bütçe açığının bü yümesi vb. ile sınırlı kalacak; bugünkü konjonktürde emperyalist ülkelerde krizin olumsuz etkileri, yığınların yaşama şartlarında küçük boyda kötüleşmelerle aşılabilecektir.

Orta Doğu çerçevesi içinde krizin andaki durumunda en "kârlı" durumda olan ülke İran'dır. Irak, ambargo ve ablukayı kırabilmek için; ve aynı zamanda Kuveyt'ten geri dönüş konusunda köprüleri attığını da göstermek için; 8 yıl süren kanlı savaşı bütünüyle anlamsız kılacak şekilde, savaş nedeni olduğunu açıkladığı tüm konularda da İran'ın istediklerini İran'a verdi. Savaş ertesinde elinde kalan İran topraklarından askerlerini çekti; sınırın iki ülkeyi ayıran "Arap Körfezi" (İran için "Fars Körfezi") nin ortasından geçtiğini kabul etti. Elindeki İranlı savaş esirlerini, Iraklı savaş esirleri ile değiştirmeyi kabul etti. Ve bu değiş tokuş gerçekleştirildi. Böylece İran'ın ba rış anlaşması için ileri sürdüğü tüm talepler kabul edilmiş oldu. Bu, İran'ın dinci/faşist mollalar rejimi açısından bir zaferdir. Onları güçlendirecektir. İran aynı zamanda, iyice sıkışmış durumda olan Irak açısından önemli bir çıkış yolu durumuna girdi. Böylece hem siyasi ağırlığını arttırdı, hemde Irak'a karşı ambargoyu delme için şartları dikte edecek duruma girdi. Ba tılı emperyalistler karşısında da krizde anahtar ülkelerden biri durumuna gelen İran büyük avantaj elde etti. Batılı emperyalist güçler İran'ı anti-Saddam cepheye çekebilmek için, ona karşı yu muşamak zorunda kaldılar. Bütün bun lara bir de petrol satışı konusunda kârlar eklenince, İran açısından Irak'ın Kuveyt'e saldırısının şimdilik çok olumlu sonuçlar verdiği tespit edilmek zorundadır.

İran kadar olmasa da, Suriye de bu krizden en kârlı çıkan ülkelerden biri durumundadır. Faşist Hafız Esad rejimi, Arap dünyasında liderlik konusunda dalaştığı Saddam Hüseyin rejiminin tecrit olmuşluğunu iyi kullanarak, Batılı emperyalistlerle arasını düzeltti. Düne kadar Batılı emperyalistler açısından "terörist" rejimlerden biri olan Hafız Esad rejimi birden müttefik oluverdi. ABD emperyalistleri, Suriye'nin Lübnan'da etkisini arttırma operasyonunu onayladılar. Lübnan'da, Irak tarafından Suriye'ye karşı desteklenen general Aoun güçlerinin ezilmesi bu anlaşma sayesinde oldu.

Orta Doğu'da krizden maddi yönden en zararlı çıkan ülkelerin başında Ürdün gelmektedir. Ürdün yanında, Türkiye ve Mısır da maddi yönden ağır zarara uğrayan ülkeler arasındadır. Ancak Mısır maddi zararlarını verilen yardımlarla kapatma durumundadır.

Siyonist İsrail de, Orta Doğu sorununun dünya gündeminin en başına yerleşmesi, ve İsrail'in siyonist işgalciliğinin de sorunun çözümü ile kaçınılmaz birleştirilmesi ile bölgede krizden zararlı çıkacak ülkeler içinde yer almaktadır.

Krizden esas zararlı çıkacak ülkeler, petrol dış alımcısı olan, emperyalizme bağımlı ülkelerdir. Bunlar borç içinde olan ekonomilerini ancak daha fazla borca batma pahasına yürütebilecek durumdadır. Petrol fiyatlarındaki artışların, vergiler, fiyat artışları, artan işsizlik vb. biçiminde yığınlara yüklenen etkileri, bu ülkelerde zaten yoksulluk sınırında yaşayan yüzmilyonlarla insanı açlıkla karşı karşıya getirecektir.

Ülkeler bazında böyle olan durum; emperyalist tekeller bazında da, petrol ve silah tekellerinin nerdeyse zil takıp oynayacakları bir durumdur. Petrol tekelleri, bu krizden en kârlı çıkan tekeller durumundadır. Petroldaki fiyat artışları bu tekellerin kârını bir anda ikiye katlamış durumdadır. Silah tekelleri ise, şimdi yeni bir savaş tehdit ve hazırlığının zevki içinde ellerini ovuşturmakta, bu kriz sayesinde kârlarına kâr katmaktadırlar. Körfez krizi, tam da dünyayı bir silahsızlanma havasının pompalandığı ve ölüm tacirlerinin lanetlendiği bir ortamda Hızır gibi yetişmiştir. Bir de sıcak savaş çıksa, keyflerine diyecek olmaz!

Krizin bütün yükü, tabii ki bütün krizlerde olduğu gibi, işçilerin, köylülerin, emekçilerin sırtına bindirilmektedir, bindirilecektir. Daha şimdiden, petrol fiyatlarının yükselmesi işçilerin, köylülerin, emekçilerin sırtına; ihtiyaç maddelerine önemli fiyat artışları olarak yansımaya başlamıştır...

Toparlarsak: Kriz şu anda Irak dışındaki petrol dış satımcısı ülkelere; öncelikle emperyalist petrol ve silah tekellerine yaramakta, petrol dış alımcısı emperyalistlere de fazla zarar vermemektedir. Krizden esas zarar görenler, bütün ülkelerde, özellikle de petrol dışalımcısı bağımlı ülkelerde işçiler ve emekçi yığınlardır. Onlar bugünkü emperyalist barış durumundan en fazla zarar görenler olduğu gibi, yarın da olası bir sıcak savaştan yine en zararlı olarak çıkanlar olacaktır.

Bugünkü durumda petrol satıcısı devlet ve tekellerin cebine fazladan girecek olan en az 140 milyar Dolarlık değer, bütün dünyada işçilerden, köylülerden, emekçilerden çalınan değerdir.

ORTA DOĞU, YALNIZCA KÖRFEZ DEĞİL! ORTA DOĞU EMPERYALİZMİN SÜREKLİ BAŞ AĞRISI!

Irak'ın Kuveyt'i işgali ile, bütün dünyada gözler bir kez daha Orta Doğu'ya, güncel somutta da öncelikle Körfez'e çevrildi. Dünyadaki çok önemli bir dizi başka gelişme —örneğin Almanya'nın birleşmesi; örneğin Yugoslavya'nın iç savaşa ve parçalanmaya yürümesi; örneğin Sovyetler Birliği'nde kabul edilen ekonomik program, vb. vb.— ABD Irak'a saldıracak mı; saldırırsa ne zaman saldıracak? gibi soruların ardında kaldı. Orta Doğu'da da, dikkatler önce yalnızca Kör fez üzerinde yoğunlaştı. Halbuki Orta Doğu'nun sorunları birbirinden ayrılmaz bir giriftlik içindedir. Bu alandaki temel sorun, bölgenin ulusal-etnik yapısının büyük karmaşıklığı; ve emperyalizmin böl-yönet politikası sonucu, gerçek anlamda ulusal devletlerin (normal uluslaşma süreci sonunda oluşan ve kendi içinde hakim ulusun ezdiği başka uluslara sahip olmayan, klasik tek uluslu devletler) yokluğu; var olan devletlerin hemen tümünün sınırlarının, ulusların hür iradesi temelinde değil, emperyalistlerin pazarlıkları temelinde çizilmiş olması olgusu ve tüm devletlerin çok uluslu devletler durumunda olmasıdır.

Sonuç: Var olan tüm devletlerde parçalanma eğilimlerinin ve tüm dev letlerin komşu devlet topraklarında "ta rihi hak" iddialarının varlığıdır. Böl-

genin petrol zengini bir bölge olması; bir avuç emperyalist uşağı şeyh sülalesinin akıl almaz zenginliği ile, milyonlarca emekçinin yoksulluğunun içiçe yaşanıyor olması, patlamaların, çatışmaların görünür ekonomik temelini oluşturmaktadır. Ulusal-dinsel-sınıfsal çelişmelerin çokluğu, karmaşıklığı ve sertliği bölgeyi emperyalizmin en istikrarsız alanlarından biri haline getirmekte, bölgede siyaset olağanüstü kaygan bir zemin üzerinde yükselmekte; bölgede siyaseti belirleyen hakim güçler açısından "dost" ve "düşman" çok kısa süre içinde değişebilmektedir. Hakim olan "ilke", "düşmanımın düşmanı dostumdur" ilkesidir. Hal böyle olduğu içindir ki, örneğin birbiri ile sekiz yıl savaş yürütmüş İran ve Irak'ın şimdiki somut krizde birbirine elini uzatmasında şaşırtıcı bir şey yoktur. Ya da daha düne kadar Batılı emperyalist medyaların baş teröristlerden ilan ettiği Suriye'nin şimdi anti Saddam Hüseyin cephesinde Batılı emperyalistlerle can ciğer kuzu sarması olmasında şaşırtıcı bir şey yoktur. vb. vb.

Orta Doğu'da durumu istikrarsız kılan en önemli faktörlerden birinin çözülmemiş ulusal sorunlar olduğunu belirttik. Bu konuda somut olarak en öne çıkan sorunlar Filistin ve Kürdistan sorunudur. Filistin sorunu, Filistin Arap ulusunun yıllar süren yiğit mücadelesi sonucu, bugün artık Orta Doğu'da barış sorununun anahtar sorunu olarak kendini bütün dünyaya kabul ettirmiş durumdadır. Emperyalist büyük güçlerin büyük çoğunluğu da gelinen noktada —uygulamada siyonist İsrail'e komşu mini bir Filistin Arap devleti kurulması biçiminde düşündükleri— "Filistin halkının kendi kaderini tayin hakkı"nı savunur görünmektedir. Bu çözümün önündeki temel engel, böyle bir "çözüm"ün bile siyonist İsrail açısından ölümcül olacağından korkan İsrail'dir. Fakat siyonist İsrail ne kadar direnirse direnşin, sonuçta emperyalist dünya bir Filistin Arap devletinin kuruluşunu ve Filistin sorununun böylece güya çözümünü gündeme almıştır. Bu "çözümün" gecikmesi, gerçekte Filistin ulusal kurtuluş hareketinin radikalleşmesi sonucunu verebilir. Bu radikalleşme, hem islamcı yönde, hem de gerçek devrimci, sosyalist eğilimli bir yönde olabilir. Açıktır ki, şimdiki konjonktürde radikalleşme militan anti-semit, militan Arap şovenisti; ve anti-emperyalizmi, anti-"gavur"luk olan militan islamcı ağırlıklı bir radikalleşme olur, olmaktadır. Fakat bu yöndeki bir radikalleşme de, emperyalizmin istediği bir gelişme değildir. Yüzbinlerle, milyonlarla Filistin Arap işçisi, köylüsü, emekçisi; yüzbinlerle Filistin Arap göçmeninin "yedi düvele kafa tutan" Saddam Hüseyin'de "kurtarıcı"yı görmesi, Filistin halkının emperyalizmden, onun ileri kalesi siyonist İsrail'den çektiklerine duyduğu haklı tepkinin bir ifadesidir. Yalnızca göçmen kamplarından değil; yalnızca 67 işgal topraklarından Gazza'dan, Batı Şeria'dan değil, bizzat İsrail'in içinden, İsrail vatandaşı statüsünü kazanmış Filistinli Arap kitlelerden yükselen "Saddam, emret ölelim" sesleri, gelişmenin ne yönde olduğunun açık işaretleridir.

Saddam Hüseyin faşistinin yönetimindeki Irak, Kuveyt'i işgal ve ilhak ederken, hesabını emperyalist dünyanın kendine karşı birlikte hareket edemeyeceğinin yanında (ki bu hesapta şimdilik, kısa süre açısından yanılmıştır) Arap emekçi kitlelerin; öncelikle de Filistinli Arap emekçilerin desteği üzerine kurmuştur. Daha Kuveyt'e saldırı öncesinde İsrail'e yöneltilen "İsrail'i haritadan silme" tehditleri; Kuveyt'in işgalinin hemen ertesinde, Kuveyt'ten geri çekilme için getirilen "İsrail'in işgal ettiği topraklardan" ve "Lübnan"dan geri çekilmesi, Suriye'nin Lübnan'dan geri çekilmesi ön şartı, bu hesabın ürünüdür. Ve bu hesap önemli ölçüde tutmuştur. Başta ABD olmak üzere, tüm emperyalistler gerçekte "Kuveyt işi" ile "Filistin işi"nin birbirine karıştırılmasından yana değildir. Bu yüzden de krizin ta göbeğinde olmasına rağmen, siyonist İsrail, bu krizde Irak'a karşı cephede aktif bir rol almama 'rolü'nü üstlenmiştir. O kadar ki, Irak'a karşı uygulanan ambargodan dolayı önemli olan Akaba limanı, İsrail topraklarından çıplak gözle görülür uzaklıkta olmasına rağmen, kontrolü İsrail yapmamaktadır! Bunda güdülen amaç, Körfez krizinde bölünmüş olan Arap ülkelerinin bölünmüşlüğünü sürdürmektir. İsrail'in Irak'la doğrudan karşı karşıya gelmesi, krizin Kuveyt'i işgal eden "haksız işgalci Irak" ile, "Hür Dünya" arasındaki bir kriz görünümünden çıkıp, İsrail-Arap krizi görünü-



mune bürünmesi, şu andaki cepheleri altüst eder. Bunun için İsrail Körfez krizinde nerde ise "dışardan bir gözlemci" rolündedir. Fakat bu rolü uzun süre oynayamaz. Nitekim Ekim'in ikinci yarısında Kudüs'te siyonist İsrail'in Filistinli Araplar'a karşı giriştiği katliam; onun ertesinde İntifada'nın tüm gücü ile yeniden patlaması, kriz dışı tutulmaya çalışılan İsrail'i gerçekte olduğu yere, yani krizin göbeğine çekmiştir.

Bu arada Irak haber ajansı tarafından lanse edilen Saddam Hüseyin'in "Muhammet'le görüşmesi rüyası" da, Irak'ın krizi İsrail-Arap krizine dönüştürmeyi çıkış yollarından biri olarak gördüğünün ifadesidir.

[Irak tarafından lanse edilen bu rüyaya göre —ki bu "rüya" duyulur duyulmaz dünya borsalarında, yarım saatliğine ham petrol fiyatları varil başına 6 Dolara yakın düşme gösteriyor. Bu borsa denen olayın spekülasyon üzerine de kurulu olduğunun, çöküşmüş ve kokuşmuşluğunun en açık örneklerinden biridir— Muhammet, Allah'ın sevgili kulu Saddam Hüseyin'e görünerek, durumdan hoşnut olmadığını, Irak füzelerinin yanlış yöne çevrili olduğunu söylüyor. Saddam hangi yöne çevirmesi gerektiğini sorunca da, "sen onu bilirsin" diyor!!! Şimdi bize Marksist-Leninist bir çözümlemede bu masal ne arıyor diye sormayın. Emperyalist dünyada siyaset ve ekonomi, bu gibi masallar üzerine de kuruluyor. Milyonlarca insanın hayatı ile bu masallar temelinde de oynanıyor! Böyle masalların duyulması ile bir anda milyarlarca Dolar el değiştiriyor! Bugünkü emperyalist dünyanın gerçeklerinin bir bölümü de bunlardır. O çok görkemli görünüşlü, "akılcı" görünüşlü, güçlü, yenilmez, her şeye "kadir" görünüşlü sistem, gerçekte çürümüşlüğün, kokuşmuşluğun akıldışılığın en son sınırlarında dolaşan bir sistemdir. Bu bağlamda siyaset artık "rüya yorumculuğu" ile içiçe geçmiş; siyasi mesajlar "rüya" yorumu üzerinden verilir olmaya başlamıştır. Öyle ya, Muhammet —güya— Saddam'a Suudi Arabistan'a saldırı yanlış(!) işaretini vermiştir. O halde, "savaş" ihtimali azalıyor. Borsada petrol fiyatlarının düşeceği hesabı ile, petrol hisselerinin satışı... Petrol fiyatlarının düşüşü! Sonra rüya yorumuna devam: İyi ama Muhammet savaş yapma dememiş ki, füzelerin yönünü başka yöne çevir demiş! Eyvah, Saddam İsrail'e saldıracak. Arap-İsrail savaşı kapıda. Petrol fiyatları yükselir. Borsada petrol hisse senetlerine hücum! Petrol fiyatlarının önlenemez yükselişi! İşte size bugünkü emperyalist dünyanın hal-i pür melali!]

Öyle ya da böyle, Filistin sorunu çözülmeden Orta Doğu'da —emperyalist bir barış bile— gerçek anlamda mümkün değildir. Körfez krizi de şim diye kadar ki gelişmesi ile, bu gerçeğin altını bir kez daha çizmiştir; daha da çizecektir. Ve bu "çözüm" bugünkü konjonktürde bir mini Filistin devletinin kurulması biçiminde bir "çözüm" olacaktır. Bu temelde sağlanması mümkün olan bir emperyalist barışın —Filistin bağlamında da— uzun sürmeyeceği, bunun yeni bir İsrail—Arap-Filistin savaşını önleyemeyeceği; siyonizm ile Arap ırkçılığının barış içinde uzun süre yanyana yaşayamayacağı gün gibi açıktır.

Ulusal sorun bağlamında Orta Doğu'nun Filistin sorunu yanındaki ikinci büyük sorunu Kürdistan sorunudur. Kürt ulusal hareketi boyutları itibarı ile, Filistin ulusal hareketinin boyutlarında olmadığı için, emperyalist dünya, Kürdistan sorununu şimdiye kadar Orta Doğu'daki sorunların çözümünde hep hesaba katılmasa da olur bir nicelik olarak ele almış; en iyi halde şu veya bu emperyalist gücün işine geldiği noktada başka güçlere karşı kullanılan bir baskı unsuru, bir küçük koz olarak kullanılmıştır. Şimdi de emperyalizm açısından Kürt sorunu, Orta Doğu için önerilen tüm "global çözüm planları"nda resmen var olmayan bir sorundur. Gerek Rus sosyal-emperyalizminin; gerek Fransız emperyalistlerinin "global barış planı" Orta Doğu'da çözümü Filistin, Lübnan ve Körfez sorununun çözümü ile sınırlamaktadır. Aynı şey "Saddam Hüseyin"in Kuveyt'ten geri çekilme için ileri sürdüğü şartlarda da görülmektedir. Kürt sorunu diye bir sorun, bunların bugünkü "resmi" gündeminde yoktur. Fakat emperyalist "barış" "çözüm" planı önerilerinin resmi gündeminde olmaması, bu sorunun varlığını ve evet anahtar bir sorun olduğu olgusunu ortadan kaldırmıyor. Kürt ulusal uyanışı ve Kürt ulusal taleplerinin dile getirilmesi, artık Kürdistan'ın parçalanmış olduğu devletlerde —Suriye dışında— güncel siyasetin en baştaki gündem maddelerinden biridir; bu devletlerde Kürt ulusal hareketi bu devletlerin olduğu biçimi ile varlıklarını sorgulayan en temel unsurlarından biri haline gelmiş durumdadır. Kürt ulusal sorunu, Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce belirleme hakkını özgürce kullanması temelinde çözülmedikçe; bugünkü aktüel kriz, hangi biçimde çözülse de; Filistin sorunu, Lübnan sorunu çözülse de, Orta Doğu'da "barış" mümkün değildir. Bugünkü durumu "barış" olarak görüp gösterenler ve "savaş" denince akıllarına yalnızca Körfez'de geniş çaplı bir savaş patlaması gelenler, bugün örneğin Kuzey Kürdistan'da boyutları kuşkusuz "küçük" olan bir savaş yürüdüğünü görmüyorlar! Ya da gördükleri halde, bunu sessizce geçiştirmekte fayda görüyorlar. Emperyalistler sorunu resmi gündemlerinde yok sayarken, kapalı kapılar ardındaki hesaplarda "Kürt ulusal hareketi" önemli bir yer tutuyor. ABD emperyalistleri ve Fransız emperyalistleri, işbirlikçiliğe dünden teşne (istekli) Güney Kürdistanlı KYB, I-KDP gibi Kürt örgüt yöneticileri ile görüşmeler yürütüyor. Saddam'ın devrilmesinde bunların ne rol oynayabileceğinin sondajları yapılıyor.

Faşist Türk hakim sınıflarının Körfez krizindeki siyasetlerinde ise, Kürtlerin devlet seviyesinde bir resmi güç haline gelmesini engelleme, öncelikle Kuzey Kürdistan'daki Kürt ulusal hareketini ezme belirleyici noktalardır.

Orta Doğu'da güncel olarak çözülmemiş en önemli ulusal sorunlar bunlar olmasına rağmen, sorunlar bunlarla sınırlı değil. Orta Doğu'da var olan her devlet, çok önemli çözülmemiş ulusal sorunlara sahip çok uluslu devlet konumundadır.

Faşist TC devleti bağlamında Kürt ulusal sorunu yanında, Ermeni ulusal sorunu ve bir dizi ulusal azınlığın ulusal haklarına sahip olmaması biçiminde ezilen milliyet sorunları çözülmemiş sorunlardır. TC faşist devleti aynı zamanda dışta işgalci-yayılmacı bir güçtür. Kıbrıs'ın Kuzeyi 1974'ten bu yana faşist Türk ordusunun işgali altında. Faşist TC devleti adanın kuzeyini de fakto ilhak etmiş durumda.

Hz.Muhammed, Irak liderinin rüyasına girince (!) petrol fiyatları düştü

SADDAM'A Peygamber nasihatı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

KUVEYT'te yayınlanan "El Siyasa" adlı gazetenin bir haberine göre Irak Devlet Başkanı **Saddam Hüseyin**'in uykuda rüyasına giren Hazreti **Muhammed**, Iraklı lideri uyardı ve "**Füzelerin yanlış yöne çevrilmiş**" dedi.

"**Saddam'ın rüyası**" haberleriyle birlikte petrolün varil fiyatı New York borsasında 5.41 dolarlık bir düşüş göstererek 28.38 dolara inerken, Londra borsasında da petrol fiyatları 5.65 dolarlık bir düşüşle 26.75 dolar oldu.

Kuveyt gazetesinin haberinde **Saddam Hüseyin**'in Hz.**Muhammed**'in beyaz giysiler içinde görünerek rüyasına girdiğini ve bir yanlışlığı nedeniyle kendisini uyardığını, söylediğini yazdı.

Gazete haberinde **Saddam**'ın rüyasını şöyle anlattığı ileri sürülüyor:

"**Peygamberimiz Hz.Muhammed beyaz giysiler içinde rüyamda beni ziyaret etti, ancak bir şeylerden endişeli görünüyordu. Peygamberimize** 'Benden isteğiniz ne?' **diye sordum. O da bana** 'Saddam dikkatini büyük bir hataya çekmek için geldim' **yanıtı verdi.**

Ben de 'Nedir bu hata?' **diye sordum. O da bana** 'Roketlerinizin yanlış yerleştirildiğini gördüm' dedi. **Benim** 'Nasıl?' **şeklindeki soruma Hz.Muhammed** 'Doğru yönlendirilmemiş durumdalar' **şeklinde cevaplandırdı.**

Peygamberimiz 'Nasıl konuşlandırılmasını istiyorsunuz?' **yolundaki sorum üzerine**, 'Yönü biliyorsun ve bunu düzeltmelisin' **dedi.**"

Şimdi bu ilhakın resmileştirilmesi yüksek sesle tartışılır hale geldi. Aktüel kriz, Kıbrıs'taki durumu geri plana itti gibi görünüyorsa da, bir yanı ile –Irak'ın, Kuveyt'i işgalinin kınandığı ve bu işgalin kaldırılması için geniş bir cephenin kurulduğu bir ortamda– Kuzey Kıbrıs'ta da işgal gerçeğini hatırlatmaktadır.

Bu noktada da "barış" (emperyalist barış! da) sürekli tehdit altındadır. Lübnan gerçekte Orta Doğu'nun aynasıdır. Burda bölgenin hemen tüm dinsel-etnik-sınıfsal çelişmeleri dar bir alanda bir araya toplanmış, ve emperyalizm-kapitalizm şartlarında bu alanda uzun süreli bir çözüm ve barış olamayacağı Lübnan'da adeta bir laboratuar deneyi kesinliğinde görülmüştür. Şimdi Körfez krizine bağlı olarak gerçekleşen bazı gelişmeler, emperyalist kontrollü medyalar tarafından "Lübnan'da barış umudu" olarak lanse ediliyor. Olan ne? Gerçekte Lübnan, güneyi Siyonist İsrail; kuzeyi ve orta bölgesi Arap ırkçısı Suriye'nin askeri işgal ve denetiminde olmak üzere iki büyük "nüfuz alanına" bölünmüş varlığı kağıt üzerinde olan bir devlet durumundadır. Bu nüfuz alanlarında da fakat iktidar, her biri silahlı olan çeşitli etnik-dini-siyasi gruplar, aşiretler, ailele arasında bölünmüştür. Her ne kadar kağıt üzerinde bir Lübnan devleti var ve parlamento tarafından seçilmiş bir devlet başkanı (Elias Hrawi resmen Lübnan devlet başkanı) ve ona bağlı askeri güçler olmasına rağmen, bu güç denetimi sağlayacak büyüklükte bir güç değildir. Resmi Lübnan ordusu, Lübnan'daki bir sürü ordunun içinde yalnızca –fazla güçlü olmayan– biridir. Esas denetim, kuzeyde "İsrail güvenlik kuşağı" adı altında siyonist İsrail'in; ülkenin geri kalan % 70'inde Suriye'nin elindedir. Yerel iktidarı İsrail ve Suriye denetiminde ellerinde tutan çeşitli ordulara gelince, bunlar önce Hristiyan ve Müslümanlık temelinde ikiye ayrılmakta, sonra da mezhep, aşiret, aile vb.'ne göre bölünmektedir.

Bugünkü Lübnan'da resmi Lübnan hükümeti güçlerinin yanında en önemli yerel otoriteler olarak Suriye yanlısı Emel örgütü, İran yanlısı Hizbullah örgütü; ve Lübnan'da önemli ölçüde özerkliğe sahip Filistin Kurtuluş Örgütü (onun çeşitli grupları); Şuf Dağları yöresinde Dürziler vardır. Hristiyanlar arasında Maruni hristiyanlar kendi içlerinde diğerlerinden bağımsız bir örgütlenmeye sahiptir. Suriye ile birlikte hareket etmeye hazır bugünkü Lübnan hükümetine karşı, Maruni hristiyanların lideri General Aoun isyan bayrağını açmıştı ve 1989 ortalarından bu yana Lübnan'da iç savaş gerçekte esas olarak Suriye'nin derhal Lübnan'dan çıkmasını talep eden ve İsrail, Fransa tarafından, bu arada Irak tarafından da desteklenen Mauni hristiyan güçleri ile; diğer güçler arasında bir savaş olarak yürüyordu. ABD emperyalistleri de General Aoun güçlerinin ezilmesine izin vermiyordu. Körfez savaşı Lübnan'daki durumu da değiştirdi. Irak, Aoun güçlerini destekleyemez duruma geldi. Suriye ABD ile yakınlaşma kurdu ve onun onayını aldı. İsrail de General Aoun'u –oluşan yeni cepheleşmeleri tehlikeye atmamak için– terketmek zorunda kaldı. Sonuç, General Aoun güçlerinin Ekim'in ikinci yarısındaki genel saldırı ile ezilmesi, teslim alınması oldu. Böylece son bir buçuk yılın en büyük iç savaş partilerinden biri tasfiye edilmiş oldu. Emperyalistlerin güncel konjonktürde Lübnan için buldukları "barış" çözümü, yerel savaş ağalarının iktidarına son verilmesi; % 30'un kesin İsrail; % 70'in kesin Suriye kontrolunda bulundurulduğu bir Lübnan'ın yaratılmasıdır. Bunun ön şartı fakat yerel savaş ağalarının ordularının silahsızlandırılmasıdır, ki bu hiç de görüldüğü kadar kolay bir iş değildir. Kaldı ki, silahsızlanma resmen gerçekleştirilse bile –şimdi esas silahlı güçler arasında silahsızlanma görüşmeleri yürütülüyor, bu yönde bir anlaşma yapılmaya çalışılıyor– etnik ve dinsel çelişmeler; Suriye'nin Lübnan'ı "Büyük Suriye"nin parçası haline getirme hayalleri; İsrail'in "güvenlik koridoru" adı altında Lübnan'ı denetim altında tutma isteği vb. yerinde durduğu sürece, Lübnan'da "barış" yalnızca iki silahlı çatışma arasında ateşkesten başka bir şey olmaz, olamaz.

İran, Kürt ulusu yanında, Azeri, Ermeni vb. azınlığa, bunların haklı ulusal taleplerinin bastırılmasından doğan ulusal sorunlara sahiptir.

Ürdün, Irak/Suriye/İsrail arasında sıkışıp kalmış; nüfusu Filistin Arap çoğunluklu olan, devlet olarak yaşaması komşu ülkelerin ve emperyalistlerin iradesine bağlı bir krallıktır. Ürdün'de yaşayan Filistinli Arap çoğunluk, Ürdün krallığının 1970 Eylül'ünde gerçekleştirdiği katliamı, "Kara Eylül"ü unutmamıştır.

Irak'ta Kürt ulusu yanında, Türk azınlık ve bir dizi diğer azınlık milli baskının hedefi durumundadır.

Suriye, çok uluslu ve Arap olmayan milliyetlerin milli haklarının ezildiği bir devlet durumundadır.

İsrail, milli baskının siyonist ırkçılık biçiminde en büyük boyutlarda yaşandığı bir ülkedir.

Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan gibi petrol zengini ülkelerde, hakim olan aşiret-sülale dışındaki tüm nüfus, ikinci sınıf insan durumundadır. Sınıfsal baskı yanında ulusal baskının da hedefi durumundadır. vs. vs.

Orta Doğu'da birbirinin can düşmanı olan, her biri kendi ulusunun ırkının üstünlüğü düşüncesi temelinde yükselen Türk ırkçılığı, Arap ırkçılığı, Fars ırkçılığı ve siyonist ırkçılık hakimiyet için çatışmaktadır. Emperyalizm-kapitalizm şartlarında gerici saldırgan şoven milliyetçiliğin köklerinin kurutulmadığı şartlarda, gerçek bir barışın mümkün olmayacağını en iyi gösteren alanlardan biridir, Orta Doğu!

Ulusal sorun, kendini Orta Doğu'da yalnızca çok uluslu devletlerin içinde ulusal baskı biçiminde değil, aynı zamanda devletler arasında birbirinin toprakları üzerinde hak iddiaları olarak da gösteriyor. Bu hak iddiaları en son örneğini Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakında yaşadığımız gibi, savaş yöntemleri ile de gündeme getirilebilir olan, geçmişte getirilmiş olan, gelecekte de getirilmesi olası olan iddialardır. Bu bağlamda faşist Türkiye bugün resmen Musul ve Kerkük üzerinde iddia sahibidir. Musul ve Kerkük, resmen Misak-ı Milli sınırları içinde kabul edilmektedir. Biraz daha ileri gidenler, "tarihi hak"tan söz edilecekse, bütün Arabistan Osmanlı toprağıydı diyerek, gönülde yatan aslana işaret etmektedir.

Irak'ın Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin kimi toprakları üzerinde "tarihi hak" iddiaları vardır. Suriye'nin bugünkü Türkiye sınırları içinde bulunan kimi topraklar ve Irak sınırları içinde bulunan kimi topraklar üzerinde "tarihi hak" iddiası vardır. Lübnan üzerinde iddiası vardır. Yani güncel kriz, şu veya bu biçimde aşılsa bile; Orta Doğu'da ırkçılık temelinde koşullanmış hakim sınıflar, fırsatını bulduklarında birbirinin gözünü oymaya hazırdır. Yeni krizler şimdiden pogramlanmıştır...

EMPERYALİSTLER VE GERİCİLERİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ GERÇEK ÇÖZÜM ÖNERİLERİ DEĞİLDİR... ORTA DOĞU'DA TEK GERÇEK ÇÖZÜM DEVRİMDİR!

Şimdi güncel krizden çıkış için çeşitli çözüm önerileri getiriliyor. Emperyalist ve gerici güçlerin çözüm önerilerinin başlıcaları şunlar:

▶ Birleşmiş Milletlerin kararlarında dile getirilen çözüm önerisi: Irak'ın Kuveyt'i işgali öncesindeki statükoya geri dönüş. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde çoğu oybirliği ile alı-

nan kararlarda öngörülen çözüme göre;

1) Irak kayıtsız koşulsuz Kuveyt'ten geri çekilecektir.

2) İşgalden doğan zararları tazmin edecektir.

3) Kuveyt'in meşru yönetimi yeniden iş başına gelecektir.

Bölgede Irak'ın Kuveyt'i işgali öncesi durum ne ise, o yeniden kurulacaktır. Birleşmiş Milletler kararlarının özü olan "eski statükoya dönme" düşüncesinin uygulanma imkanı maddeten yoktur. Irak'ın Kuveyt'i işgali bölgede var olan hassas dengeleri alt üst etmiştir. Yalnızca bu nedenle bile eski statüko kelimenin tam anlamında tarihe karışmıştır. Hangi yol ile olursa olsun, Irak'ın Kuveyt'ten geri çekilmesi ve Sabah sülalesinin Kuveyt'te işbaşına gelmesi gerçekleşse bile; bu eski statükonun geri gelmesi anlamına gelmeyecektir. Kaldı ki Irak'ın Kuveyt'ten ön şartsız çekilmesi, Irak'ta Saddam Hüseyin rejimini aşırı ölçüde sarsar, bu yüzden bunun gerçekleşmesi savaşsız mümkün görülmemektedir. Yine bunun yanında şu veya bu biçimde Kuveyt üzerinden Irak işgalinin kalkması da, sorunun çözüldüğü, "barış"ın gerçekleşmesinin gündeme geleceği anlamına gelmez. Irak'ın Kuveyt toprakları üzerinde hak iddiası yeni değildir. Şimdiki işgal kalksa bile, hak iddiası sürecektir. Bu sahte "çözüm"ün en ateşli savunucusu, böyle bir çözümü gerçekleştirme gerekçesi ile şimdi muazzam bir askeri gücü Suudi Arabistan'da konuşlandırmış olan ABD emperyalizmidir. ABD emperyalizmi, Orta Doğu'da petrol çıkarlarını uzun evre açısından doğrudan savunmanın askeri şartlarını yaratma yanında; kontrol dışına çıkan Saddam Hüseyin rejimini devirmeyi ve Irak'ın askeri gücünü kırmayı da "kriz çözüm hedefleri"nin içine koymuştur. Sorun ABD emperyalizmi için Irak'ın Kuveyt'ten kayıtsız-şartsız geri çekilmesi ile de —ki bu zaten olacak iş değil— çözülmeyecektir. O, Saddam Hüseyin Irak'ının askeri gücünün kırılmasını da asli hedeflerden biri olarak görmektedir. O halde Birleşmiş Milletler "çözümü" kısa evrede Orta Doğu alanında geniş çaplı korkunç bir savaşı içeren; sonucu ne olursa olsun, Orta Doğu'daki sorunların gerçek çözümünü getirmeyen bir "çözüm"dür.

▸ Buna karşı Saddam Hüseyin Irakı'nın çözüm önerisi şudur:

1) Kuveyt Irak'ın ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilecektir.

2) Buna rağmen belirli ön şartların yerine getirilmesi halinde, Irak Kuveyt'ten geri çekilebilir. Bu şartlar;

a) Suudi Arabistan'daki tüm yabancı askerler geri çekilmelidir.

b) İsrail işgal altındaki Filistin topraklarından geri çekilmelidir.

c) Suriye ve İsrail Lübnan'dan geri çekilmelidir.

d) Irak'a karşı uygulanan ambargo/abluka kaldırılmalıdır.

Bu çözüm önerisinin de gerçekte sahte olduğu, Orta Doğu'daki çelişmeleri çözmeyeceği ve uygulama imkanın da olmadığı ortadadır. Bütün taleplerin kabul edildiği var sayılması halinde, bu Saddam Hüseyin Irakı'nın "kriz"den gücünü katlayarak ve Arap ezilen kitleleri içinde gerçek bir çekim gücü olarak çıkması anlamına gelir ki, bu bugünkü konjonktürde emperyalizm açısından kabul edilebilir bir şey değildir. Bunun dışında var olan çelişmelerden hiç biri bu "çözüm"de de gerçek anlamda çözülmüş olmayacaktır.

▸ Sorunun geniş bir savaş çıkmadan çözülmesinden —andaki çıkarları açısından— yana olan emperyalist ve sosyal-emperyalist güçler, gizli pazarlıklarla, Birleşmiş Milletlerin öngördüğü "kayıtsız-şartsız çekilme" ile "tüm Orta Doğu sorunları içiçe ele alınmalı" diyen Irak önerisini birleştiren bir "diplomatik çözüm" önerisi geliştiriyorlar. Rus sosyal-emperyalistlerinin ve Fransız emperyalistlerinin bu alanda ayrı ayrı getirdikleri çözüm önerilerinin ortak yanı, Irak ile; Irak'ın Kuveyt'ten çekilmesi ön şartı ile Kuveyt'e getirdiği somut bazı talepler bağlamında pazarlığa hazır olmaları; ayrıca Irak'ın Kuveyt'ten çekilmesi halinde uluslararası bir Orta Doğu konferansı ile bölge sorunlarının bütünlük içinde ele alınmasını öngörmeleri. Irak'a, uzlaşma formülü için açık bir kapı bırakan bu öneri de —gerçekleşme imkanı çok az olmasının yanında— Orta Doğu'daki çelişmelerin hiçbirini çözme yeteneği olmayan bir öneridir.

▸ Arap çözümü önerisi: Bir takım Arap devletlerinin ve üç dünyacı güçlerin çözüm önerisi, çıkış noktasında Körfez krizinin "kardeş Arap devletleri!"nin bir iç işi olduğunu ve onlar tarafından görüşmeler yoluyla çözülmesini öngörüyor. Bunun için ön şart bölgedeki yabancı askerlerin, her şeyden önce de ABD emperyalizminin askerlerinin geri çekilmesi. Bu öneri, Araplar arası görüşmelerle Irak'ın maddi olarak tatmin edilmesi ile güncel krizin çözülebileceğini düşünüyor ve bunu öngörüyor. Bu çözüm önerisinin de uygulanabilirliğinin bugünkü konjonktürde sıfır olan şansı yanında, Orta Doğu'da var olan çelişmelerden bir tekini bile gerçek anlamda çözemeyeceği ortadadır. "Kardeş" olduğu söylenen Arap devletlerinin her birinin fırsatını bulduğunda birbirine neler yapmaya hazır oluğunu yalnızca Irak'ın Kuveyt'i işgali göstermemiştir. Kardeş oldukları söylenen Arap devletleri, her biri Arap aleminde tek önder olmak mücadelesi veren emperyalizmin uşağı veya emperyalizmle uzlaşmaya her an hazır olan, ülke içinde çoğu halde kanlı faşist diktatörlük uygulayan değişik hakim sınıf ve zümrelerin hüküm sürdüğü sınıflı toplumlardır. Bunların kendi işlerini —ABD olmasa— kendilerinin barış içinde hal edecekleri beklentisi, eğer bilinçli olarak yalan söylenmiyorsa, büyük bir aptallıktır. Hayır bunların hiç biri çözüm değildir!

Orta Doğu'yu büyük bir yangına götürecek geniş bir savaş da, sonucu ne olursa olsun, —bu savaşta Saddam Hüseyin rejimi devrilsin veya devrilmesin; Irak parçalansın veya parçalanmasın; savaş kısa sürsün veya uzun sürsün, vs. vs.— Orta Doğu'daki hiç bir sorunu gerçek anlamda çözmeyecektir, çözemez...

Biz bir önceki bölümde, Orta Doğu sorununun yalnızca ulusal sorunla bağıntılı kimi yanlarını ortaya koymaya çalıştık. Yalnızca bunlar bile yalnızca bu dar alan alınsa bile, bölgede emperyalizmin gerçek bir barış sağlayamayacağı, çözüm nasıl olursa olsun, güncel krizlerin çözümünün, yeni bir krize kadar geçici, kısa süreli olacağı gerçeğini göstermektedir. Orta Doğu'da emperyalizm şartlarında gerçek barış olamaz! Krizin ve savaşın kaynağı bu alanda da bizzat emperyalizmin kendisidir. Ve emperyalizm bölgede yalnızca ABD ve diğer emperyalist güçlerin doğrudan askerleri aracılığı ile değil; sermayesi ile, kültürü ile, ırkçılığı ile, faşizmi ile, işbirlikçileri ile vardır.

Bölgede çözüm, ya Proleter Dünya Devrimi'nin parçası olan, işçi sınıfı önderliğindedevrimlerdedir; ya da yok tur!

Ya barbarlık; ya Sosyalizm, bölgede de, bugünkü somut savaş hazırlıkları bağlamında da güncel şiardır...

Kaldı ki, Orta Doğu sorununun bir de belirleyici olan sınıfsal yanı vardır. İşin o yanında "barış" zaten mümkün değildir. Bu alanda barış, ezilenler ve sömürülenlerin, çeşitli nedenlerle buna ses çıkarmaması sayesinde mümkündür. Ve uzun sürmez. Orta Doğu zenginlik ve yoksulluğun yanyana yaşandığı; doğal kaynaklar açısından dünyanın en zengin bölgelerinden biri olan, ve fakat yoksulluğun da korkunç boyutlarda olduğu bir alandır. Zenginliğin emperyalist devlet ve tekeller ile, onlara hizmette kusur etmeyen yerli işbirlikçileri tarafından iç edildiği, üreten yığınların zenginlikten aldığı payın "ölmeme" payı olduğu çıplak gözle görülür durumdadır. Bu yapısı ile bölge sınıf çatışmalarının da en

sert biçimleri ile gündemde olduğu bir bölgedir. Ve bir çok halde, ulusal-etnik-dini örtüler ardından sınıf çelişmelerinin yansımaları kendini göstermektedir. Emperyalizmin yerli işbirlikçilerinin bir çok halde faşist iktidarları işçi sınıfı önderliğinde devrimlerle yıkılmadıkça, emperyalizm kovulmadıkça; sosyalizm yörüngesine girilmedikçe bölgede çözüm, kurtuluş yoktur.

Kim emperyalizmin, Türk-Arap-Fars şovenizminin, siyonizmin hakimiyeti şartlarında Orta Doğu'da "barış" mümkündür diyorsa, onun barıştan anladığı şey, emperyalizmin "barışı"dır. Kim işçi sınıfı önderliğinde sosyalizmin yolunu açan demokratik, anti-emperyalist devrimler dışında; kim gerçek bağımsızlık, halk demokrasisi ve sosyalizm dışında bir çözümü mümkün görüyorsa, o bilinçli veya bilinçsiz emperyalizmin propagandacılığını yapmakta, çözümsüzlüğü çözüm olarak savunmaktadır.

İşçi sınıfı önderliğinde devrimin var olan şartlarda en iyi halde çok uzak bir hedef olabileceğini, gerçekçi olmadığını vb. vb. söyleyeceklere diyeceğimiz şudur: Emperyalizmin gerçekte çözümsüzlük olan çeşitli çözüm önerileri arasından kötülerin içinde iyisini seçerek, bunu gerçekçilik adına savunmayı, biz, emperyalizmin propagandacılarına bırakıyoruz.

Komünistlerin görevi, kitleleri ehven-i şeri tercih etmeye zorlamak değil; biricik gerçek çözüm doğrultusunda, Sosyalizm-Komünizm doğrultusunda eğitmek ve örgütlemektir. Hiç bir emperyalist ve gerici "çözüm" (süzlük), devrim seçeneği kadar gerçekçi değildir. Devrim onlarca yıl sonra gerçekleştirilse bile, "çözüm" değil, biricik gerçek çözümdür. Tabii ki, devrimcilik adına, sosyalizm-komünizm adına konuşsalar bile, dünyaya emperyalist burjuvazinin medyaları tarafından çizilen at gözlüğü ile bakanların ufku, bu gerçekliği kavrayacak genişlikte değildir.

ORTA DOĞU'DA SOMUT OLARAK HAZIRLANAN SAVAŞTA HAKLI YAN YOKTUR! HAZIRLANAN SAVAŞ NİTELİĞİ İTİBARI İLE, HER İKİ YAN AÇISINDAN DA EMPERYALİST, GERİCİ, KARŞI-DEVRİMCİ BİR SAVAŞTIR!

Bugün Orta Doğu'yu kısa süre içinde bir ateş ve kan denizine dönüştürecek geniş çaplı bir savaş, ideolojik, siyasi, askeri tüm yönleri ile harıl harıl hazırlanıyor. Savaşın patlaması an meselesi olarak görülüyor. Bu savaşta cepheleşme çok kaba hatları ile şöyle:

Savaşın bir cephesinde tüm emperyalist dünyanın doğrudan desteğini ve ya şu veya bu biçimde onayını almış, Birleşmiş Milletler kararlarına dayanan ABD emperyalizmi ve onun müttefik güçleri var. Bu müttefikler içinde Orta Doğu'da Türk faşistleri önemli bir yer alıyor (onların durumu üzerinde aşağıda özel olarak duracağız).

Arap devletleri içinde Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri yanında, Suriye ve Mısır da, anti Irak cephede yer almış durumda. Bu cephe, cephenin tek tek unsurlarının birbirinden değişik çıkarları yanında, bir bütün olarak "Orta Doğu"da petrol zenginliğinin emperyalizm açısından "garantili" akışını sağlama alma için savaşa hazırlanıyor. Cephenin tek tek unsurlarının da kendileri için savunduğu "ulusal" çıkarların hiç biri haklı değildir. Bir takım güçlerin (mesela PKK'nın) ilerici olarak değerlendirdiği faşist Hafız Esad Suriye'nin bu cephe içinde yer alırken yaptığı "kendi" hesabı, Arap dünyasında önderlik konusunda dalaştığı Irak Baasçılarının zayıflatmak ve olası bir yeniden paylaşımda Irak'tan pay kapmaktır. Ayrıca Lübnan'da da durumunu güçlendirmektir. Nitekim daha savaş çıkmadan, bu alanda somut adımlar atmıştır. Yani bu cephe içinde yer alan faşist Hafız Esad Suriyesi'nin savaş yöntemi ile de sürdürmek için hazırlandığı siyaset de, gerici, karşı-devrimci amaçlı bir siyasettir. Cephenin diğer unsurlarının amaçlarının gerici, karşı-devrimci, emperyalist olduğu konusunda fazla söz söylemeye gerek yokktur.

Cephenin diğer yanında şimdilik devlet olarak yalnız başına Irak var. Irak devlet düzeyinde Libya ve Yemen tarafından destekleniyor. Fakat ambargo ve ablukanın katı uygulanması sonucu, bu destek lafta bir destekten öteye geçme durumunda değil. Filistin Kurtuluş Örgütü de, örgüt olarak Irak'tan yana tavır takındı. Bu cephenin asıl gücü, tek başına "yedi düvele kafa tutan" Saddam Hüseyin'in şahsında bir kurtarıcı gören milyonlarca Filistinli Arap ve diğer Arap emekçi kitleleri içinde topladığı sempatide yatıyor. Emperyalistleri Irak'a karşı askeri harekat konusunda en çok düşündüren etken, Irak'ın elindeki muazzam askeri potansiyel yanında, bu etkendir. Irak'a karşı girişilecek bir askeri saldırının diğer sonuçları ne olursa olsun, bir sonucu şimdiden bellidir: Arap emekçi kitlelerinin radikalleşmesi; her şeyden önce Filistin İntifadası'nın alevlerinin daha da körüklenmesi; siyonist İsrail'in ayakları altındaki zeminin daha da kaygan hale gelmesi; anti Irak cephesinde yer alan Arap devletlerinde hakim sınıflar ile halk arasındaki uçurumun derinleşmesi vb. ... Kuşkusuz bu etken şimdiki ne savaş, ne barış durumunda da vardır; fakat Irak'ın askeri saldırıya uğraması bu etkeni daha da önemli hale getirecektir. Bu etkenin gelişme boyutlarının hesaplanamazlığı emperyalistlerin en önemli baş ağrılarından biridir.

Fakat bu cephenin önemli bir unsurunun, Saddam'da —yanlış bir şekilde— kurtarıcı gören Filistinli Arap ve diğer Arap emekçi yığınları olması, bu cephenin de hazırlandığı —ve gerçekte Kuveyt'e saldırı, işgal ve ilhakı ile başlattığı— savaş ile yürüttüğü siyasetin "haklı"lığı, doğruluğu, desteklenmesi gerektiği anlamına gelmiyor. Şöyle ki, yukarda da belirttiğimiz gibi, bu cephe gerçekte Saddam Hüseyin önderliğindeki Irak cephesidir. Savaşta cephenin belirleyici unsuru Saddam Hüseyin önderliğindeki Irak; savaşla güdülen siyaset Saddam Hüseyin Irak'ının siyasetidir. Saddam Hüseyin rejimi, içte kanlı bir faşist rejim uygulayan; dışa karşı yayılmacı olan, ideolojik temeli Arap ırkçılığı olan; bölgede hegemonya kurmak dalaşı yürüten bir güçtür. Onun emperyalist büyük güçlerle karşılaştırıldığında "küçük" bir haydut olması; onun emperyalist büyük güçlerce palazlandırılmış olması vb. Irak'ın bugün izlediği ve uğrunda savaşa hazırlandığı siyasetin kendisinin yayılmacı-ırkçı-emperyalist olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Saddam Hüseyin rejimi, ırkçı-yayılmacı niteliğini, 8 yıllık İran-Irak savaşında yeterince ispatlamıştır. Son olarak Kuveyt'i işgali de bu niteliğin açıkça yeniden ispatıdır. Saddam Hüseyin rejimi, içte Kürt ulusuna karşı milli zulmün en azılı uygulayıcılarından biri olan; her türlü muhalefeti korkunç bir polis devleti ağı ile ezen; elini yüzbinlerce demokrat, yurtsever, komünistin kanı ile yıkamış faşist bir rejimdir. İşte bu cephenin de hazırlandığı savaşta —savaş araçları ile— sürdürülecek siyaset, esasta budur. Hal böyle olduğundan bu cephe de haksız, karşı-devrimci, gerici bir savaşa hazırlanmaktadır.

Kuşkusuz her iki cephe de, hazırlanan savaşta kendi haklılığı iddiası ile ortaya çıkıyor. Anti-Saddam cephe, Saddam Hüseyin'in Hitler'den de beter bir diktatör olduğu, yayılmacı ve saldırgan olduğu, içte korkunç bir polis devleti kurup muhalefeti acımasızca ezdiği, Kuveyt'i işgal ile uluslararası hukuk kurallarını hiçe saydığı, onbinlerle sivili rehine olarak tutsak etmesiyle ne denli acımasız ve kural tanımaz olduğunu gösterdiğini, bütün



komşularını ve dünya barışını tehdit eden boyutlarda büyük bir askeri güç biriktirdiğini; ona taviz verilmesi halinde daha da saldırganlaşacağını, Saddam rejiminin Kuveyt'ten çekilmeye zorlanmasının "diktatörlüğe karşı, özgürlük ve demokrasinin" gereği olduğunu, Saddam Irak'ının cezalandırılmasının haklı olduğunu vs. vs. anlatıyor.

Bütün bu "gerekçeler", öncelikle anti Saddam cephenin ikiyüzlülüğünü, sahtekarlığını gösteriyor. Bu cephenin Saddam'ın "diktatörlüğü", "anti-demokratikliği" vb. hakkında ahkam kesmeye hiç mi hiç hakkı yoktur. Çünkü, önce bu cephenin içinde yer alan bir dizi güç –örneğin Türkiye, örneğin Suriye– aynı Saddam Hüseyin Irak'ı gibi faşist bir düzene sahiptir. Bu rejimler arasındaki farklılıklar, biçimsel farklılıklardır.

İkinci olarak, "demokrasileri" ile çok övünen emperyalist ülkelerin demokrasisi de, gerçekte iç faşistleşme ile elele yürüyen, bütün çizgi boyunca siyasi gericilik olan bir "demokrasi"dir. Bu "demokrasi"nin ne menem bir şey olduğunu, örneğin ABD'de siyahlar, Porto Rikolular, Meksika kökenliler; Orta Avrupa emperyalist ülkelerinde yabancılar çok iyi yaşamaktadır.

Son olarak Alman emperyalizminin anayasa mahkemesinin aldığı ve Almanya'da yaşayan 5 milyonun üzerinde yabancı işçi ve emekçiye yerel seçim hakkını bile tanınmayan kararı, bu ülkelerdeki "demokrasinin" sınırları konusunda yeter bilgi verici bir olgudur.

Üçüncü olarak, şimdi "özgürlükçü demokrasi" adına hakları savunulmaya kalkılan Kuveyt Emirliği'nin, demokrasi ve özgürlükçülük ile ilişkisinin; bir tecavüzcü ile tecavüz edilen biri arasındaki ilişki olduğu; Kuveyt'te şeklen bile "demokrasi"nin D'sinin olmadığı, Kuveyt nüfusunun büyük çoğunluğunu oluşturan "yabancı" emekçi kitlelerin hiç bir hakka sahip olmadığı vb. vb. olgulardır!

O halde, anti Saddam cephenin şimdi "özgürlükçü demokrasi" adına Saddam'ı "kaka" ilan edip, demokrasi adına da savaş hazırlaması sahtekarlıktan başka bir şey değildir. Kaldı ki, aynı güçlerin geçmişte mesela Irak, İran'daki "kontrol dışına çıkan" dinci faşist rejimle savaşırken, onun rejiminin niteliği bugünkünden değişik değildi ve Irak o dönem şimdi demokrasi adına ahkam kesenlerin "kadim dostu" idi! Saddam Hüseyin önderliğindeki ırkçı, faşist Irak ordusu, Halepçe'yi kimyevi silahlarla bombaladığı, binlerle Kürdü kırdığı zaman, o zamanlar müttefik olan Saddam'ın Hitlerliği nedense hiç mi hiç akla gelmiyor, emperyalist medyalar tarafından beyinlere kazınmıyordu!

Anti Saddam cephenin uluslararası hukuk kuralları adına konuşmaya da hiç mi hiç hakkı yoktur. Şimdi Saddam Irak'ının bir başka devleti işgal etmesinin uluslararası hukuk kurallarına uymadığı, buna izin verilemeyeceği vb. üzerine ahkam kesenler içinde, Afganistan'ı on yıl işgal altında tutmuş olan Rus sosyal-emperyalistleri vardır; çok değil bir yıl önce Panama'yı işgal edip kelle avcılığına çıkan, ondan önce Grenada'yı işgal eden ABD emperyalistleri vardır; Falkland'ı hala işgal altında tutan İngiliz emperyalistleri vardır; hala "denizaşırı bölgelere", yani açık türkçesi ile klasik sömürgelere sahip olan Fransız emperyalistleri vardır; Filistin'i işgal altında tutan siyonist İsrail vardır; Kıbrıs'ın kuzeyini 1974'den bu yana işgal altında tutan faşist TC devleti vardır, vs. vs.

Rehineler konusunda da, durum "anti Saddam cephe" açısından hiç mi hiç parlak değildir. Bütün emperyalist ve gerici güçlerin geçmişinde, rehinelerin "savaş" aracı olarak kullanılması örnekleri vardır. ABD emperyalistleri İkinci Dünya Savaşı'nda ülkede tüm Japon kökenli nüfusunu "tutsak" etmiştir; Kore'de, Vietnam, Laos, Kamboçya'da halklara karşı savaşta, ABD emperyalistleri şimdi büyük bir sahtekarlıkla kınadıkları yöntemleri kullanmışlardır.

Alman emperyalizmi rehine siyaseti konusunda çok büyük "deneyim" e sahiptir!

Fransız emperyalistleri mesela Cezayir halklarının kurtuluş savaşını bastırma savaşında "rehine" siyasetini geniş çapta kullanmıştır.

İngiliz emperyalistleri, Filistin'i kontrol altında tuttukları dönemde, zırhlı araçlarının güvenliğini, onların önüne tutsakları bağlayarak sağlamakla ünlüdür!

Siyonist İsrail, Filistin Arap ulusuna karşı savaşında, tutsak ettiği gençlerin aile/sülelesinin oturduğu evleri bugün de havaya uçuran güçtür.

Türk faşistleri, bugün ellerinde tuttukları devrimci idam mahkumu tutsakları "dışardakilere" karşı rehine olarak kullanma anlamına gelen tavırlar sergilemektedir, vb. vb.

Bunların Saddam Hüseyin Irak'ının sivilleri rehine aldığı konusundaki yaygaraları korkunç bir ikiyüzlülükten başka bir şey değildir.

Saddam Hüseyin Irak'ı bu alanda da emperyalizmin iyi bir öğrencisi olduğunu göstermektedir. İki yüzlülüğün en açık olduğu alanlardan biri, anti Saddam cephenin Irak'ın askeri gücü hakkında koparılan gürültülerdir. Şimdi Saddam Irak'ının, bütün komşularını ve bölgede barışı tehdit eden büyük bir askeri güce sahip olduğu konusunda ahkam kesenler, Saddam Irak'ını yıllardır silahlandıranların kendisidir.

Bu güçlerden Rus sosyal-emperyalizmi, Irak'a 1982-1985 arası 11 Milyar 370 Milyon dolar; 1986-1989 arası 10 Milyar 700 milyon dolar olmak üzere yedi yıl içinde toplam 22 Milyar 70 Milyon dolar tutarında silah satmıştır. Batı Avrupa'daki emperyalist güçlerin, başta da Fransız ve (Batı) Alman emperyalistlerinin aynı dönemde Irak'a sattığı silahların dolar olarak karşılığı toplam 8 Milyar 40 milyon dolardır. Irak son yedi yıl içinde emperyalist, sosyal-emperyalist dünyadan toplam 45 Milyar 730 milyon dolar tutarında silah satın almıştır. (Bütün rakamlar ABD hükümetinin resmi istatistiklerinden alınmadır. Bkz. "Sturm im Golf..." rororo aktüel 12926, sayfa 85)

Halepçe'de Kürt emekçilerine ölüm yağdıran kimyevi bombaları üreten fabrikanın kurucuları, bu konuda geniş deneyime sahip(!) Alman firmalarıdır! O bombaları taşıyan uçaklar, Fransız markadır! Pilotları yetiştirenler, Rus teknisyenlerdir! vs. vs.

Kısacası: Eğer Saddam Hüseyin bir cani ise –ki öyledir– o, yalnızca daha büyük canilerin yetiştirdiği bir çıraktır. Şimdi çıraklarının kendilerinin "izni olmadan" güç denemeye girişmesi, büyük canileri ve onların uzantılarını harekete geçirmiş; çırağı "hizaya sokma" operasyonu gündeme getirilmiştir. Bütün yaygaraların ardında yatan yalın gerçek budur.

Anti Saddam cephenin hazırladığı savaşın haksız, gerici, karşı-devrimci bir savaş olduğu; savaşın bu yanında yer alınamayacağı, "sol" adına konuşanlar açısından açıktır. En azından Türkiye-Kuzey Kürdistan somutunda açıkça cephenin bu yanında yer almak gerektiğini savunan herhangi bir "sol" grup yok. Engin Ardıç, Cengiz Çandar gibi tövbekar dönekler dışta tutulursa, bunu açıkça savunan "solcu" yazar da yok.

Fakat diğer cephe açısından durum bu kadar berrak değil. Diğer cephenin objektif olarak "emperyalizme karşı" olduğunu, "Türkiye'nin yeri..nin Irak'ın yanı" olduğunu, hazırlanan savaşın bir "Kuzey-Güney savaşı" olduğunu; kuzeyin emperyalist, güneyin ezilen halklar yanı olduğunu; Irak gericiliğinin "objektif olarak ... bölge halklarının dolaylı müttefiği" olduğunu, "Saddamı devirmek..in bizim işimiz olmadığı... tarafımızın ABD emperyalizmine karşı çıkmak" olduğunu sosyalizm, solculuk, devrimcilik adına savunarak, gerçekte açıkça ve doğrudan veya üstü örtülü, dolaylı yollarla Saddamla aynı cephede yer almayı propaganda eden az değil.

O halde, şimdi bir de hazırlanan somut savaşta, Saddam cephesinin haklı olup olmadığına bakalım.

Bu cephenin değerlendirilmesinde ilk bilince çıkartılması gereken şey, somut savaşta bu cephenin sürdüreceği siyasetin –daha önce de belirttiğimiz gibi– Saddam Hüseyin Irak'ının siyaseti olduğu olgusudur.

Bu cephe içinde ezilen Filistin halkının da yer alması, ezilen Arap emekçi kitlelerinin Saddam Hüseyin'de bir umut görmesi, bu gerçeği değiştirmiyor. Kuveyt'i işgal ederek, bugünkü somut sıcak savaş ortamının oluşmasında önemli bir paya sahip olan Irak faşizminin, bu işgal ve ilhak olayını gerekçelendirmesi, bu cephenin de haksızlığının açık belgesidir.

Saddam Hüseyin rejiminin propagandacıları Irak'ın Kuveyt'i askeri olarak işgali ve sonradan da ilhakını açıklarken bir dizi gerekçe ileri sürüyorlar.

Bu gerekçelerin biri, "tarihi haksızlığın düzeltilmesi" gerekçesidir. Buna göre, Kuveyt tarihi olarak Irak'ın bir parçasıdır. Irak, her zaman Kuveyt üzerinde hak iddia etmiştir. Geçmişte yeterince güçlü olmadığı için bu "hakkını" alamamış, tarihi haksızlığı düzeltememiştir. Şimdiki gelişme, tarihi bir haksızlığın düzeltilmesinden başka bir şey değildir. Kuveyt bir daha geri verilmez biçimde, Irak'ın vilayeti olarak, "anavatana dahleylenmiştir".

Bu "tarihi" gerekçe, gerekçe olarak kabul edilecekse, bugün Orta Doğu'daki hemen tüm devletlerin birbirlerine saldırmasının yolu açılacak demektir. Çünkü daha önceki bir bölümde de açıkladığımız gibi, bu alanda sınırların büyük çoğunluğu, esasta emperyalist devletlerin kendi aralarındaki dalaşmaların sonucu olarak çizilmiştir ve bölgedeki tüm devletlerin başta da bölgenin "büyük"leri olan Türkiye, Irak, İran ve Suriye'nin, diğer devletler üzerinde şu veya bu ölçüde "tarihi hak" iddiaları vardır. Nitekim Türk faşistleri, Irak'ın bu gerekçesi konusunda, bu gerekçenin Osmanlı devleti döneminde Kuveyt'in Basra eyaletinin bir bölümü olmasına dayandığını hatırlatmakla yetinerek, bu gerekçeden kendileri açısından pay çıkarmaya çalışmışlardır. Bu tarihi hak iddialarının doğruluğunun var sayıldığı hallerde bile, bir gerici, faşist gücün bu hak iddialarını silah zoruyla "hal etme"si, komünistler-devrimciler açısından, evet burjuva demokratları açısından bile kabul edilemez bir durumdur. Tabii ki, faşist Saddam Hüseyin rejiminin daha da güçlenmek için Kuveyt'i "anavatana dahleydilmesinde" "Arap ulusunun, Prusya usulü" birleştirilmesini gören, Kuveyt'in işgalinde "Irak'ın İzmir'inin kurtarılması"nı gören Doğu Perinçek gibi kaşarlanmış revizyonist, karşı-devrimciler, "ilericilik" bulabilirler. Fakat bu onların burjuva sınıf yapılarının tabii sonucudur.

Kısacası "tarihi hak" gerekçesi ile Kuveyt'in işgalinde haklı, desteklenecek bir yan yoktur. Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan gibi ortaçağ kalıntısı krallıkların devrim açısından savunulacak hiç bir yanı yoktur. Bu devletleri kuran, koruyan, sınırlarını çizen "böl yönet"çi emperyalizmdir.

Aslında emperyalizmin kontrolunda büyük bir petrol kuyusundan başka bir şey olmayan Kuveyt Emirliği'nin gerçekte olmayan "devlet bağımsızlığını" korumak, bu gerekçe ile Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakına karşı çıkmak işçilerin ve ezilen halkların ve devrimcilerin işi değildir, olamaz.

Diğer yandan fakat Kuveyt'i "anavatan topraklarına dahleyleyen" faşist Saddam Hüseyin rejimi Irak'ının da işçi ve halk düşmanlığı ve gericilik bağlamında Orta Doğu'daki ortaçağ artığı krallık ve emirliklerden özde bir farkı yoktur. Irak rejiminin "anti emperyalistliği" de sahtedir. Kuveyt gericiliğini şekilsel bir devlet bağımsızlığı adına savunmak ne kadar yanlış ise, Irak faşizminin Kuveyt'i işgal ve ilhakının gerçek emperyalist karakterini görmeyip bu işgal ve ilhakı "feodalizme karşı" Arap birliğinin sağlanması, "emperyalizme karşı" "ilerici" bir adım olarak görüp, göstermek de o kadar yanlıştır.

Kuveyt işgalinin ve ilhakının bir başka gerekçesi Kuveyt'in Irak'a karşı ekonomik bir komplo içinde bulunduğu gerekçesidir. Buna göre, Kuveyt Irak'la sınır bölgesinde olan "Rumalya" petrol yataklarından petrol çıkararak, Irak petrolünü çalmıştır. Bunun yanında İran-Irak savaşı sırasında Irak'a verdiği borçları silmeyi red etmiştir. Halbuki bu savaşta, Irak, bütün Arap aleminin, bu arada Kuveyt'in de çıkarlarını savunmuştur. Bunun yanında Petrol Dışsatımcısı Ülkeler Örgütü (OPEC) çerçevesinde petrol fiyatlarının yüksek tutulması –böylece Irak'ın 79 milyar dolar olan savaş borçlarının ödenmesi için gelirinin arttırılması– taleplerine karşı çıkmış, dünya petrol piyasasında fiyat kırarak, Irak'a karşı bir ekonomik savaş yürütmüştür. Bunun yanında, Irak'ın Bubiyan ve Varba adaları üzerinden Körfez'e doğrudan çıkma yönündeki haklı taleplerini sürekli red etmiştir. Irak faşistlerine göre, bütün bu nedenlerle, Kuveyt'e saldırı haklıdır! Bu gerekçeler de bugün var olan devletler arasında saldırı gerekçesi olarak kabul edildiğinde, birbirleri ile ekonomik ilişkiler içinde bulunan tüm devletlerin birbirine saldırmasının yolu açılır.

Çünkü ekonomik ilişkilerde emperyalist dünyada "karşılıklı çıkarlar" her zaman, öncelikle daha güçlü olanın çıkarlarıdır. Emperyalist ve gerici devletler, her zaman kendi çıkarlarını, ilişkide bulunduklarının aleyhine arttırmaya çalışırlar. Emperyalist dünyada ekonomik ilişkilerin ruhu ve motoru kârdır. Karşılıklı "ekonomik savaş" her zaman gündemdedir. Yani tüm söylenenlerin haklılığı var sayılsa bile, faşist, gerici bir gücün bu hakkı, nitelik olarak kendinden farklı olmayan bir güçten si-

lah zoru ile almasının –yine komünistler, devrimciler ve evet burjuva demokratları açısından da– savunulacak bir yanı yoktur, olamaz. Bu gerekçeler, askeri yönden güçlü olanın, güçsüze saldırı için ileri sürdüğü bahanelerden öte bir şey şey değildir.

Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakının bir başka gerekçesi: Araplara ait petrol zenginliğinin bir avuç emperyalist uşağı, feodal prens, şeyh vb. tarafından emperyalist ülkelerde "kumarhane ve kerhanelerde" çarçur edilmesinin engellenmesi, Arapların ortak zenginliklerinin Arap kitlelerine geri verilmesi iddiasıdır. Bu gerekçe özellikle ezilen, sömürülen Arap yığınlarını işgal ve ilhak siyasetine kazanmak için ileri sürülmektedir ve yığınlar içinde yankı da bulmaktadır.

Gerçekten de Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan gibi emirlik ve krallıklarda var olan muazzam boyutlardaki petrol zenginliği, –bu zenginliğin kaymağını yiyen emperyalist devlet ve tekeller dışta tutulursa– bir avuç emperyalist uşağı gericinin, emir-kral sülalesinin zenginliği olmuştur.

Kuveyt emirlik sülalesinin "ailevi mülkiyeti" durumunda olan Kuveyt Yatırım Ofisi (Kuqait Investment Office-KIO)nin merkezi Londra'da bulunmaktadır; ve bu "ofis" uluslararası borsalardaki en büyük tahvil sahiplerinden biri durumunda bulunmaktadır.

KIO'in elindeki tahvillerin toplam değerinin 100 Milyar dolar civarında olduğu hesaplanmaktadır. Şu anda KI O'nun bilinen büyük "ortaklıkları" ve bu ortaklıktaki payları şöyledir:

Firma adı	Bulunduğu ülke	Dalı	KIO'nun payı
Kuveyt Petrol	Avrupa	Rafineri	% 100
British Petrol	İngiltere	Petrol şirketi	% 9.8
Daimler Benz	Almanya	Otomobil, vd.	% 14
Hoechst	Almanya	Kimya	% 20
Torras Hostench	İspanya	Kimya	% 72
Sante Fe Enternasyonal	ABD	Petrol şirketi	% 100
Metallgesellschaft	Almanya	Makina üretimi	% 20
Midland Bank	İngiltere	Banka	% 10.5
St. Martins Property	İngiltere	Emlak şirketi	% 100
Arabian Oil	Japonya	Rafineri	% 10.3

(Bkz. Der Spiegel 29/90 syf.100)

Yani Kuveyt emir sülalesi, Kuveyt devletini "aile" zenginliğinin kaynağı olarak kullanmıştır ve Şeyh Sabah sülalesi, Kuveyt'in devlet olarak varlığı ortadan kalksa bile, uluslararası para ve tahvil piyasasında büyük "imparatorluklar" içinde yerini koruyacak durumdadır. Bu zenginliğin çok küçük bir bölümü, Kuveyt vatandaşı sayılanlara da örneğin bedava sağlık hizmeti vb. biçiminde yansımıştır. Kuşkusuz, yansıyan bu kesim petrol zenginliğinin çok küçük bir bölümüdür. Petrol tekellerinin, emperyalistlerin, şeyh/emir sülalesinin kasalarına akanla karşılaştırıldığında sözü bile edilmez bir bölümüdür. Kaldı ki, bu küçücük bölümün de yansıtıldığı "özel hakka sahip" Kuveyt vatandaşları, Kuveyt nüfusunun da ancak üçte biri kadarını oluşturmakta idi.

Nüfusun "Kuveyt vatandaşı olmayan" büyük çoğunluğu, –ki üretim öncelikle bu "yabancılar"ın emeği üzerinde yükseliyordu– bu zenginlikten hiç bir pay almıyordu. Yani Irak faşistlerinin demagojik bir biçimde kullanmaya çalıştıkları büyük paylaşım haksızlığı, gerçek bir durumdu. Ve fakat bu durum ne kadar gerçek ise, Irak faşizminin bu durumu değiştireceği, "kitlelere ait olanı kitlelere geri vereceği" iddiasının da bir demagoji olduğu o kadar gerçektir. Petrol zenginliklerinin "kitlelere geri verilmesi"nin Irak usülünün nasıl olduğunu, Halepçe'de emperyalist büyük güçlerden petro-dolar karşılığı satın alınan zehirli gaz bombaları ile katledilen, ezilen Kürt halkı; "savaş" gerekçesi ile en küçük bir direnişi bile kanla bastırılan Irak'ın çeşitli milliyetlerden işçi sınıfı iyi bilir. Petrol zenginleri arasında yer alan Irak'ın daha büyümek, daha genişlemek için baş vurduğu savaş ekonomisi, Irak'ın 79 Milyar dolar dış borcu olmasını beraberinde getirmiştir. Bu bile "petrol zenginliğinin kitlelere geri verilmesi" iddiasının ne kadar büyük bir demagoji olduğunun açık ve yeterli bir kanıtıdır. Yani bu demagojik iddiada da desteklenecek bir şey yoktur. Tersine, bu iddianın demagojik niteliğinin açıklanması Komünistlerin ve devrimcilerin görevidir. Faşist Saddam Hüseyin rejimi Irak'ı bölgede, ezilen Arap yığınlarının "avukatı" pozisyonuna girerek ve onların çıkarlarını temsil ettiği iddiası ile onları peşine takarak, "Büyük Irak"ı yaratma; Irak çevresinde Arapları birleştirerek, bir büyük güç olma hayali peşinde koşmaktadır. Irak, pan-Arap ırkçılığı temelinde bir büyük güç olmak istemektedir. Kuveyt'in işgali bu gerici siyasetin savaşla sürdürülmesidir. Hazırlanan somut savaşta da, Irak faşist rejiminin savaş yöntemi ile sürdüreceği siyaset, gerici, yayılmacı, Arap ırkçısı, karşı-devrimci bir siyaset olacaktır. Savaşın diğer cephesinde emperyalist ve gericilerin bulunması, savaşın bu cephesinin gerici ve karşı-devrimci niteliğini değiştirmemektedir.

Faşist Irak yönetiminin kendi savaşını haklı göstermek için ileri sürdüğü bu gerekçeler yanında, bir de "solcu"luk, "devrimcilik", "sosyalistlik" adına, Saddam Hüseyin Irak'ının savaşının haklılığını ispat için ileri sürülen kimi gerekçeler var. Bu gerekçelerin en başında, şimdi nerde ise tüm emperyalist dünyanın, başta da ABD emperyalizminin Saddam Hüseyin Irak'ına karşı tavır aldığına göre, onun "emperyalizmi rahatsız ettiği", öyle ise, ona karşı tavır takınmanın, "emperyalizmin yedeğine düşmek olacağı" gerekçesi var. Bu gerekçe, Irak'ı "emperyalizm" dışında gördüğü noktada yanılmaktadır.

Irak, emperyalist sistemin içinde, onun bir parçasıdır. Bu sistem içinde yeni paylaşımda, kendine daha çok pay istemiştir. Bu tabii ki emperyalist büyük güçleri "rahatsız eden" bir tavırdır ama anti-emperyalist olmakla ilgisi yoktur. Emperyalist ve gerici güçler, birbirlerinin aleyhine gelişme istediklerinde, bu tabii ki aleyhinde gelişmek istenenleri rahatsız eder. Bundan, rahatsız edenlerin "emperyalizme karşı" olduğu vb. bir sonuç çıkarmak bütünüyle yanlıştır. Bu bağlamda anti Saddam cephe yanında –ne gerekçe ile olursa olsun– tavır takınmak, ne kadar emperyalizmin yedeğine düşmekse; Saddam Hüseyin faşist rejimi yanında tavır takınmak veya ona karşı suskun kalmak da, o kadar emperyalizmin yedeğine düşmektir.

Bir başka gerekçe, Saddam Hüseyin Irak'ının "küçük bir haydut" olduğu ve küçük haydut ile, büyük haydutların kapıştığı bir noktada, "çelişmelerden devrim için yararlanmak için" küçük haydut ile, geçici bir süre birlikte hareket edilebileceği gerekçesidir. Bu düşmanlar arasındaki çelişmelerden yararlanma doğru siyasetini hayata uygulamak için, bunu uygulayacak komünist hareketin güçlü olması gerektiği, bunun olmadığı yerde, "yedek gücü kullanma" adına, düşmanın "yedek gücü" haline gelmenin kaçınılmaz olduğu gerçeği unutularak ileri sürülen bir ge-

rekçedir. Bugünkü gerçek güç dengesinde, komünist hareketin çatışan iki cephe arasındaki çelişmelerden, bu cephelerin birinin içinde bağımsız bir güç olarak yer alarak yararlanma olasılığı sıfırdır. Bu cephelerin birinin yanında yer almak, gerçekte o cephenin siyasetini hayata uygulamada yedek güç olma anlamına gelecektir. Karşı-devrimci üç dünya teorisinin tutarlı savunucularının hazırlanan savaşta Irak cephesinin haklılığını ispatlamak için ileri sürdüğü bir başka "evrensel" gerekçe de "Kuzey-Güney çatışmasında güneyin yanında olmak gerektiği" gerekçesidir. Bu gerekçenin savunucularına göre: Günümüzün dünyasının en önemli çelişmelerinden biri zengin, sömüren, emperyalist "Kuzey" ile; yoksul, sömürülen, ezilen "Güney" arasındaki çelişmedir. "Doğu-Batı" arasındaki çatışmanın belirleyici olmaktan çıktığı günümüzde, Kuzey-Güney çelişmesi belirleyici hale gelmiştir. Irak, somut olarak hazırlanan savaşta, —objektif konumu itibarı ile— ezilen, sömürülen, yoksul "Güney"in temsilcisidir. Bu yüzden, bu savaşta devrimci tavır, Irak'ın yanında yer almaktır!

Karşı-devrimci üç dünya teorisinin yeni şartlarda, yeni söylemle savunulmasından başka bir şey olmayan bu gerekçenin sahipleri, bu gerekçeleri ile bir kez daha sorunlara proleter sınıf bakış açısı ile yaklaşmaktan fersahlarca uzakta olduklarını göstermenin ötesinde bir şey yapmıyorlar. Bunlar "Kuzey" dediklerinin de, "Güney" dediklerinin de sınıflı toplumlar olduğunu; Kuzey denilen emperyalist ülkelerde emperyalistler yanında işçi sınıfının da var olduğunu; Güney dedikleri ülkelerde ise ezilen, sömürülen, yoksul yığınlar yanında, kaderlerini emperyalizmin varlığına bağlamış, emperyalizmle içiçe girmiş sömürücü karşı-devrimci yerli hakim sınıfların da var olduğunu gözlerden gizliyorlar.

Onlar ezilen, sömürülen ülke durumundaki ülkelerde ezilen emekçi yığınlara, emperyalist ülkelerde işçi sınıfı ile dayanışma ve sımsıkı birliği öğretecek yerde; emperyalizmin uzantısı yerli hakim sınıfların kuyruğuna takılmayı öğütlüyor. Somut olarak konuşursak, ne Irak, ne de diğer Orta Doğu ülkeleri işçi sınıfı ve halklarının faşist Saddam Hüseyin rejimi ile elele savunucağı bir "Güney" ortak çıkarı yoktur. İşçi sınıfı ve ezilen halkların bu eli kanlı kasabının içinde bulunulan anda, yeniden paylaşım konusunda emperyalist büyük güçlerle ve çevredeki diğer gerici, faşist rejimlerle kapışması, onu hakların dostu, ya da müttefiği haline getirmiyor. Saddam Hüseyin Irak'ının, hazırlandığı savaş emperyalizm tarafından ezilen bir halkın anti-emperyalist bir kurtuluş savaşı vb. değil; emperyalist sömürü pastasından daha çok pay kapmaya çalışan gerici, ırkçı, faşist bir rejimin büyüme, genişleme savaşıdır. Kısaca: Kuveyt'in Irak'ı işgali, gerici, karşı-devrimci, emperyalist bir saldırıdır.

Emperyalist dünyanın bu saldırıyı kınaması, onun ikiyüzlüğünden başka bir şeyi ispatlamaz. Emperyalist dünyanın görünürde hep birlikte Irak'a karşı hazırladığı savaş gerici, karşı-devrimci, haksız bir savaştır. Irak'ın da başlattığı ve hazırlandığı savaşta desteklenecek haklı bir yan yoktur. Hazırlanan savaş her iki yan açısından da karşı-devrimci, emperyalist, gerici bir siyasetin devamı olarak hazırlanmaktadır.

Böyle iki yanlı haksız bir savaşta Komünistlerin, işçi sınıfının ve ezilen halkların siyaseti; devrimci mücadeleyi yükseltmek ve karşı devrimci savaşın patlamasını devrimle engellemeye çalışmaktır. Bunun gerçekleştirilemediği, bu savaşın patladığı şartlarda, devrimci bozgunculuk, cephede kardeşleşme, silahların öncelikle kendi hakim sınıflarına çevrilmesi ve savaşın iç savaşa dönüştürülmesi siyasetidir. Hangi gerekçe ile olursa olsun, bu genel siyaseti savunmayanlar ve bu genel siyaseti güçleri ölçüsünde hayata uygulamayanlar, gerçekte emperyalist, gerici, karşı-devrimci bir savaşta savaşan karşı devrimci güçlerin yedek gücü olarak hareket etme durumunda olacaktır.

TÜRK FAŞİST HAKİM SINIFLARI, ORTA DOĞU'DA OLASI BİR YENİDEN PAYLAŞIMDA PAY KAPMAK İÇİN, TÜRKİYELİ İŞÇİ VE KÖYLÜLERİ SAVAŞ CEHENNEMİNİN KUCAĞINA ATMAYA HAZIRLANIYOR...

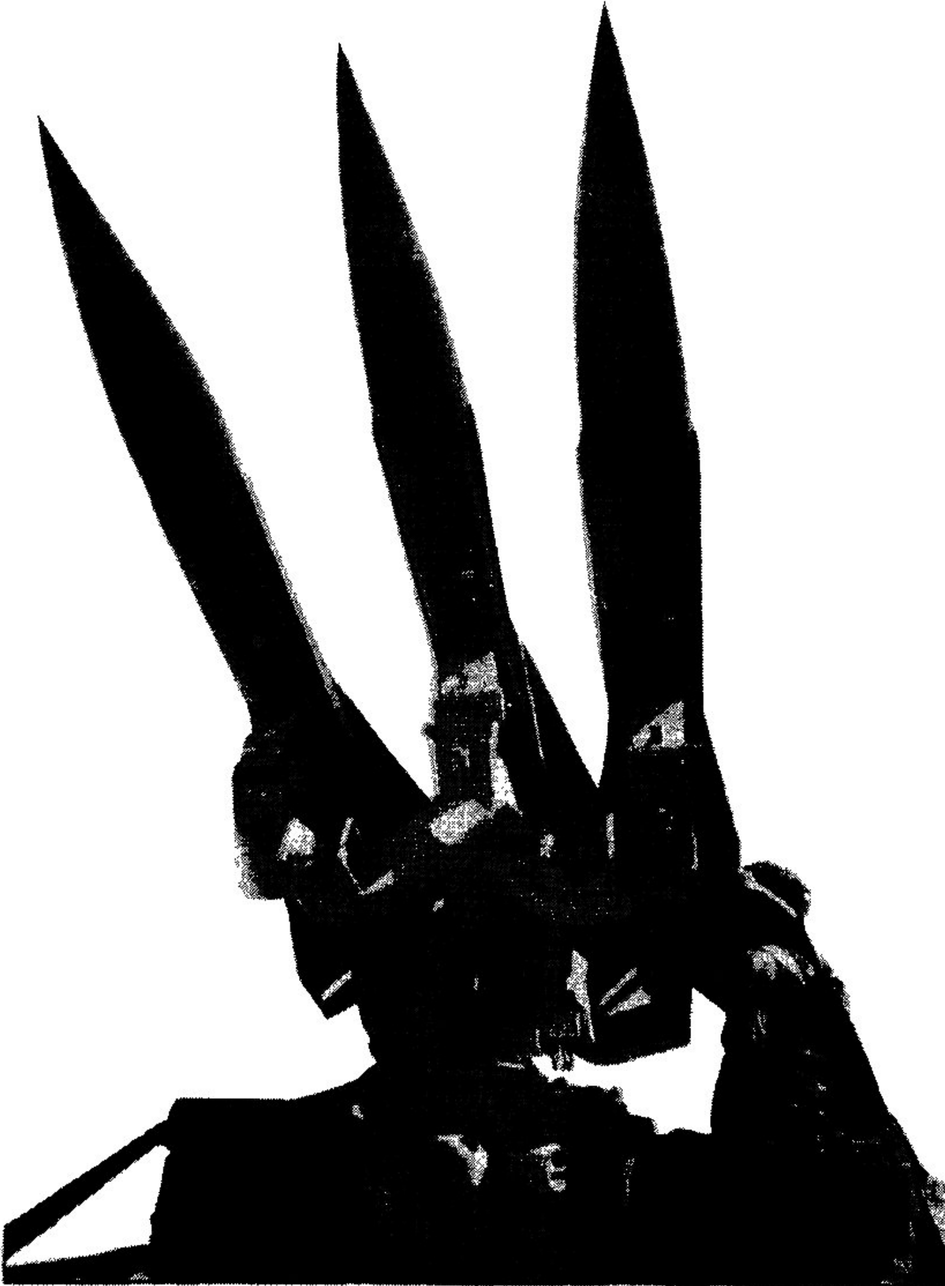
Türk faşist hakim sınıfları, aynı Saddam Hüseyin rejimi gibi, Orta Doğu'da bir "büyük güç" olma hayalleri peşindeler. Bu böyle olduğu için de, aynı role soyunan Irak, İran, Suriye gibi ülkelerin güçlenmesi, Türk faşist hakim sınıflarının işine hiç mi hiç gelmiyor. Orta Doğu'nun bugünkü paramparça yapılanması ve istikrasızlığı içinde, Türk hakim sınıflarının faşist devleti emperyalizmin genel çıkarlarının bölgedeki en tutarlı savunucularından biri olarak ortaya çıkıyor. İsrail yanında, emperyalizmin bölgedeki en "güvenilir" ve en "sağlam" ileri karakollarından biri durumunda, faşist Türk devleti.

O bu konumu ile ve özellikle şimdi Fırat ve Dicle nehirlerinin sularını da Irak ve Suriye'ye karşı bir silah olarak kullanma imkanını ele geçirmesi ile, bölgenin "büyük gücü" rolünü oynamaya iyice angaje etmiş durumdadır kendini. Türk faşist hakim sınıfları açısından, bu konumları dolayısı ile Orta Doğu'daki mevcut güç dengelerinin —statükonun— korunması, emperyalizmin genel çıkarları ile uyum içinde, birinci tercihtir. Fakat şimdi statüko faşist Irak rejimi tarafından bozulmuştur. Bu durumda Türk faşistlerinin siyaseti, var olan durumdan, azami ölçüde yararlanmak, kendi deyimleri ile "bir koyup, üç almak", "krizden kârlı çıkmak" tır. Irak'ın, Kuveyt'i işgali ile başlayan güncel kriz, kriz öncesi var olan statüko içinde Irak ile ticari ilişkileri gayet iyi durumda olan Türk faşist hakim sınıflarına ağır maddi kayıplar verdirmiştir. Başta Irak petrollerini Yumurtalık'a taşıyan boru hattının kapatılması, bundan alınan önem li miktarda geliri sıfırlamıştır. Bunun yanında Türk hakim sınıflarının tarım ürünlerinin, canlı hayvan ve hayvancılık ürünlerinin Orta Doğu'daki en büyük pazarı durumunda olan Irak —ambargo ve abluka sonucu— pazarı hemen tümüyle kapanmış, bu alandaki dışsatım girdileri de nerde ise sıfırlanmıştır. Bunun yanında Irak'ın dış ticaretinin kara yolu üzerinden olan bölümünden alınan TIR vergi/taşımacılık gelirleri de ortadan kalkmıştır. Bunun yanında Irak'ta yatırımları olan, özellikle inşaat sanayi dalında çalışan bir dizi Türk firmasının gelirleri; ve Irak'ta çalışan Türkiyeli işçilerin gönderdiği döviz girdileri de durmuştur. Bunun yanında ham petrol fiyatlarının yükselmesi, petrol yoksulu ülkeler içinde yer alan faşist TC'ye önemli bir ek mali yük bindirmiştir vs.vs. Bütün kayıplar toplandığında, krizin Türk faşist hakim sınıflarına bindirdiği ek yükün bu yıl için —iyimser tahminlerle— 2 milyar; bir dahaki yıl için en az 5 milyar dolar olacağı hesaplanıyor. Bu işin mali yanı. İşin bir de siyasi yanı var: Faşist Saddam Hüseyin rejimi Irak'ını bu krizde doğrudan karşıya almak, Orta Doğu'da özellikle ezilen Arap yığınları içinde zaten esasta olmayan prestijin iyice yitirilmesi ve Irak'ın devlet olarak varlığının sürmesi halinde de, geçmişe göre çok daha düşman bir komşu ile yanyana yaşamak anlamına gelecektir. Ki, Kürdistan konusunda Türk faşist-

leri ile, Irak faşistlerinin geçmişteki sıkı işbirliği göz önüne alındığında, bu işbirliğinin sonu demek olan düşmanlığın her iki tarafın hakim sınıfları açısından da tehlike ile dolu olduğu ortadadır. Kısaca, faşist Türk hakim sınıflarının kayıp hanesi bu krizde epey yüklüdür.

Türk faşist hakim sınıfları, en başta da onların bugünkü Özal-Anap yönetimi, bu yüklü kayıpları telafi edebilmek ve evet hatta krizden "kârlı çıkabilmek" için, çareyi Irak'a karşı savaş cephesinin en ön saflarında yer almakta buldular. Faşist Türk hakim sınıflarının bugünkü ANAP hükümeti –başta bu hükümetin fiili başkanı Özal olmak üzere– krizde esas hesaplarını Saddam Hüseyin rejiminin gerekirse savaş yoluyla devrilmesi; Irak'ın askeri potansiyelinin önemli ölçüde tahrip edilmesi, Irak'ın gerekirse savaşla Kuveyt'ten sürülmesi üzerine kurdular. (Hesap içinde belki Irak'ın parçalanması ve Musul ve Kerkük'ün Türkiyeye "dahleylenmesi" olasılığı da vardı. Ve fakat bu olasılık, Türkiye'nin özerk bir Kürdistan'la komşu haline gelmesi anlamına da gelebileceğinden, şu an istenilen bir olasılık değildi.) Hesap bu olduğu için de Türk faşist hakim sınıfları bu krizde emperyalistler açısından Orta Doğu'da hakimiyet yarışında ne kadar güvenilir ve vazgeçilemez olduklarını kanıtlamaya yönelik bir hat tutturdular. Bunun karşılığında emperyalistlerden beklentileri, krizin maddi yükünün taşınmasında "yardımcı" olmaları; ve Saddam'ın devrilmesi ertesinde Orta Doğu'daki dengelerin yeniden şekillendirilmesinde ve olası bir paylaşımda söz ve hak sahibi olduklarının kabulü idi. Türk faşist hakim sınıfları, en başta da bugünkü Özal-Anap hükümeti bu hesaplarla, Irak'a karşı alınan Birleşmiş Milletler ambargo kararının en "ilk" uygulayıcıları arasında yer almış; kraldan fazla kralcı kesilerek, Birleşmiş Milletler kararında ambargo içinde yer almayan çocuk maması gibi, ilaç gibi malların bile Irak'a gönderilmesini engelleyen bir tavır içine girmiştir. Onlar bu tavırları ile Orta Doğu'da emperyalizmin has uşakları olduklarını bir kez daha göstermişler ve başta ABD olmak üzere emperyalist dünyanın halklar nezdinde beş para değeri olmayan "takdir" lerini kazanmışlardır. Onlar bu takdirin paraya ve askeri yardıma dönüşmesini talep etmekte; emperyalist büyük güçlerin "krizden zarar gören ülkelere yardım" konusundaki bol keseden vaatlerinin "gök gürültüsü olmaktan çıkıp yağmura dönüşmesi"ni istemektedir. Türk faşist Genel Kurmayı toplam 20 milyar dolar tutarında bir istek listesi sunmuştur emperyalistlerin önüne! Kriz, Türk faşist ordusunun modernleştirilmesi için kullanılmaya çalışılmaktadır.

Emperyalist büyük güçler, başta da ABD, "böl yönet" siyasetlerinin de gereği olarak da, Türk faşist hakim sınıflarının bu krizde olası bir askeri harekat içinde doğrudan yer almasında büyük yarar görmekte, bunun içinde bugünkü Türk yönetimine övgüler yağdırmakta, vaatlerde bulunmakta, kışkırtmaktadır. NATO zirvesi, sanki Irak'ın içinde bulunulan anda Türkiye'ye saldırması söz konusu imiş, ve evet hatta an meselesi imiş gibi, Türkiye'ye saldırı halinde NATO üyesi tüm devletlerin Türkiye yanında yer alacağını açıklamıştır. Ayrıca Türkiye'den ikinci bir cephe açmak için NATO çerçevesi içinde kurulmuş olan Amerikalı, İngiliz, Belçikalı, Hollandalı ve İtalyan askerlerinden oluşan 5000 kişilik "Hareketli Müttefik Güç" (Allied Mobile Force) adlı birliğin Irak sınırında konuşlandırılması, NATO zirvesinde Türk hükümetine resmen önerilmiş; henüz ikinci cepheyi resmen açma konusunda pazarlıkları tamamlamamış olan Türk hükümeti, bu öneriyi –şimdilik– "teşekkürle" red etmiştir. (Bkz. Milliyet 9 Kasım 1990) Türk faşist hakim sınıflarının bugünkü Özal-Anap hükümetinin resmi siyaseti –şimdilik– Irak'a karşı doğrudan askeri harekata ancak Birleşmiş Milletler de bu yönde karar alınması durumunda, doğrudan asker göndererek katılmak biçimindedir. Ve fakat hükümet (yani aslında Özal), bu siyaseti Millet Meclisine danışmadan da anında değiştirecek ve Irak'a doğrudan saldırıya katılmaya karar alacak yetkiyi almış durumdadır. Özal-ANAP yönetimi, krizin Türk hakim sınıfları açısından olası "meyvalarını" mümkün olduğunca sıcak savaşa doğrudan girmeden toplama; sıcak savaşa doğrudan girme durumunda da, bunun fiyatını mümkün olduğunca yüksek tutmak istemektedir.



ANAP hükümetinin kavgalı, gürültülü oturumlar ertesinde Millet Meclisi denen parlamento ahırından –ANAP oyları ile– aldığı yetki, gerçekte, de fakto Özal'ın aldığı bir yetkidir. Bunun üzerine koparılan yay-

garada, hakim sınıfların siyasi temsilcilerinin "muhalif" kanadı, kendileri savaşa karşı; ANAP hükümeti de savaştan yana imiş gibi; hakim sınıfların siyasi temsilcileri arasında sanki bu bağlamda ilkesel bir fark varmış gibi tavır takınmışlardır. Gerçekte ise hakim sınıfların siyasi temsilcileri arasındaki bu noktadaki dalaş, ilkesel bir ayrılığın ürünü değildir. Türk faşist hakim sınıflarının bütün siyasi temsilcileri –hükümeti ve muhalefeti ile– bu krizden "Türkiye", yani Türk faşist hakim sınıfları ve onların faşist devleti lehine; onun gerici, yayılmacı, emperyalist çıkarlarının lehine yararlanılması gerektiği noktasında –yani ilkesel olan konuda, sorunun özünde– hemfikirdir. Ayrılık, –ve sanki bir bölüm savaş aleyhtarı, bir bölüm savaş yanlısı gibi imiş gösterilen ayrılık– bu yararlanmanın en iyi biçimde nasıl olacağının değerlendirilmesinde çıkmaktadır.

ANAP-Özal, gerektiğinde savaşa doğrudan katılma opsiyonunu da elde tutan ve bunu her halükarda pazarlık metaı olarak kullanan bir pozisyon savunurken; muhalif kanat, içinde bulunulan durumda Türkiye'nin savaşa asker göndererek katılmamasının daha doğru olduğunu; böylece savaş ertesinde Irak'la komşu olma durumu sürdüğünde. daha avantajlı bir durum elde edileceğini savunmaktadır. Muhalefet kanadı hesabı, Saddam Hüseyin rejiminin sürebilmesi ihtimali üzerine de kurmakta; hükümet kanadı ise bunu hemen hemen hiç hesaba katmamaktadır. Bu, taktik değerlendirme farklılığıdır. Sorunun özü ile ilgili bir ayrılık değildir. Bunun dışında, muhalefeti tabii ki, Özal-ANAP yönetiminin elinde bunca yetkiyi toparlaması rahatsız etmektedir. Aynı yetkiyi, kendileri hükümet olmaları halinde seve seve alıp kullanacaklarından kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Hakim sınıfların siyasi temsilcilerinin muhalif kanadının "barışçı" tüyler takınması, hakim sınıfların siyasi temsilcilerinin tümü arasındaki özdeki birliği gözlerden gizleyen bir sahtekarlıktır. Türk faşist hakim sınıfları çok net olarak hazırlanan bu savaşta, olası bir sıcak savaşa doğrudan asker göndersin veya göndermesin, doğrudan taraftır. Savaş hazırlığının en önemli araçlarından biri olan ambargonun en sert ve ilk uygulayıcılarından biri olmuştur Türkiye. Ve bu, hakim sınıfların tüm temsilcileri tarafından onaylanmıştır. Sadece bu değil! Türkiye, Irak'a karşı cephenin başını çeken ABD emperyalizminin Orta Doğu'daki en önemli üslerinden ve ikmal alanlarından biri durumundadır. Adana-İncirlik üssü, Irak'a karşı saldırının anahtar üssüdür. Sadece bu da değil! Körfez'e, Irak'ın güney cephesine doğrudan asker göndermese bile, Irak'ın kuzey sınırına yığınak yapan Türk faşist hakim sınıfları, Irak'a karşı fiilen inşa edilen ikinci cephenin temel gücü durumundadır. Bu sınırda tek kurşun atılmasa bile, Irak'ın askeri gücünün önemli bir bölümünü kuzey cephesinde bağlayan Türkiye, savaşta bu konumu ile de doğrudan taraf durumundadır. Bütün bu noktalarda, muhalefetin de yapılanlara bir itirazı yoktur. Yaygara, güney cephesine doğrudan asker gönderip göndermeme noktasında koparılmaktadır. Bu ise, işin özünü değiştirmeyen bir sorundur. Hakim sınıfların siyasi temsilcileri arasındaki bugünkü gürültülü dalaş, "Türkiyenin yüksek çıkarları" denen, Türk faşist hakim sınıflarının adi çıkarları gerektirdiğinde ve sıcak savaşa doğrudan girme durumu ortaya çıkması halinde ortadan kalkacak, "bu taktik dalaş", savaşta "milli çıkarlar!!!" gereği bir yana konacak, hakim sınıfların tüm siyasi temsilcileri yek vücut olacaktır. Bundan kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

TÜRK FAŞİST HAKİM SINIFLARI, ORTA DOĞU'DAKİ GÜNCEL SAVAŞ ORTAMINI KÜRT ULUSUNA KARŞI SOYKIRIMA GİRİŞMEK; TÜRKİYE'DE GELİŞEN İŞÇİ SINIFI HAREKETİNİ VE YENİ TOPARLANMAYA BAŞLAYAN DEVRİMCİ MUHALEFETİ EZMEK İÇİN KULLANMAK İSTİYOR!

Türk faşist hakim sınıfları, bu arada Orta Doğu'daki savaş ortamından yararlanıp Kürt sorununu "çözme" planları yapıyor. Daha önce de belirttiğimiz gibi, bugün "savaş istemiyoruz" diyen hakim sınıfların "muhalif" kanadı ve onların kuyruğunda giden bir dizi örgüt ve kişi, bunu derken, bugün Kuzey Kürdistan'da yürüyen savaşa gözlerini yumuyor. Türk faşist hakim sınıfları uzun süredir, Kuzey Kürdistan'da öncelikle Kürt ulusunun örgütlü güçlerine, her şeyden önce de PKK'ya ve onların şahsında Kürt ulusuna karşı –çapı küçük de olsa, öncelikle özel savaş yöntemleri ile de yürütülse– bir savaş yürütüyor.

Bu savaşta, daha önce de tespit ettiğimiz gibi, savaş giderek PKK'nın örgütlü güçleri ile; devletin faşist kolluk kuvvetleri, ordusu, jandarması, polisi, MİT'i, özel timleri, paralı korucuları arasında bir savaş olmaktan çıkıp, Kürt emekçi, ezilen yığınların da yer yer harekete katılması ile, ezilen Kürt yığınlarını da doğrudan karşısına alan bir savaşa doğru evrimlenme eğilimi gösteriyor. Türk faşist devletinin "vatanı ve milleti ile bölünmezliği" temel "ilkesi", temellerinden çatırdıyor. Bu gelişme faşist Türk devletini olağanüstü ölçüde korkutuyor.



Şimdi, daha önce faşist Irak ile olan "Kürdistan'da ulusal hareketi bastırma" konusundaki sıkı işbirliği de parçalanmış durumda. Ve Güney Kürdistan'da emperyalizmin güdümünde özerk bir Kürdistan bölgesi kurulması resmen tartışma gündeminde. Orta Doğu'daki savaş ortamını, Türk faşist hakim sınıfları hem Güney Kürdistan'da Türkiye'ye komşu olacak bir özerk Kürdistan'ın kurulmasını engelleme; ve hem de öncelikle Kuzey Kürdistan'da Kürt sorununu, örgütlü güçleri savaş ortamında daha geniş çaplı operasyonlarla yok ederek; ve hem de Kürt ulusal hareketine sempati duyan kitlelerin hareketini ezerek, bunun için soykırım yöntemlerini de kullanarak "çözmek" istiyor.

Savaş ortamı öncesi çıkarılan Sürgün-sansür kararnameleri ve bunların Kürdistan somutundaki uygulamaları, sıcak savaş ortamında nelerin yapılacağının açık işaretleridir.

Irak'ın Kuveyt'i işgalinin hemen ertesinde, faşist TC'nin bugünkü hükümeti, Avrupa Konseyi İnsan Hak-

ları bölümüne, Kuzey Kürdistan'da bir dizi "insan hakkı"nın resmen askıya alındığını açıkça bildirmiştir. (Bkz. Belge)

Şimdi Irak'a karşı "korunma" bahanesi ile, Kuzey Kürdistan'a çok sayıda yeni askeri birlik, zırhlı araçlar, modern silahlar yığılmıştır. Faşist Türk ordusu, Kuzey Kürdistan'a tarihinin en büyük yığınaklarından birini yapmaktadır. Daha sıcak savaş çıkmadan, cephe gerisini sağlama alma operasyonlarında, Kürt ulusunun örgütlü güçleri yeni katliamların hedefi olmuştur. Faşist baskılar giderek artmaktadır. Yüzlerle köy boşaltılmış, binlerle Kürt köylüsü göçe zorlanmıştır, zorlanmaktadır. Sıcak savaş ortamında Kürt ulusu daha yoğun saldırı ve katliamların hedefi olacaktır. Kuşkusuz Türk faşistlerinin savaş ortamında Kürdistan'la ilintili hedefi yalnızca Kuzey Kürdistan'da örgütlü ulusal kurtuluşçu güçleri yok etmek, Kürt ulusuna katliamlarla göz dağı verip, ulusal hareketi bütünüyle bastırmak ve mezar sessizliği sağlamakla sınırlı değildir. Bunun yanında Türkiye'ye komşu bir Kürdistan devletinin kurulmasını engellemek ve Irak'ın parçalanması halinde Musul ve Kerkük'ü Türkiye sınırları içine almak, bunun olmadığı şartlarda, yeniden şekillenmede söz sahibi olmak, Türk faşistlerinin hedefleri arasındadır.



Türk faşist hakim sınıflarının bu planlarını boşa çıkarmak, başta Türk olmak üzere, tüm milliyetlerden işçilerin, köylülerin, emekçilerin hazırlanan somut savaş bağlamında en temel görevlerinden biridir.

Bugün Kuzey Kürdistan'da yürüyen savaşa göz yumanların "savaş aleyhtarı" tüyler takınmasına izin verilmemelidir. Kürt halkına, Kürt ulusuna yönelen her saldırı, Türkiye'nin bütün milliyetlerinden işçilerine, köylülerine yönelen bir saldırı olarak cevabını bulmalıdır. Açıktır ki, Orta Doğu'daki yeniden paylaşımda emperyalistler, Kürt ulusal hareketini de kendi çıkarları doğrultusunda yönlenlendirme hesapları içindedirler. Özellikle Saddam Hüseyin rejiminin dev rilmesi için "paralı askerliğe" hazır bir takım Kürt burjuva/feodal örgütleri ile ABD ve Fransız emperyalistleri arasında resmi görüşmeler yürütüldüğü emperyalist güdümlü medyaların haberleri arasında yer almaktadır ve söz konusu örgütler tarafından da onaylanmaktadır. Bu tavır, aslında söz konusu örgütlerin sınıf niteliği ile de çelişmez.

Fakat bu gibi olası "anlaşmalar", Kürt işçi ve emekçilerine gerçekte felaketten başka bir şey getirmez. Kürt işçi ve köylülerinin, Kürt emekçilerinin kurtuluşu, emperyalistlerin paralı askeri olarak savaşmaktan, emperyalizmin yedek gücü olarak savaşmaktan geçmez. Kürt emekçileri, burjuva-feodal önderliklerin kendi ka derleri hakkında emperyalistlerle oturdukları pazarlıklar konusunda dikkatli olmalı, bu yöndeki girişimleri red etmelidir. Ulusal bağımsızlık emperyalizmin yedeğinde değil, ancak ona karşı savaşarak kazanılır. Türk faşistleri, Irak faşistleri vb. ne kadar

Türk devletinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni Kürdistan'da uygulamayacağına ilişkin olarak 23 Ağustos 1990 tarihinde Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Catherina Lalumier'e gönderdiği mektupta, bu kararını dayandırdığı gerekçe bölümünü olduğu gibi yayınlıyoruz:

"1-Son aylarda Güneydoğu Anadolu'da gerek yoğunluk, gerekse genişlik bakımından gelişen olaylar nedeniyle, sözleşmenin 15. Maddesi gereğince Türkiye Cumhuriyeti, ulusun güvenliği ve yaşamı bakımından büyük bir tehlikeyle karşı karşıyadır.

1989 yılı boyunca 136 sivil ve 143 güvenlik mensubu, kısmen de olsa yurtdışından yönetilen terör eylemleri sonucu öldürülmüştür. Sadece 1990 yılı başında öldürülen sivillerin sayısı 125, güvenlik güçlerinin sayısı ise 96'dır.

2- Ulusal güvenliği tehlikeye sokan başta Güneydoğu Anadolu'da bulunan iller ve bunlara komşu illerdir. (*)

3- Terörist eylemlerin çeşitliliği nedeniyle, bu tür eylemleri önlemek amacıyla hükümet, sadece kendi güvenlik güçlerini devreye sokmakla yetinmemek, aynı zamanda ihtiyatlı önlemlerle, kısmen de olsa Türkiye'nin diğer parçalarında da yurtdışında kamuoyuna yönelik yanlış bilgi veren tehlikeli kampanyalara ve sendikal hakların kötüye kullanımına engel olmak için adım atmak zorundadır.

4- Nihayet Türk Hükümeti, anayasanın 121. maddesine dayanarak 10 Mayıs 1990'da 424 ve 425 nolu kanun hükmünde kararnameleri çıkardı. Bu kararnameler, Avrupa İnsan Temel Hak ve Hürriyetleri Sözleşmesi'nin 5, 6, 8, 10, 11 ve 13. maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına yol açabilir.

Son uygulamaları içeren bir yazı da ektedir.

Bu durumun Türk Anayasası'na uygun olup olmadığı Anayasa Mahkemesi tarafından incelenmektedir.

5- Bu kararname uygulamaları yürürlükten kaldırılırsa, Türk Hükümeti bunu, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'ne bildirecektir.

6- Bu bildirim, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 15. maddesi gereğince yapılmıştır.

* (İller: Elazığ, Bingöl, Tunceli, Van, Diyarbakır, Mardin, Siirt, Hakkari, Batman, Şırnak)"

Berxwadan
Sayı 110,
Sayfa 5

Kürt ulusal bağımsızlığının düşmanı ise, emperyalist büyük güçler de o kadar düşmandırlar.

Türk faşist hakim sınıfları, savaş ortamını yalnızca "Kürt sorununu çözmek" için değil, aynı zamanda 1986'dan bu yana yükselen işçi sınıfının sınıf hareketini de bastırmak ezmek için kullanacaktır. Savaş hali, sıkıyönetim demektir. Hem de savaş içinde, savaş ve seferberlik koşullarındaki bir sıkıyönetim. Böyle bir sıkıyönetim, 12 Eylül'ün en azgın dönemi uygulamalarını bile aratır bir uygulamanın kapılarını açar. Şimdi, sansür/sürgün kararnamesinin "normal" şartlarda uygulanmasında durumun ne olduğu ortadadır. Savaş koşullarında sıkıyönetim, en küçük bir burjuva demokrat muhalefete bile yasak getirmek demektir. Sorgusuz-sualsiz tutuklama, gözaltı baskınları, vb. demektir.

Savaş ve seferberlik durumunda sıkıyönetim, işçi sınıfı açısından zaten sınırlı olan grev hakkının resmen ortadan kaldırılması demektir. Gerekçesiz işten çıkarmaların artması demektir. Hoşa gitmeyen sendikaların bir emirle kapatılması demektir. Bütün hak ve özgürlüklerin resmen askıya alınması demektir. Yani hazırlanan savaş, Türkiye bu savaşa doğrudan katılsın veya katılmasın, aynı zamanda Türkiye'de sınıf mücadelesini bastırmak için, Türkiye'nin tüm milliyetlerinden işçilerine, köylülerine, emekçilerine karşı bir savaş olacaktır.

GERİCİ, KARŞI-DEVRİMCİ, EMPERYALİST SAVAŞA KARŞI İŞÇİ SINIFI ÖNDERLİĞİNDE DEMOKRASİ, BAĞIMSIZLIK, SOSYALİZM SAVAŞI İÇİN!

Türk, Kürt, Ermeni, Arap, Çerkez, Laz, Abaza... vb. vb.. hangi ulustan olursa olsun; Türkiye'de, İran'da, Irak'ta, Suriye'de, Suudi Arabistan'da ..vb. nerede olursa olsun, işçilerin köylülerin emekçilerin bugün somut olarak hazırlanan savaşta destekleyecekleri haklı bir yan yoktur. Bugün Orta Doğu'da tezgahlanan ve halkların birbirlerine karşı mezbahaya sürülür gibi sürüleceği savaş emperyalist, gerici, karşı-devrimci bir savaştır!

Emperyalizme karşı çıkmak adına faşist Saddam Hüseyin rejimi desteklenemez!

Faşist Saddam Hüseyin rejimini devirmek adına emperyalist saldırı saflarında yer alınamaz! Emperyalizmin lejyonerliğine hayır! Pan Arap ırkçılığının desteklenmesine hayır!



Gerici, karşı-devrimci, emperyalist savaşa hayır!

Bu savaşa karşı çıkmak bütün ülkelerde işçi sınıfının, köylülerin, tüm emekçilerin en önemli görevidir. Ancak bu karşı çıkışta; işçiler, köylüler, emekçiler, savaşa karşı çıkar görünen burjuva muhalefet ile de aralarına kesin ayrım çizgileri çekmek zorundadır. "Bu savaşa hayır" demek yetmez! Bu savaşı hazırlayan, doğuran, üreten "emperyalizme ve onun uzantılarına, yerli gericiliğe, ırkçılığın her türüne karşı da savaş!" denmek zorundadır.

Irak'ın Kuveyt'i işgali öncesi statükoya dönüş anlamına gelen "çözüm önerileri", çözümsüzlük önerileridir! Gerçek çözüm halkların devrimindedir! Bu çözüm bugün gündemde olmasa bile, devrimcinin görevi bu çözüm doğrultusunda çalışmak, kitleleri bunun için uyandırmak, örgütlemek, hazırlamaktır! Hazırlanan somut savaşa karşı işçilerin, köylülerin, emekçilerin şiarı, bu savaşı tezgahlayan emperyalizme, sosyal-emperyalizme, her türlü gericiliğe karşı, DEVRİMCİ SAVAŞ olmalıdır.

Bu şiarı "somut" bulmayanlar, çok "doğmatik" bulanlar, "gerçekçi" bulmayanlar, gerçekçilik adına işçi sınıfı ve emekçileri emperyalistlerin kuyruğuna takma görevini severek üstlenenlerdir. Savaşı kışkırtmak için azdırılan şoven milliyetçiliğe karşı PROLETER ENTERNASYONALİZMİnin bayrağı yükseltilmek zorundadır.

Düşman, cephede karşı yanda yer alan diğer milliyetlerden işçiler, emekçiler değildir. Bu savaşta asker elbisesi giydirilmiş tüm işçiler ve emekçiler için "baş düşman kendi ülkesindedir". Kendi hakim sınıflarıdır. Savaş halinde silahlar, o silahları başka milliyetlerden işçilere köylülere çevirmek için veren kendi hakim sınıflarına çevrilmek zorundadır.

Cephede kardeşleşme, bütün uluslardan işçilerin, köylülerin, emekçilerin şiarı olmalıdır!

Açıktır ki, bütün bu doğruları işçi ve emekçi kitleler içine taşımak, işçi sınıfı ve emekçi yığınları Marksist-Leninist doğrular temelinde eğitmek ve örgütlemek, örgütlü gerçek komünistlerin, Bolşeviklerin görevidir.

Onlar bu görevi ellerindeki tüm araç ve imkanları kullanarak yerine getirdiklerinde, Bolşevik Partinin İnşası temel görevini çözme yönünde ileri adımlar atmış olacaklardır. Sağlam, yetkinleşmiş bir Bolşevik Partinin eksikliği, bugün sıcak savaşın bütün hızıyla hazırlandığı bir ortamda, kendini bütün ağırlığı ile his ettiren temel sorundur. Savaş ortamı, komünistler açısından da zorlu bir sınavdır. Bu sınavdan Bolşevik Parti İnşası temel görevimizde ilerleyerek çıkmak hedeftir. Bu hedefe varmak için hakim sınıfların yarattığı ve kışkırttığı gerici, emperyalist, karşı-devrimci savaş ortamı da bir dizi fırsat yaratmaktadır. Sorun bunları doğru kullanmayı bilmektir!

10 Kasım 1990 ■



Hambarsum Hartunyan

Lozan anlaşmasından bugüne...

Aşağıda, bugünkü faşist Türk devletinde yaşayan ve Lozan anlaşmasına göre "azınlık" statüsü tanınmış olan Ermenilerin hangi somut baskılarla karşılaştıklarını anlatan bir yazı yayınlıyoruz.

Yazı, Hambarsum Hartunyan adlı bir Ermeni tarafından 1979'da kaleme alınmıştır ve POGROM'un 72/73. sayısında 1980'de yayınlanmıştır.

Faşist Türk devletine burjuva bakış açısı ile, "insan hakları", "Anayasa'ya uygunluk" vb. temelinde yaklaşmasına rağmen, somut baskılar konusunda bilgi verici olduğu için aynen çevirerek yayınlıyoruz.

YAZI KURULU

1. Kırk yıl Türk cumhuriyetine rağmen, zihniyette bir değişiklik yok

Yeni Türk devleti, kendisine zorluk çıkarabilecek (örneğin sürgüne uğramış Ermeni ve Yunanlıların geri dönüşü gibi) herşeyi reddetti, ancak düşüncelerine uyan (yukardan örgütlenmiş yağma eylemleri, keyfi vergilendirmeler ve mal varlığına el koyma vs. gibi) herşeyi üstlendi. Yeni kurulmuş Türk Cumhuriyeti, Lozan Antlaşması kararlarına dayanarak, sayıları yarım milyonu aşan sürgün Ermeni (ve Yunanlıların) geriye dönüşüne izin vermedi. Bu şekilde, Türkiye'deki Ermenilerin sayısı, 150.000'i İstanbul ve 100.000'i eski Ermeni vilayetlerinde olmak üzere, yaklaşık 250.000'e düştü. Ermeni vilayetlerinde yaşayan Ermenilerin yarıdan çoğu, zorla islamı kabul etmek zorunda kaldı. Sürgün edilmiş Ermenilerin mülkiyetine, eğer devlet tarafından elkonulmamışsa, yağmacılar tarafından elkonuldu. Türk kaynakları tarafından da itiraf edildiği gibi, bu şekilde Ermenilerin iktisadi gücünün çöküşü sağlanmak isteniyordu.

"Bu politika (yani yeni, ama gerçekte Jöntürkler tarafından da yürütülen eski politika -Y.N.) ... (diğer amaçlarının yanı sıra) Rum ve Ermenilerin iktisadi egemenliklerinin ortadan kaldırılmasını ve buradan doğan boşluğun Türkler tarafından doldurulmasını amaçlıyordu. (Bu politikanın Genç Türkler tarafından nasıl uygulandığını gördük. Yeni Türkiye, Rum ve Ermenilerin geri dönüşüne ısrarla karşı koydu, müttefiklerin ağır baskısı karşısında İstanbul'da bulunan yerleşim bölgelerini kabul etti)."[1]

Hükümet, bunun dışında, Ermenilerin ulusal duygusunu yok etmeyi hedefleyen ve bugün de geçerli olan bazı kısıtlamaları uygulamaya soktu. Örneğin: Ermenilerin kendi politik partileri aracılığıyla politik faaliyet göstermelerinin yasaklanması ve Ermeni basınına sansür; okullarda Ermeni tarihi dersi verilmemesi; Türkleri övmeyen ve propaganda etmeyen okul kitaplarının kullanılmaması; Ermenilerin özellikle askeri, diplomatik ve polis kariyeri yapmaktan tümüyle dıştalanması. Anadolu'da arta kalan kiliseler, birbiri ardısıra bilinçli olarak tahrip edildi. Ermenilerin dinsel hizmetleri İstanbul'la sınırlı kaldı. Ermeni ibadetinde vaaz değil de, litürya egemen olduğundan, kilise en azından diyanet özgürlüğünü tadabildi ve buna bugüne kadar dokunulmadı. Bu, ama Ermeni kilisesinin özgürlüğe sahip olduğu anlamına gelmez. Kilisenin Ermeni halkının problemleriyle uğraşmasına kesinlikle izin yoktur.

Türk hükümetinin bir çok alanda uygulamaya soktuğu reformların bir bölümü Ermeniler açısından yeni zorluklar doğurdu. Örneğin, 1934 yılında çıkarılan ve Ermenilerin kendilerine özgü "–yan" soyadı ekinden vazgeçmelerini öngören soyadı yasası. Her ne kadar –yan ekini yasaklayan ilk taslak daha sonra "kendi isteği üzerine"ye (gönüllülüğe) dönüştürüldü ise de[2], her şeyden önce Anadolu'da binlerce Ermeni korkudan soyadlarını değiştirmek zorunda kaldılar. Bu değişikliği bir çok halde nüfus memurları isim sahibine danışma ihtiyacı bile duymadan yapıyordu.

Yeni kurulan cumhuriyette "demokrasi"nin egemen olduğu konusunda azınlıkları ikna edebilmek için, M. Kemal'in Cumhuriyet Halk Partisi, müslüman olmayan çevrelerden dört adayı seçim listesine aldı. Ama, bunlar kendi uluslarını değil, "egemen halkın" çıkarlarını temsil etmek zorundaydılar. Berç Keresteciyan'ın açıklamaları bu tespiti onaylamaktadır:

"Ben bir Türk vatandaşıyım; tüm kalbimle ülkenin gelişmesine hizmet etmek istiyorum. Örneğin, ülkeyi savunmak ve hayatını anavatan için feda etmek nasıl ki askerler için bir görevse, görüşümce benim gibi vatandaşların ülke yönetimine aynı şekilde katılması da bir görevdir. Ben azınlığın adına değil, Türk vatandaşı olarak adaylığımı koyuyorum. Elbette ki, seçimden sonra da prensiplerimi vatan yararına mecliste dile getireceğim."[3]

Bu doğuştan Ermeni'nin, hükümetin güvenilir bir adamı olduğu burada vurgulanmalıdır. Bunun dışında geçerken belirtelim ki, Ermeniler doğrudan bir seçim durumunda parlamentoya en az 2 milletvekili gönderebilecek durumdaydılar; bu dönemde bir milletvekili için gereken oy miktarı 50.000' di.[4]

Türk politikacılarının, Ermeni örgütlerinin ekonomik durumunu zayıflatma çabaları sürdü. Örneğin, İstanbul Belediyesi, yeni şehir planlaması çerçevesinde, üç yıllık süreçten sonra, 1935'de Pangaltı'daki Ermeni mezarlığına (51.968 m^2) ve Sansaryan Hanı'na el koymayı başardı.[5]

II. Dünya Savaşı'nın patlak vermesi, azınlık düşmanı iktisadi politikayı sürdürmek için, yeni bir fırsat sağladı. Türk hükümeti bu kez, gerçek amacı daha sonra Türk kaynakları tarafından itiraf edilen varlık vergisini uygulamaya soktu (11 Kasım 1942):

"Bu, niyeti itibarıyla haklı ve zorunlu bir vergiydi. Ancak uygulaması, genç Türk zihniyetini, ya da belki de belli ölçüde Nazi Almanyası'nın taklit edilmesini andırıyordu. Bu, bir varlık vergisi, ancak azınlıklara yönelik olan bir varlık vergisi özelliklerini aldı. Vergiyi ödemeyen (ya da ödeyebilecek durumda olmayan -Yazarın notu) Aşkale'ye sürüldü."[6]

(Aşkale'de taş ocaklarında ağır koşullar altında çalışmak zorundaydılar.)

Bazı ayrıntılara değinmenin yararı var: Vergi miktarı parlamento tarafından değil, tek tek şehir meclisleri tarafından belirlendi; burada azınlıkların yoğun olarak bulunduğu İstanbul, bundan özellikle etkilendi. Zengin Türkler, ilişkileri ya da rüşvet sonucu, ya çok az vergi ödüyorlar, ya da hatta hiç vergi ödemiyorlardı. İlgilinin mal varlığına ilişkin bilgiler, ya komşularından elde ediliyordu, ya da mesleki durumuna göre saptanıyordu. Vergiyi ödeyemeyenlerin mal varlıkları haczediliyor ve bilinçli olarak çok düşük fiatlarla Türklere açık artırmaya çıkarılıyordu. Bu dönemden bu yana, kuyumcularıyla meşhur Kapalıçarşı, hemen hemen tümüyle "türkleştirildi". Hitler Almanyası'nın yenilgisi kesinleşip, öngörülen gelirlerin % 75'i (sayıyla 300 milyon Türk lirası, bugünün parasıyla 6 milyar Türk lirası) elde edildiğinde, hükümet, 15 Mart 1944'de varlık vergisini kaldırdı.

Nasyonal-sosyalistlerin Yahudi ve diğer halkları kırmalarına paralel olarak, Türk politikacılar bu kez, azınlıkların "kalıntılarını" yok etmeyi denediler. Askerlik çağında bulunanların bir bölümü, gecenin ortasında yataklarından kaldırılarak belirli yerlerde toplandı. Gerekçe olarak da, o zaman tarafsız olan devletin bir saldırı beklediği öne sürüldü. Ancak daha sonra, Türk hükümetinin bu önlemle azınlık gençliğinin yok edilmesinin başlatılmasını hedeflediği ortaya çıktı. Bu varsayım, Ermenilerin de içinde olduğu azınlıklara normal askeri üniforma yerine, rengi normal askeri üniformadan farklı bir elbise verilmesi ile onaylandı. Bunlar, mecburi çalışma yürütmek, yol ve köprü inşa etmek zorundaydılar. Bu çalışmaların yürütüldüğü bölgelerde Türk nüfusu, gayri-müslimlerin (gavurların) yok edilmesinin an sorunu olduğunu söylüyordu. Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, bir kaç ay sonra azınlıkların lehine müdahalede bulundu. Onlara da Türk askerlerinin giydiği normal askeri üniformadan verdi ve böylelikle onları asker olarak koruması altına aldı. Bu olaylar da elbette yayın organlarına yansımadı.

6 ve 7 Eylül 1955'de Ermeniler yeniden korkunç ve unutulmaz saatler yaşamak zorunda kaldılar. Basının kışkırtması ve hükümetin desteği ile [7], Türkler yeniden babalarının oğlu olduğunu kanıtladılar (bunu yakın zamanda Kıbrıs'ta da kanıtladılar!). Türkler, o gün Kıbrıs nedeniyle bir yürüyüş düzenlediler.

Türklerin babası M. Kemal'in Selanik'te doğduğu eve bomba konduğu şeklindeki "sürpriz" haber, yürüyüşçüleri ayaklandırdı. Bir saat sonra (18.30'da) İstanbul'da sistemli bir yağma başladı.[8] Yüzlerce Türk (öncelikle de Trakya'dan gelen Türk göçmenleri) kazma ve küreklerle donatıldı ve kamyonlarla azınlıkların evlerinin ve dükkanlarının bulunduğu semtlere taşındı. Bunlar, "işlerini yürütürken", Türk nüfusu bunlara alkış tuttu ve kutladı. Gayri müslimlerin, öncelikle Rumların ve Ermenilerin dükkanları, kısa zamanda soyuldu; evlere girildi, kiliseler ve okullar yakıldı, mezarlıklar tahrip edildi. İstanbul sokaklarında korkunç sahneler yaşandı.

Çoğunluğu Rum ve Ermenilere ait 4.000 dükkan yağmalandı. 24 Rum ve 4 Ermeni kilisesi kundaklandı ya da soyuldu. 32 Rum ve 8 Ermeni okulu ya kısmen ya da tamamen tahrip edildi. 2 insan öldürüldü ve 300 kişi yaralandı. Sayısız ev soyuldu. Taşkınlıklar sürerken, polis müdahale etmek zorunda kaldı ve 2137 yağmacıyı geçici olarak tutukladı. Toplam zararın miktarı 270 ile 360 milyon Dolar (yani 750 milyon ile 1 milyar Türk lirası arası) tutuyordu.[9]

Rum ve Ermeniler panikvari bir korkuya kapıldı. Binlercesi, kendilerine güvenilir ve sessiz bir hayat kurabilmek için göçtü. Müslüman olmayanların sayılarının İstanbul'da yavaş yavaş azalması, bundan dolayı 1955'de başladı. Yağmalamalar iktisadi sonuçlarını da gösterdi; 1958 yılındaki % 221 oranındaki astronomik devalüasyonda, bu yağmalamaların küçüksenmeyecek bir rol oynadıkları kesindir.

1960'daki ordu müdahalesiyle, koyu milliyetçi unsurlar politik yaşama girdi. Bunların iktidarı ele geçirmesi ve daha sonraki sivil hükümetler üzerindeki güçlü etkisi ile, başlangıcı yeniden alevlenen Kıbrıs krizi ile (Aralık 1963) belirlenen yeni bir dönem başladı.[10]

2. "Sessiz Tasfiye", Ermenilere karşı 1964'den bu yana uygulanan kısıtlamalar

Ermenilerle Türkler arasındaki kötü ilişkiler, Ermenilerin bu anlaşmazlıkta hiç bir şekilde karışmamalarına karşın, yeniden Kıbrıs krizi ile başladı. Yalnızca, Ermenilerin Yunanlı "ezeli düşmanları" ile aynı dini paylaşmaları, bunların ikisini özdeşleştirmeye yeter nedendi. Ermenilere karşı 1964'den beri uygulanan baskı ve şantajlara geçmeden, Ermenilerin bugünkü durumu ile ilgili bir kaç söz söylemek istiyoruz.

İstanbul'daki Ermeni Patriği'nin verilerine göre, üçte ikisi İstanbul ve üçte biri eski Ermeni vilayetlerinde dağınık olarak Anadolu'da olmak üzere, Türkiye'de toplam 70.000 Ermeni yaşamaktadır.[11] Bu sonuncular, kıyımdan deyim yerinde ise yanlışlıkla kurtulanlardır. Patrikhane'nin istatistiklerinin de onayladığı gibi, Ermenilerin sayısı yıldan yıla azalmaktadır. Türkiye'deki Ermenilerin çoğunluğu tüccar ve zanaatkardır; kıyımdan bu yana pratik olarak neredeyse köylü yoktur. İşçilerin sayısının ne olduğunu ortaya çıkarmak zordur; ancak önemli bir miktar teşkil etmemektedir. Türklerin iktisadi durumu ile karşılaştırıldığında, Ermenilerin durumu nispeten iyidir. Ancak maddi durumlarının iyi olmasını, ortalamanın üzerindeki çalışkanlıklarına borçludurlar. Çalışkan ve başarılı; bu Ermenilerin sahip olduğu imajdır ve bundan dolayı da kıskanılanlardır.

Lozan anlaşmasına göre, yalnızca İstanbul'da Ermeni okulu bulundurulabileceğinden, İstanbul dışında yaşayan Ermenilerin bir Ermeni okulunu ziyaret etmesi mümkün değildir. İstanbul'da 36 tane Ermeni okulu bulunmaktadır; ancak bunlardan çok azı şehir merkezinde bulunduğundan, nispeten az öğrenci bulunmakta ve bu durum Ermeni cemaatine mali olarak ağır bir yük teşkil etmektedir. Ermeni okullarındaki kısıtlamaların bir yandan İstanbul'da yaşayan Ermenilerin dışa göçü ve diğer yandan da Anadolu'dan yeni göçmen akını, Ermenice okuyan Ermeni nüfusun oranının düşmesine (% 20) yol açmaktadır.

Kiliselere gelince; İstanbul ve çevresinde 34 kilise ve manastır ve Anadolu'da ayrıca 6 kilise (Kayseri, Diyarbakır ve bunlara bağlı olan Derik, İskenderun ve İskenderun-Vakıfköy ve Kırıkhan kiliseleri) açıktır (1979 yılı itibarıyla). Anadolu'da yaşayan Ermenilerin yalnızca yarısı kilise hizmeti görmektedir; diğer yarısı ise unutulmaya yüz tutmaktadır. Önemli bir problem de, İstanbul'daki bütün kiliselerde düzenli olarak ayin yapılamaması ve yalnızca her kilisenin yıldönümünde ayin düzenlenebilmesinden çıkmaktadır. Ermeni kiliseleri esas olarak ücretlerle (vaftiz, düğün, cenaze) ve bağışlarla ayakta durmaktadır. Bir diğer sorun ise, rahip yetiştirilmesi sorunudur.

İstanbul'daki Ermeniler güçlü polis varlığı ile korunmaktadır; tek tek olarak köylerde ve şehirlerde ülke içinde yaşayan soydaşları ise, bugün gerçekten herkesin üzerinde hak iddia ettiği yabani av hayvanı olarak görülmektedir. Örneğin arazilerin yasadışı olarak işgal edilmesi, tapu dairesindeki tehdit ve şantajlar, mahkemede rüşvet (örneğin, hakim baskı altına alınmakta, ya da ölümle tehdit edilmekte), kadınların kaçırılması, vs. Düşmanca

bir tavır içinde bulunan bu bölge halkının davranışı, Türkiye sanki hukuk devleti değilmiş görünümünü vermektedir.

Bu yazının devamında ortaya konan önlemler ve baskılarla, Türk makamları, küçük adımlar taktiği ile Türkiye'deki Ermeniliği tümden yok etmeye niyetlenmektedirler: Ağacın kuruyabilmesi için, kökleri sökülmektedir.

2.1. Arazi sahipliği ve mali kısıtlamalar

a) Dindar Ermenilerin çoğu, arazilerini Ermeni kilisesine hastahane ya da yetimhanelere bırakmak istemektedirler. Yetkili makamlar böylesi vasiyetnameleri tanımamakta ve en azından bir örnekte, Yedikule Ermeni Hastahanesi örneğinde olduğu gibi, bu arazilere el koymaktadırlar.

b) Yetkili makamlar, kilise mallarının tevdisine ilişkin tapu senetlerini, dini ve hayır cemaatlerinin lehine mahkeme kararları bulunmasına rağmen, reddetmektedirler.

c) Yetkili makamlar, kiliselerin var olan kilise arazileri üzerine, —kilise örgütlerinin bunları kullanmalarına izin vermeksizin vergilerini toplamalarına rağmen— yeni bina inşa etmelerine izin vermemektedirler.

d) Kiliselerin, okulların ve yetimhanelerin tamiri ve güzelleştirilmesi ve hatta bazen normal onarım çalışması için izin, çok zor koşullar altında ve büyük gecikmelerle verilmektedir. Ufak tefek değişikliklerin ve ek işlerin yapılmasına izin verilmemektedir (Örneğin odanın sıvası aynı renkte olmalı, ya da yeni zemin eskisinin aynısı gibi görünmelidir).

e) Birisi erkek çocukları (Nersesyan) ve biri de kız çocukları için (Kalfayan) olmak üzere, iki yetimhane, Haliç'te inşa edilecek üçüncü bir köprü için yıkıldı. Yedek binalar yapılmasına izin verilmedi. Tazminat paraları, ilgililerine verilmedi ve bankada bloke edildi: Bu paraların yalnızca faizleri çekilebiliyor.

f) Vakıfların, mevcut masrafları haricinde Vakıflar Yönetimi'nin izni olmaksızın 250 liradan fazla harcayamayacaklarını öngören 1938 yılında çıkarılan bir yasa güncelleştirilmektedir. Bu yasa, kısa zaman öncesine kadar uygulanmadı. Ama şimdi bu yasaya uyulmasına özen gösteriliyor. Yetkili makamlar, o dönemin 250 lirasının bugünkü değerinin yaklaşık 20-25.000 lira arasında olduğunu unutuyorlar.

g) Ermeni kuruluşları, mülklerini sattıklarında, elde edilen para, Türkiye Vakıflar Bankası'nda bloke edilmekte, çekilmesine izin verilmeyip, yalnızca faizi kullanılabilmektedir.

2.2. Okullardaki baskı

a) Ermeni okul müdürleri Türk vatandaşı olmalarına rağmen, kendilerine Türk yardımcı verilmektedir. Burada garip olan, yardımcının müdürden daha çok haklara sahip olmasıdır. Bu hatta, yardımcının imzası olmaksızın müdürün yazışmasının geçersiz sayılmasına kadar vardırılmaktadır. Bu önlemin amacı, Ermeni okullarını mümkün olduğunca türkleştirmektir.

b) Ermeni okul müdürü, gerçi Ermeni cemaati tarafından atanmaktadır; ama İl Milli Eğitim Müdürü tarafından onaylanmak zorundadır. Son dönemlerde bir çok olayda bu onay geciktirilmekte ve daha sonra verilmemektedir. Genel olarak güçlü kişiliklere sahip kişiler reddedilmekte, buna karşın orta hallilere hemen izin verilmektedir. Yalnızca 1972-74 yılları arasında 4 müdürün atanması geri çevrildi ve şu anda en azından 3 okul, Türk müdürler tarafından yönetilmektedir.

c) Öğretmen yetiştirilmesi tehlikededir. Şimdiye kadar, Ermeni ortaokullarını bitirenler, Ermeni ilkokullarında ders verebiliyordu. 1971 yılından itibaren ise, bir Ermeni lisesini bitirenlerin ancak dört yıllık bir Türk öğretmen okulunu bitirebildikten sonra Ermeni ilkokullarında ders verebileceklerini öngören bir yasa yürürlüktedir. Öğretmen adayları elbette yalnızca Türkçe ders görmekte ve bir Ermeni okulunda öğretmenlik konusunda hazırlanmamaktadırlar. Bu durum, Ermeni gençlerinin kendi halk grupları için bunca önemli olan bu mesleğe özendirilmelerini önlemektedir.

d) 1972-73 öğrenim yılında on Ermeni çocuğu, Ermeniceyi bilmedikleri ya da bir Ermeni diyalekti konuştuklarından dolayı, bir yetimhane okulundan atıldı; yani saf Ermenice konuşamayan çocukların ellerinden ileride kendi anadillerini öğrenme olanağı alınmaktadır. Bu önlemden özellikle taşrada büyüyen çocuklar etkilenmektedir. Türk makamları, böylelikle daha çok Ermeni çocuğun Türk okullarına gitmek zorunda kalmalarını hedeflemektedirler. Bununla, daha sonraki tam bir türkleştirmenin temeli atılmaktadır.

e) Tam 1973-74 öğrenim yılının başlangıcında, Milli Eğitim Bakanlığı, bütün yeni öğrencilerin ve okul değiştiren öğrencilerin, ancak milli eğitim müdürlüklerinin özel izniyle okula alınabileceğine ilişkin bir genelge yayınladı. Bu durum gereksiz gecikmelere yol açtı. Öğrencilerin okul yılının başlamasından ancak 3 ay sonra bu izni alabildiği durumlar oldu. Yine de 40-50 öğrenci bu izni hiç alamadı; bunun gerekçesi de, resmi makamlar tarafından babalarının ve dedelerinin kağıtlarına dinlerinin "Ermeni", "Ermeni-Ortodoks" tamlaması olmadan da, "hristiyan" olarak yazılmasıdır. Ancak bu nitelemeler de, yetkili makamlar tarafından keyfiyete göre, "Ermeni Apostol Kilisesi" nitelemesi ile özdeş olarak görülmemektedir ki, bu zaten yüzde yüz sözkonusu değildir. Birisinin Ermeni okuluna gitmesini olanaksız kılmak için bu gülünç nedenler, yetkili makamların gerçek niyetini ortaya koymaktadır: Bu da, Ermeni okullarına gidenlerin sayısını mümkün olduğunca düşürmektir.

f) Yalnızca okul değiştiren çocuklara değil, aynı zamanda ilkokula yeni başlayanlara da engeller çıkarılmaktadır. Yasa, yalnızca nüfuslarında doğrudan "Ermeni" yazılmış çocukların Ermeni okullarına kaydedilebilmesini öngörüyor. Din ve milliyetin kaydedilmesi sırasında işlenen hatalar, bunlar ancak mahkeme yoluyla düzeltilebileceğinden —ki bu her zaman başarıyla sonuçlanmıyor— zaman, para ve sinir harcanmasına yol açıyor. Sonuçta, bu uygulamanın muhatabı, bir okul yılı kaybetmemek için çareyi Türk okuluna gitmekte buluyor.

g) Yoksul ve kimsesiz çocuklara daha iyi bir bakım, koruma ve kalacak yer sağlayabilmek amacıyla bir çok okulu yatılıya dönüştürme doğrultusundaki Ermeni isteği, gereken ön koşulların ve bütün yasal önlemlerin yerine getirilmesine rağmen, yetkili makamlar tarafından akıl almaz bir şekilde reddedilmiştir.

h) 1975'den beri, Ermeni çocukların yalnızca oturdukları semtlerdeki okullara gidebileceklerini öngören bir yasa yürürlüktedir. Ermeniler, bir yandan İstanbul'da dağınık olduklarından ve diğer yandan sürekli olarak göç ettiklerinden ve bundan dolayı oturdukları semtlerdeki sayıları azaldığından, okul servis otobüsleri koymak en doğrusu olurdu. Ama bu, yetkili makamlar tarafından kasıtlı olarak reddedilmektedir. Bu düzenleme olmasaydı, okulların azaltılması yoluyla, var olanların üzerindeki yükü azaltma olanağı doğardı.

i) Öğretmenlerin belli bir yüzdesinin Türk olması gerekmektedir. Tarih dersi, yalnızca Türk öğretmenler tarafından verilebilir. Ermeni tarihi dersi, Cumhuriyet'in kurulmasından bu yana yasaktır. Ve hatta, yalnızca ima yoluyla bile Ermeni takibatından söz etmek, tüm okulun varlığını tehlikeye sokabilir. Okul dili Türkçedir, Ermenice dersi haftada 9 saatten 6

saate ve 1975'ten bu yana da 4 saate düşürülmüştür. Ermeni çocukları, Türk milliyetçisi tarzda yetiştirilmektedirler. Bu hatta, Ermeni çocuklarının her sabah "Türküm, doğruyum, çalışkanım, ne mutlu Türküm diyene" tekerlemesini tekrar etme zorunda olmalarına kadar vardırılmaktadır. Buna karşın, Ermeni dilinde bir dua yasaktır. Bütün bu anlatılanlardan da görülebileceği gibi, bir Ermeni öz bilinci geliştirmek hemen hemen mümkün değildir.

Bunlar, Türkiye'deki Ermeni cemaatinin (halk grubunun) bugün tabi tutulduğu ve sadece Lozan anlaşması ile değil, aynı zamanda bütün velilere ve çocuklara serbest okul seçme özgürlüğü tanıyan Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile de çelişen kısıtlamalardan bazılarıdır. Bu kısıtlamalar, insan hakları deklerasyonuna da aykırıdır.

2.3. Genel kısıtlamalar

a) Eskiden beri ve Cumhuriyet döneminde de Menderes hükümetinin düşüşüne kadar, Ermeni halk grubu, bir "Merkezi Yürütme Komitesi"ne sahipti. Bu komite 1960 yılında ortadan kaldırıldı. Ermeni kilisesinin bir temel yasası, bütün cemaatlerin kendi bölgesel yürütme komitelerinin dışında bir de Merkezi Yürütme Komitesi'ne sahip olmaları gerektiğini öngörür. Bütün dünyada; ABD, Fransa, Yakın ve Orta Doğu'da ve hatta Sovyet Ermenistanı'nda bu böyledir. Yalnızca Türkiye'deki Ermeni halk grubunun elinden Merkez Yürütme Komitesi alınmıştır.

b) Türkiye'deki Ermeni Kilise Konseyi'nin varlığına ve faaliyet yürütmesine, yetkili makamlar tarafından izin verilmiştir. Son kilise konseyi, 1961'de şimdiki Patrik'in seçimi ile birlikte seçilmiştir. Patrik, kendi kilisesinin yasalarını yerine getirebilmek amacıyla, yetkili makamlara yeni bir kilise konseyinin seçilebilmesi için dilekçe verdi. Aradan yıllar geçmesine ve sayısız dilekçeye rağmen, buna şimdiye kadar izin verilmedi.

c) Cemaat örgütlerinin biçimsel, alışılagelmiş adı sürekli olarak "Mütevelli Heyeti" idi. Vakıflar Kurumu Yönetimi, bu ismi 1965'de "Yönetim Kurulu" olarak değiştirdi. Bu değişikliğin amacının ne olduğu sorulduğunda, bunun yalnızca eski Arapça ismin yerine yeni modern Türkçe ismin geçirilmesi olduğu yanıtı verildi. Yıllar sonra ama, bu isimlerin çok önemli yasal tanımlamalar olduğu ortaya çıktı.

Birincisi bütün mülkiyet haklarına —alım, satım, hediye alma, inşa, tamir, güzelleştirme vs. hakları— sahip bir vakıf örgütünü nitelerken; ikincisi yalnızca hiçbir mülkiyet hakkına sahip olmayan yönetim organlarını belirlemektedir. Yetkili makamlar şimdi artık, halk grubunun cemaatlerinin yeni mülkiyet satın alma ya da mülk edinme hakkına sahip olmadığını gerekçe olarak göstermektedirler. Böylesi bina ve arazileri ne hediye olarak ne de miras yoluyla alabilirler. Hatta yetkili makamlar, bu yasanın yürürlüğe girmesinden önce cemaatin mülkiyetinde bulunan ama şu veya bu nedenden dolayı resmi bir tapusu bulunmayan taşınmaz mallara tapu senedi vermeyi reddettiler.

İstanbul Ermeni Patriği Şnork Kalustyan, 6.1.1979'da bir Noel kabulü dolayısıyla, Türkiye'deki Ermeni halk grubuna uygulanan kısıtlamalara ilişkin olarak şunları söyledi [12]:

"Ziyaretimiz sırasında (29 Mart 1978), Ankara'daki hükümetin en üst makamları tarafından çok iyi bir şekilde kabul edildiğimizi biliyorsunuz. Kısa bir zaman için, resmi makamların Ermenilere olan tavrının olumlu bir şekilde değiştiğine inandık. Ancak, hemen ardından, herşeyin eskisi gibi kaldığını tespit etmek zorunda kaldık. İl Milli Eğitim Müdürü, 1923 Lozan anlaşmasının 42. maddesine dayanarak, Milli Eğitim Bakanının müdahalesi ile Ermeni okullarına geçici olarak dönmelerine izin verilen öğrencilere karşı dava açtı ve bu davayı kazandı da. Bu öğrenciler, tekrar okullardan atıldılar. Gariptir ki, barış anlaşmasının bizim için avantajlı bu maddesi, davada bize karşı kullanıldı. Bu öğrencilerin daha kısa bir süre önce Süryani olarak kaydedildikleri ve böylece anılan madde uyarınca azınlık statüsünden çıktıkları iddia edildi. İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü gibi dev bir kuruluşun, küçük ve zayıf çocuklara karşı bir dava sürdürmekten çekinmemesi üzücüdür."

"Aynı şey, kilise konseyi seçimi için de söylenebilir. İstanbul valisi, bizden somut olarak, Ermeni kilise geleneğine uygun olarak seçimleri yürütmemizi talep etti. Ama buna rağmen bu şekilde seçilenler, resmi olarak onaylanmadı. Bu soruna ilişkin olarak da, hükümetin en yetkili makamları sözlerinde durmadı. Ankara'da ricalarımız haklı olarak karşılandı, ama ardından gelen zaman içinde bu isteklerimizin hiçbiri yerine getirilmedi."

"Aynı şekilde, Ermeni cemaatleri ve okullar, hastahaneler vb. gibi kuruluşların fazladan yüzde beşlik vergilendirilmesi sorununda da bir açıklık sağlanmadı." ■

KAYNAKÇA:

1) Avcıoğlu, Doğan, Milli Kurtuluş Tarihi, 1838-1915, Cilt 3, İstanbul 1974, s. 1355

2) Yasa tasarısı 2 Temmuz 1934'de yayınlandı, Ocak 1935'de değişikliğe uğradı. Bkz. Haratch (Paris'te yayınlanan günlük Ermeni gazetesi) 27 Kasım 1934, 10. yıl, sayı 2662, s. 1; 27 Aralık 1934, 10. yıl, sayı 2687, s. 1; 10 Ocak 1935, 11. yıl, sayı 2699, s. ...

3) Bu dort adayın adları şöyleydi: Dr. Taptas (Rum), Stamat Zihni (Rum), Dr. Abrevaya (Yahudi) ve Berç Keresteciyan (Ermeni), Bkz.: Haratch, 9 Şubat 1935, 11. yıl, sayı 2725, s. 1

4) Haratch, 10 Şubat 1935, 11. yıl, sayı 2726, s. 1

5) Haratch, 19 Nisan 1935, 11. yıl, sayı 2784, s. 3; 19 Mayıs 1935, 11. yıl sayı 2819, s. 1. Bir diğer örnek de Karagözyan yetimhanesine ait iki büroya "el konulmasıdır". (Bkz. Aztak, Beyrut'ta yayınlanan günlük Ermeni gazetesi, 29 Aralık 1942, s. 198(3597) s. 2)

6) Avcıoğlu, Doğan, age. s. 1663

7) Hükümetin desteklediğine dair hiç bir kuşku yoktur. Muhalefetin verdiği güvensizlik önergesi, hükümetteki Demokrat Parti çoğunluğu tarafından reddedildi. İçişleri Bakanı, üç general ve İstanbul Polis Müdürü, adet yerini bulsun diye görevden alındılar. Muhalefetin yayın organı "Ulus" süresiz olarak kapatıldı. Bkz.: Haratch, 22 Eylül 1955, 31. yıl, sayı 7782, s. 1

8) Gösteriler yalnızca İstanbul'la sınırlı kalmadı, aynı zamanda İzmir ve Ankara'ya da yayıldı. Yunanlıların 33 yıl önce takibata uğratıldığı İzmir'de, göstericilere, Uluslararası İzmir Fuarı'ndaki Yunan Pavyonuna, limandaki Yunan gemilerine saldırmak ve Yunan Konsolosluğu'na girmekten başka bir şey kalmadı. Buna karşın, Ankara'da Yunan diplomatik kuruluşları tahrip edildi.

9) Okullar, kiliseler ve yağmacılarla ilgili sayılar, resmi sayılardır. Diğer sayılar ise, çeşitli kaynakların verdiği sayıların ortalamasıdır. Bkz.: Haratch, 8-11 Eylül 1955, sayı 7770-7773, 1. ve 4. sayfalar; 14-15 Eylül 1955, s. 1, 25 Eylül 1955, s. 1

10) Demokrat Parti'nin iktidar döneminde (1950-1960), ordu, ülke politikasına ilgi göstermedi. 27 Mayıs 1960 askeri darbesi ile bu alışkanlık kırıldı. Daha sonra üç kez tekrarlandı (21 Şubat 1961, 21 Mayıs 1963 ve 12 Mart 1971).

11) Bkz.: İstanbul Ermeni Patrikhanesi: Şoghakat (Işınlar), Ermeni Patrikhanesi Yıllığı, 2. yıl 1971-72, İstanbul 1972; Doş, Men: "Türkiye'de Unutulmuş Ermeniler", Basler Nachricten, s. 39, 15 Şubat 1975 ve s. 45, 22 Şubat 1975; Lang, David Marshall ve Walker, Christhoper J.: The Armenians, 2. gözden geçirilmiş baskı, Minority Rights Group (MRG) tarafından yayınlanmış, Report sayı 32, Londra 1977

12) Haratch, 19.1.1979, yıl 54, s. 14297, s. 3

"KARL MARX VE SENDİKALAR" (*) üzerine ilk notlar...

Aşağıda TKP/ML(B) Sendika Komisyonu'nun "Karl Marx ve Sendikalar" kitabı üzerine yaptığı eğitimin elimize geçen ilk notlarını olduğu gibi yayınlıyoruz.

Notlar elimize, "bunların ilk notlar olduğu" ve "özellikle tek tek ülkelerdeki sendikal hareket ile ilgili taktik sorunlar üzerinde bu ilk notlarda durulmadığı" açıklaması ile birlikte geçti.

YAZI KURULU

A. S. LOSOVSKY'nin *"Karl Marx ve Sendikalar"* başlıklı çalışması "Önsöz" ve "Giriş" dışında onbir bölümden oluşmaktadır. Bu onbir bölümün başlıkları şunlardır:

1) Proletaryanın genel sınıf mücadelesi içinde sendikaların yeri
2) Proudhonculuğa ve Bakuninciliğe karşı Marx
3) Lasselleciliğe ve Alman oportünizminin bütün türlerine karşı mücadele
4) Marx ve İngiltere sendika hareketi
5) Marx ve Fransa işçi hareketi
6) Marx ve Atlantik Okyanusunun öte yakasındaki hareket
7) Marx ve işçi sınıfının kısmi talepleri uğruna mücadele
8) Marx ve grev hareketi
9) Sahte Marksizm ve sendikal Marx eleştirmenleri
10) İşçi sınıfının örgütleyicisi Marx
11) Sendika hareketi içinde Marksizm-Leninizm için.

Biz, yazarın buradaki sıralamasına mümkün olduğunca bağlı kalarak Marksizm'in işçi sınıfı hareketi ve sendikalar üzerine evrensel ve birinci derecede öneme sahip ***ilkelerini*** öne çıkartarak; öncelikle bu ilkelerin parlak bir biçimde uygulanmasının ortaya koyduğu çeşitli ülkelerdeki işçi sınıfı hareketi üzerine Marx'ın değerlendirme ve öğretilerine çok kısa olarak değineceğiz. Tüm ülkeler için genel geçerliliğe sahip öğretilerin hangi tutarlılık ve her ülkenin somut durumunu göz önünde bulunduran diyalektikçi esneklikle uyguladığını belgeleyen Marks'ın bazı ülkelerin işçi sınıfı hareketi üzerine değerlendirme ve önerileri, işçi sınıfının davasına kendini adamış savaşçılar için büyük bir öneme sahiptirler.

Okuyucu, bu nedenle yaptığımız kısa değerlendirmenin hiç bir şekilde yazının yerine geçirilemeyeceği yalnızca bu yazının ***daha kolay*** ve ***daha doğru*** kavranılması için bir yardımcı materyal olduğu bilinciyle, özetleyici karaktere sahip notlarımıza yaklaşmalıdır.

Losovsky'nin bu çalışması, "Karl Marx ve Sendikalar" başlığını taşımasına rağmen, "ikinci kemancı" ve Marksizm'in ortak yaratıcısı, geliştiricisi ve tutarlı savunucusu Friedrich Engels'in işçi sınıfı hareketi ve sendikalar üzerine görüşlerinin de bir değerlendirilmesidir. Yalnızca bu da değil. Aynı zamanda bu çalışma, uluslararası işçi sınıfı hareketinin ilk devrimci merkezi olan Birinci Enternasyonal'in çeşitli ülkelerdeki işçi sınıfı hareketinin uluslararası dayanışması uğruna yürüttüğü çalışmaların da bir özetidir. Bu nedenle Losovsky'nin bu kitabı Leninizm öncesi uluslararası işçi sınıfı hareketinin komünizm açısından ele alınması için zengin ve çok değerli bir malzeme sunmaktadır.

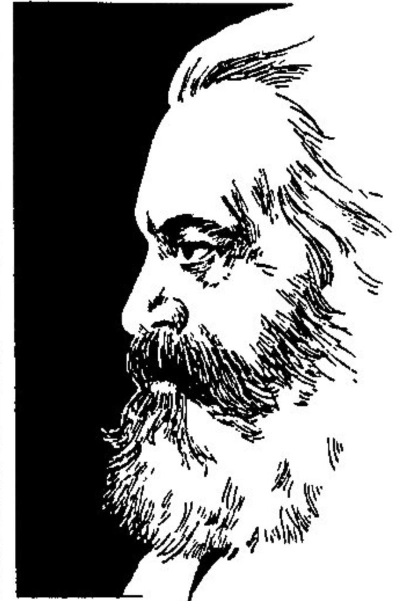
Böyle zengin bir malzemeyi toparlayan Losovsky, araştırması içerisinde karşılaştığı bir zorluğa değiniyor. Bu zorluk, şurada yatmaktadır:

"Marx'ın bıraktığı görüşler ve düşünceler hazinesinden, sendika hareketi ve iktisadi mücadelelerle ilgili bölümü çekip almak özellikle zordu. Marx, bu soruna adanmış özel kitaplar ve broşürler yazmadı. Bu konu üzerine tek bir araştırma, tek bir ders kitabı yazmadı. Geçmişte, bugün ve gelecekteki iktisadi mücadeleler ve sendikaların rolü sorunları üzerine düşünceleri yazılarında dağınık olarak vardır ve bunlar özellikle onun Uluslararası İşçi Birliği'nin önderi olarak pratik faaliyetinde ifadesini bulur" (age., sayfa 15-16)

Marks'ın konu üzerine özel bir eserinin olmaması araştırmacının önüne ***biçimsel bir zorluk*** olarak çıkmıştır. Marks'ın sendika hareketi ve iktisadi mücadeleler üzerine özel olarak "tek bir araştırma, tek bir ders kitabı" olmasa bile yazar, Marks'ın eserlerinde serpiştirilmiş bir biçimde bulunan konu ile ilgili görüşlerinin çok yönlülüğü, derinliği ve sağlamlılığını ortaya koymada aynı zorlukla karşılaşmıyor. Zira Marks'ın sendika hareketi ve iktisadi mücadeleler üzerine çeşitli eserlerinde serpiştirilmiş bir şekilde bulunan görüşleri tutarlı ve sistemli bir bütünlüğe sahiptir. Bu nedenle, "Marx'ın sendikal hareketle ilgili açıklama ve düşüncelerinin derlemeye değip değmeyeceği" sorusunu sorduktan sonra Losovsky, hiç çekinmeden şu cevabı vermektedir:

*"Hem de fazlasıyla değer. Marx'ın eserleriyle az-çok ciddi bir şekilde uğraşmış kişi, şunu bilir: Marx, sendikalar üzerine tek bir kitap yazmamış ve bu sorunlara sık sık tavır almamış olsa bile, **bu dağınık açıklamalarında proletaryanın genel sınıf mücadelesinde sendikaların rolü görevlerine ilişkin belirli bir sistem, belirli bir tavır ve belirli ve kendi içinde bütünlüğü olan bir anlayış vardır.** Bütün bunlar, Marx'ın bu sorunda da yeni yollar açtığını göstermektedir." (age., sayfa 16)*

Buradaki yaklaşım, yalnızca Marks'ın değil, Marksizm-Leninizm'in tüm klasiklerinin özel olarak "tek bir araştırma, tek bir ders kitabı" yazma-



(*) A. S. Losovsky, "Sendikalar Üzerine II", Karl Marx ve Sendikalar; İnter Yayınları, Ağustos 1989

dığı ve fakat buna rağmen bütünlüklü ve sistemli görüşlerinin olduğu bir sorunun ele alınmasında ve değerlendirilmesinde büyük bir öneme sahiptir... Marksizm-Leninizm'in ustalarının eserlerinin incelenmesinde, ***biçimciliği temel alan akademisyenler için***, özel olarak "tek bir araştırma, tek bir ders kitabı" yazmadığı herhangi bir konuda Marksist-Leninist ustanın bütünlüklü ve sistemli bir görüşünün olmaması oldukça şaşırtıcı gelebilir. Ama ***niteliği*** temel alan diyalektikçiler için, bu, hiç de şaşırtıcı değildir.

EKONOMİ İLE POLİTİKA ARASINDAKİ İLİŞKİ VE SENDİKALARIN BU İLİŞKİDE YERİ

"İşçi sınıfının ekonomik kurtuluşu, her politik hareketin araç olarak ona tabi olması gereken büyük hedeftir." diye yazıyordu Marks. Marks'ın bu düşüncesi işçi sınıfının politik mücadelesinin amaç değil "ekonomik kurtuluşu"na ulaşmasının bir aracı olduğunu saptıyordu. Bu saptamayı yanlış olarak yorumlayan ya da çarpıtanlar Marks'ın "ekonomik ***kurtuluş***" kavramının yerine "ekonomik ***mücadele***" kavramını koyarak, ekonomik kurtuluşa ulaşmanın tayin edici aracı olarak politik mücadeleyi değil, ekonomik mücadeleyi ileri sürmüşlerdir. Marks'ın düşüncesi ise, bu çarpıtmaya temelden ters düşmektedir.

Marks, "ekonomik kurtuluş" deyimi ile tüm üretim araçlarının toplumsallaştırıldığı, "herkesten yeteneğine, herkese ihtiyacına göre" ilkesinin gerçekleştirildiği komünist toplumu anlamakta ve politik mücadelenin bu amaca hizmet etmesi gereken bir araç olması gerektiğini savunmaktadır. Ve bu tamamen doğrudur. Marks, çok doğru olarak politik mücadelenin amaç olmadığını vurgulamış ve politik mücadelenin sömürüsüz bir dünya yaratmanın aracı olduğunu belirtmiştir. Ama nasıl bir araç? Marksizm'e göre, ekonomik kurtuluşa ulaşmadan önce ve ekonomik kurtuluşa ulaşmak için; işçi sınıfının "egemen bir sınıf" konumuna gelmesi, yani burjuva devlet iktidarını parçalaması ve kendi devlet iktidarını kurması temel ön şarttır. Bu nedenle işçi sınıfı; iktidarı ele geçirmeden önce ***tüm güçlerini bu hedefe yönlendirmeli***, bu hedeften en küçük bir sapmaya izin vermemelidir. İşçi sınıfını "egemen sınıf" konumuna getirmek için; tüm diğer mücadele biçimlerini, bunların arasında iktisadi mücadeleyi de siyasi mücadeleye tabi kılmak mutlak gerekliliktir.

İşçi sınıfının ekonomik kurtuluşu kesin olarak gerçekleşene kadar politik mücadele her zaman birincil, tayin edici, tüm diğer mücadele biçimlerinin hizmet edeceği ve tabi olacağı mücadele biçimi olacaktır. Bu düşünceyi Marks'ın sendikaların dünü, bugünü ve geleceği konusunda söylediklerinde tespit etmek mümkündür.

"*«Sermaye yoğunlaşmış toplumsal güçtür, oysa işçinin elinde işgücünden başka bir şey yoktur.»* diye yazıyor Marks ve devam ediyor, *«Bundan dolayı sermaye ile emek arasındaki sözleşme asla adil koşullara maddi geçim ve üretim araçlarının mülkiyetini bir tarafa, canlı, üretici güçleri de onun karşısına koyan bir toplum anlamında bile adil koşullara dayanamaz. İşçilerin tarafındaki tek toplumsal güç, onların kitlesidir. Ama kitlenin gücü, birlikteliğin olmaması ile kırılır. İşçilerin bölünmesi, bizzat kendi aralarındaki kaçınılmaz rekabetle yaratılır ve sürdürülür.* ***Sendikalar ilk önce bu rekabetin ortadan kaldırılması ya da en azından sınırlandırılması, onları en azından salt köle konumunun üzerine çıkaracak sözleşme koşullarının elde edilmesi amacıyla işçilerin girişiklleri kendiliğinden çabalardan doğmuştur.***

Bundan dolayı sendikaların ***ilk hedefi***, *günün istemleri ile, sermayenin aralıksız saldırılarına karşı savunma araçları ile, kısaca, ücret ve işgünü sorunları ile sınırlıydı. Sendikaların bu faaliyeti yalnızca meşru değil, aynı zamanda gereklidir de. Bundan dolayı, bugünkü üretim tarzı sürdükçe onlardan vazgeçilemez. Aksine bunlar, bütün ülkelerde sendikaların kurulması ve birleştirilmesi yoluyla genelleştirilmelidirler.*

Diğer yandan ***sendikalar, bilincinde olmaksızın***, *-nasıl ki ortaçağda belediyeler ve komünler burjuvazi için örgütlenmenin odak noktası oldu ise,-* ***işçi sınıfının örgütlenmesinin odak noktası*** *olmuşlardır. Sendikalar, nasıl sermaye ile emek arasındaki gündelik gerilla savaşı için vazgeçilmez hale geldiler ise,* ***bizzat ücretli emek sisteminin ortadan kaldırılmasının örgütlü teşvik araçları olarak*** *çok daha fazla önemlidirler.»* (abç-A.L.)" (age. sayfa 22-23)

Marks için sendikaların önemi her şeyden önce "*parçalanmış ve birbiriyle rekabet eden işçilerin artık ortaklaşa hareket etmeye başlamaları*"nda (age., sayfa 21) yatmaktadır. İşçi sınıfı, saflarının içindeki parçalanmışlığı ve rekabeti mümkün olan en az seviyeye indirmeden, sermayenin saldırılarına karşı başarılı mücadele veremeyeceğine göre, işe önce saflarının parçalanmışlığını ve safları arasındaki rekabeti giderici tedbirlerin geliştirilmesi ile başlamalıydı ve öyle de oldu.

Sendikalar, bu görevin çözülmesinin aracı olarak ortaya çıktılar. Ama fonksiyonları bununla sınırlı kalmadı. Farkında olmadan, ortaçağda burjuvazinin politik örgütlenmesinin odak noktaları olan belediyeler ve komünler gibi, "işçi sınıfının örgütlenmesinin odak noktası" haline geldiler. Sendikaların işçi sınıfının örgütlenmesinin odak noktası" haline gelmeleri, ileriye doğru önemli bir adımdır. Fakat yeterli değildi; sendikalar büyük bir adım daha atmalı ve "bizzat ücretli emek sisteminin ortadan kaldırılmasının örgütlü teşvik araçları" olmalıydılar. Sendikaların Marks tarafından sayılan son fonksiyonu, diğer iki fonksiyonuna göre "ÇOK DAHA FAZLA ÖNEMLİ" idi. Yani Marks için, salt iktisadi zorunluluklardan dolayı ortaya çıkan sendikaların herhalükarda mutlak gerekli olan iktisadi görevleri ile karşılaştırıldığında "bizzat ücretli emek sisteminin ortadan kaldırılması" mücadelesi, —yani sendikaların politik mücadelesi— "çok daha fazla önemli" dirler. Marks için, politikanın ekonomik mücadeleye göre önceliği tartışmasız bir aksiyomdur.

Bir başka yerde aynı düşünceyi Marks şöyle ortaya koyuyor:

"*«Sendikalar, başlangıçtaki hedeflerinden bağımsız olarak, bundan böyle* ***tam kurtuluşlarının büyük çıkarı doğrultusunda işçi sınıfının örgütlenmesinin odak noktası olarak*** *daha bilinçli davranmasını öğrenmelidirler. Bu hedefe yönelik* ***her toplumsal ve politik hareketi desteklemelidirler. Kendilerini bizzat tüm sınıfın öncü savaşçıları ve temsilcileri olarak görerek ve buna göre davranarak****, sendikaların dışında duranları kendilerine çekmeyi başarmalıdırlar. Örneğin son derece uygunsuz koşullar tarafından direnme güçleri ellerinden alınan tarım işçileri gibi en düşük ücret ödenen işçi tabakalarının çıkarlarına özen göstermelidirler.* ***Çabalarının dar görüşlü ve bencil olmaktan çok uzak, daha çok ezilen kitlelerin kurtuluşunu hedef aldığını tüm dünyaya kavratmalıdırlar.»*** (abç.-A.L.)" (age., sayfa 25)

Marx, sendikaların çabalarının "dar görüşlü ve bencil olmaktan" uzak olması yalnızca işçi sınıfının değil, "daha çok ezilen kitlelerin kurtuluşunu hedef" alması gerektiğini savunmaktadır. "***Daha çok ezilen kitlelerin kurtuluşunu hedef" almak***, tamamen politik bir görevdir. Sendikaların "daha çok ezilen kitlelerin kurtuluşunu hedef" olarak alacağı tayin edici görevinin zorunlu parçası "bu hedefe yönelik her toplumsal ve politik hareketi destek"lemektedir.

Buradan çıkan sonuç, Türkiye-Kuzey Kürdistan işçi sınıfının, yalnızca kendi sınıfını doğrudan ilgilendiren, sınıfın özel haklı talepleri değil, aynı zamanda diğer ezilen kitlelerin haklı

taleplerini; örneğin, Kürt ulusunun haklı taleplerini de ve haklı talepler uğruna mücadelelerini de savunmak, desteklemek zorunda olduğu sonucudur.

İşçi sınıfının çok yönlü görevlerini başarıyla yerine getirmesi için tek başına sendikalarda örgütlenmesi yeterli değildir. Onun aynı zamanda politik bir partide de örgütlenmesi, sınıf olarak hareket etmesi için gereklidir.

"«Proletarya, mülk sahibi sınıfların kollektif iktidarına karşı mücadelesinde, ancak mülk sahibi sınıflar tarafından şimdiye kadar oluşturulmuş tüm partilere karşı kendisini özel politik parti olarak yapılandırarak sınıf olarak hareket edebilir.

Toplumsal devrimin onun nihai hedefinin ***-sınıfların ortadan kaldırılmasının-*** *zaferini güvence altına almak için proletaryanın politik parti olarak bu yapılanması zorunludur.*

İşçi güçlerinin ekonomik mücadele aracılığı ile halihazırda elde edilmiş birliği, bu sınıfın ellerinde kendisini sömürenlerin politik iktidarına karşı mücadelede de kaldıraç olarak hizmet görmelidir. *(abç -A.L.)*

Toprak ve arazi ve sermaye beyleri, ekonomik tekellerini savunmak ve sonsuzlaştırmak için, emeği köleleştirmek için sürekli olarak politik ayrıcalıklarını kullandıklarından, politik iktidarı zaptetmek poletaryanın ivedi yükümlülüğü olmaktadır.»" (age., sayfa 29)

Marks, işçi sınıfının nihai amacına ulaşması amacıyla mutlaka politik bir partide örgütlenmesi gerektiğini vurguluyor. Ve ancak politik bir partiye sahip işçi sınıfının "sınıf olarak" hareket edebileceğini, "sınıfların ortadan kaldırılması" büyük nihai hedefine ulaşabileceğini söylüyor. Böyle bir politik amaca ulaşmada sendikaların fonksiyonu ortaya çıkmaktadır. Marks sendikaların bu rolünü "bu sınıfın ellerinde kendisini sömürenlerin politik iktidarına karşı mücadelede de kaldıraç olarak hizmet" etme biçiminde yani tamamen siyasi bir görevi yerine getirme olarak açıklıyor.

Marks ve Engels'in aynı konuyla ilgili görüşlerini inceledikten sonra Losovsky, şu toparlayıcı değerlendirmeyi yapıyor:

"Ekonomik ve politik mücadele arasındaki karşılıklı ilişkileri doğru belirlemek, sendika ile parti arasındaki karşılıklı ilişkileri doğru saptamak demektir. Proletaryanın iktisadi mücadelelerine ve sendikalara muazzam önem biçen Marx, sürekli olarak politikanın iktisadi olana [iktisada göre -ÇN] önceliğini vurguladı; yani o, Bolşevik Partinin ve Komünist Enternasyonal'in tüm faaliyetinin temelinde yatan şeyi vurguladı.

Politikanın iktisada önceliğinden söz ettiğimizde, bu, sendikaların partiye dönüştürülmesi, salt bir parti programının sendikalar tarafından kabul edilmesi ya da sendikalarla parti arasındaki ayrımın ortadan kaldırılması anlamına gelmez. Hayır, Marx'ın kastettiği bu değildi. O, geniş işçi kitlelerinin örgütünün odak noktası olarak sendikaların önemini vurguladı ve parti ve sendikaları aynı kaba atma eğilimine karşı mücadele etti. O, proletaryanın politik ve iktisadi örgütlerinin bir ve aynı hedefe (proleteryanın ekonomik kurtuluşu) sahip oldukları, ama bu hedefe ulaşmak için mücadelede bunların her birinin kendilerine özgü mücadele yöntemlerini kullanmaları gerektiği görüşüne sahipti. Politikanın iktisadı olana önceliğini, birincisi sendikaların genel politik sınıfsal görevlerini dar lonca görevlerinin üzerine çıkarma; ve ikincisi, proletaryanın politik partisinin iktisadi görevleri belirlemesi ve sendikaların bunları bizzat yönetmeleri gerektiği şeklinde anlıyordu." (age., s. 34)

Marksizm'in, politikanın ekonomiye göre önceliği ilkesini, işçi sınıfının geniş yığınları arasında kabul ettirmesi tabii ki, kolay olmadı. Marksizm bu alanda bir dizi yanlış görüşe karşı mücadele yürüterek doğru öğretinin yayılmasını sağlayabildi.

Marksizm'in kurucuları, Marks ve Engels işçi sınıfının politik mücadelesinin önceliği ve ekonomik mücadeleleri arasında karşılıklı ilişkinin ve kopmaz bağın önemini doğru olarak ortaya koyarken, —bırakalım politikleştirmeyi— bizzat sendikalarda birlik kurmasını reddeden, işçilerin grev yapmasını illegal ilan eden (Bkz. age., sayfa 37), grevlerin iktisadi taleplerinin gerçekleşmesinin genel fiyat artışına yol açacağı gerekçesi ile, iktisadi mücadelenin gereksizliğini savunan Proudhonizm'e karşı; işçi sınıfının her türlü politik örgütlenme ve politik mücadelesini reddeden Bakunizm'e (Bkz. age. sayfa 46-47); yine işçi sınıfının sendikal birliğine karşı olan, sendikaların en önemli mücadele araçlarından grevleri "iktisaden zorunlu olarak başarısız" (age., sayfa 54) olacağını, grevlerle ücretlerin artırılamayacağını, grevlerin ücretlerin "tunç kanunu"nu değiştiremeyeceğini, ancak genel oy kullanma hedefinin bir aracı olarak rol oynayabileceğini savunan Lassalleciliğe (age., sayfa 54); işçi sınıfını politik mücadeleden devrim mücadelesinden uzak tutmayı temel ilkeleri edinmiş, en büyük korkuları devrim korkusu olan Trade-Unionculara (age., sayfa 74) ve daha bir çok oportünist, revizyonist akımın tezlerine "teorileri"ne karşı uzun bir mücadele yürütmek zorunda kalmışlardır.

İŞÇİ SINIFININ KISMİ TALEPLERİ UĞRUNA MÜCADELE VE BU MÜCADELEDE GREV SAVAŞIMININ ROLÜ

Marksist siyasi ekonomi öncesinde, burjuva siyasi ekonominin öğretileri; sosyalizm adına hareket eden ve sosyalizm için mücadele ettiğini ilan eden tüm hareketlerin önderleri arasında, derecesi farklı düzeylerde olsa da kesin bir hakimiyete sahipti. Marks, her şeyden önce dev eseri "Kapital" ile, sosyalistler arasında da hakim olan burjuva iktisat biliminin ilkelerini paramparça etti.

Marks, "ücretin, işçinin emeğinin karşılığı" olduğunu savunan burjuva siyasi ekonomisinin bu yalanını detaylara inen bir incelik ve çürütülemeyecek bir bilimsel derinlikle ortaya koydu.

"«Kapital»in birinci cildi, burjuva otoritelerine indirilen ölümcül bir darbeydi. Marx, ücret fonu teorisinde yanlış olanı gösterdi, artı-değer ve ilkel kapitalist birikimin gizini ortaya çıkardı ve iş ücretinin neyle belirlendiğini, değerin ve artı-değerin nasıl yaratıldığını, emek ile iş gücü arasında hangi ayrımın olduğunu muazzam ölçüde çürütülemez materyal temelinde kanıtladı." (age., sayfa 148)

Marks, ücretin işçinin emeğinin değil, kapitalist tarafından değeri önceden tespit edilen iş gücünün karşılığı olduğunu; kapitalistin işçinin emeğinin bir bölümüne "artı-değer" diye tanımlanan bölümüne el koyduğunu ve sermayenin zenginlik kaynağının burada yattığını berrak olarak açıkladı. Teorik bir sorun gibi görünen bu sorun, pratik sınıf mücadelesi açısından belirli bir öneme sahipti.

Eğer ücret işçinin emeğinin karşılığı değilse, gerçekte kapitalist, ücret ile emeğin karşılığını ödeme adına, işçinin emeğinin bir bölümünü gaspetmekte, soymaktadır. O zaman bu soyguna karşı mücadele yürütmek gayet mantıklı ve haklı bir çabadır.

Ayrıca Marks, bu teorik sorunun daha yüksek ücretler için çeşitli çalışma ve fabrika yasaları uğruna mücadele yürüten, mücadelesi içinde taleplerinin bir kısmını elde eden işçi sınıfının pratik mücadelesi tarafından çoktan kanıtlandığını belirtmektedir.

Marks'ın değindiği kanıtlardan biri olarak, Losovsky, şu örneği aktarıyor:

"«İngiliz işçi sınıfı, 30 yıllık ve hayranlık verici bir dayanıklılıkla sürdürdüğü bir mücadeleyle, toprak ve para lordları arasındaki geçici çatışmadan

da yararlanarak 10 saat yasasını gerçekleştirmeyi başardı.

Fabrika işçileri için bundan doğan ve fabrika müfettişlerinin raporlarında yarım yılda bir yazıya dökülen ölçülemez fiziksel, moral ve entellektüel mutluluk şimdi herkes tarafından kabul edilmektedir. Kıta üzerinde hükümetlerin çoğu, İngiliz fabrika yasasını çok ya da az değiştirilmiş bir biçimde üstlenmek zorundaydılar ve bizzat İngiliz parlamentosu bu yasasının geçerlilik alanını her yıl genişletmek zorundadır...

Bundan dolayı 10 saat yasası yalnızca politik bir başarı değildi; o, bir ilkenin zaferiydi; bu, burjuvazinin politik ekonomisinin ilk kez herkesin gözü önünde işçi sınıfının politik ekonomisine yenik düşmesiydi.»" (age sayfa 152-153)

Bu ve benzeri pratik mücadelelerde çoktan kanıtlanan doğruların teorik bir soyutlama ile incelenmesi ve bilimsel öğreti düzeyine yükseltilmesi için, Marks'ın ustalığı gerekliydi ve Marks, ustalığının tüm becerilerini parlak bir biçimde eserlerinde ortaya koydu.

Aynı zamanda Marks ve Engels, işçi sınıfının kısmi taleplerinin doğru olarak nasıl formüle edilebileceğinin somut örneklerini de sundular. Onlar, örneğin çeşitli ülkelerde işçi sınıfının dağınık mücadelelerini *"birleştirmek, bütünleştirmek ve bir biçimde birlik sağlamak; çeşitli ülkelerin işçilerinde yalnızca kardeşlik duygularını uyandırmak değil, aynı zamanda bunu eyleme geçirmek ve bir kurtuluş ordusu oluşturulması şeklinde birleştirmek" (age., sayfa 155)* i ana görev olarak belirlediler. Onlar, Birinci Enternasyonal'in görevleri arasına; yardım derneklerinin kurulması, iş zamanının sınırlanması, 8 saatlik iş gününe geçiş, kadın ve çocuk çalışmasının sınırlandırılması vb. talepler uğruna mücadele görevlerini de koymuşlar; çeşitli ülkelerdeki işçi hareketlerini bu talepler uğruna mücadeleye de çağırmışlardır.

Çok öğretici bir başka kısmi talep de, o günkü şartlarda İngiltere dışındaki tüm kapitalist ülkelerde 14 saat olan işgününün *"yasal sınır olarak" (age., sayfa 157)* 8 saatlik işgünü ile sınırlandırılması talebidir.

Marks, *"işgününün sınırlandırılmasını olumsuz diğer bütün kurtuluş çabalarının başarısızlığa uğramak zorunda kaldıkları geçici bir koşul olarak ilan" (age., sayfa 157)* ettiğini açıklıyordu. Marks, bu talebin ileri sürülmesinde ekonomi politika arasındaki bağı ve işçi sınıfının kısmi taleplerine yaklaşımı mükemmel bir biçimde vurguluyor.

O, bu talebi "geçici bir koşul" olarak görüyor ve ileri sürüyor, yani bu talep uğruna mücadelenin sınırını, kısmiliğini doğru olarak vurguluyor. Bu yasanın elde edilmesi ile, ücret köleliği sisteminin ortadan kaldırılmayacağını, ancak onun şartlarının işçi sınıfı için biraz daha katlanabilir duruma getirilebileceğini biliyor. İkincisi, elde edilmesi ile daha fazla iktisadi yararlar sağlayacak olan işçi sınıfını, ***tüm*** sınıf kardeşlerinin çıkarlarını doğrudan ilgilendiren ortak bir mücadeleye çağırıyor. Böylece işçi sınıfının tek tek kesimlerinin çıkarlarından, tüm sınıfın ortak çıkarlarına geçiş yolu gösteriliyor. Üçüncüsü, 8 saatlik işgünü için mücadele, 8 saatlik ***iş yasasının*** çıkartılması için, yani siyasi bir organa karşı, hükümete karşı politik bir talebin kabul ettirilmesi için bir mücadele olarak savunuluyor.

Marks ve Engels tarafından savunulan bir tek kısmi talebin incelenmesi bile, Marks ve Engels'in işçi sınıfının günlük reel çıkarları ile stratejik amaçları arasındaki bağı, iktisadi mücadele ile siyasi mücadele arasındaki bağı, nasıl devrimci bir tarzda kurduklarını gösteriyor. Yine bu, Marks ve Engels'in bir yandan kısmi talepler uğruna mücadelenin büyütülmesine, bu mücadelenin darlığının tespit edilmemesine, diğer yandan da ama kısmi talepler uğruna işçi sınıfının mücadelesinin küçümsenmesine, bu talepler uğruna mücadelenin işçi sınıfı için hayati öneminin kavranmamasına karşı, teorik ve pratik savaşıma büyük değer biçtiklerini de belgelemektedir.

Marks ve Engels, işçi sınıfının kısmi taleplerinin tespitine ve bunların içerisinde sınıf hareketi açısından en genel ve acil taleplerin belirlenmesine özel önem verdiler ve tüm yaşamları boyunca, sürekli olarak çeşitli ülkelerin işçi sınıfının çalışma ve mücadele koşulları üzerine ayrıntılı malzeme topladılar.

Marks ve Engels, malzeme toplama konusunda, doğrudan işçilerin ya da çeşitli türden işçi temsilciliklerinin yanıtlayacağı soru anketi yöntemine de başvurdular. Marks'ın Birinci Enternasyonal için hazırladığı soru anketlerinin bir bölümü şu sorulardan oluşmaktadır:

"«1) İşyerinin adı; 2) Çalışanların yaşı ve cinsiyeti; 3) Çalışanların sayısı; 4) Gündelikler ve ücretler; a) çıkarlar; b) iş ücreti; parça başına ya da gündelik iş ya da aracı tarafından mı ödeme; haftalık ve yıllık ortalama; 5) İş saatlerinin sayısı; a) fabrikalarda; b) küçük ustalarda ve ev işlerinde; iş çeşitli tarzlarda mı yürütülüyor? Gece çalışması, gündüz çalışması; 6) Yemekler ve muamele; 7) Yerin ve işin durumu; dolup taşma, yetersiz havalandırma, gün ışığının olmaması, gaz vs. kullanımı, temizlik vs.; 8) İşin cinsi; 9) İşin vücut üzerindeki etkileri; 10) Moral durumu, eğitim; iş yerinin durumu; mevsime bağlı mı olduğu, yoksa yıl boyunca az çok eşit bir şekilde mi dağıldığı, dış rekabete maruz kalıp kalmadığı, esas olarak yerli mi yoksa yabancı kullanım için mi yapıldığı.»" (age., sayfa 154)

Marks ve Engels, çoğunlukla doğru ve tam olmayan bilgileri içeren burjuva kaynaklar yerine, işçi sınıfının durumu hakkında daha tam ve detaylı bilgi veren doğrudan kaynakların sağlanmasına ve böylece işçi sınıfının çalışma şartları konusunda bütünlüklü ve detaylı bilgiye sahip olmaya çok önem veriyorlardı.

Bu anketleri, geliştirdikleri teorik sonuçları desteklemek, tamamlamak, işçi sınıfının eline savaşımında silah olarak vermek amacıyla da kullanıyorlar. Kendisini işçi sınıfının davasına adamış komünistler için; bugün de, kapsamı şimdilik ne kadar dar olursa olsun, bu tür anketler yöntemi, çalışma tarzlarının kopmaz bir parçası olmalıdır.

Ekonomi ile politika arasındaki ilişkinin nasıl doğru ele alınabileceğini, Marks ve Engels'in grev konusunda yazdıklarında da gözlemliyoruz.

Kapitalist sanayinin ortaya çıkması ve gelişmesi ile birlikte işçi sınıfının da kapitalizme karşı mücadele ordusu oluşmaya ve olgunlaşmaya başladı. Burjuvazinin sınıf düşmanına karşı elinde bulundurduğu, sürekli eğitimden geçirdiği, tüm savaş biliminin olanaklarını hizmetine sunduğu ***sürekli legal ordusu*** varken, proletarya böyle bir legal imkana, legal orduya ve ordusunun legal eğitim araçlarına sahip değildi. Ama, ister kapitalizmin sonuçlarına karşı mücadelede olsun, isterse kapitalizmin temellerine karşı mücadelesinde olsun, proletaryanın mutlaka bir orduya ve bu ordunun saflarını pekiştirecek, orduyu savaşın gereklerine göre hazırlayacak eğitim olanaklarına gereksinimi vardı. İşçi sınıfının böyle bir orduyu oluşturmasının ve eğitmesinin en önemli araçlarından biri, grevlerdi.

İngiltere işçi sınıfının grev savaşımını da incelediği büyük eseri *"İngiltere'de Çalışan Sınıfın Durumu"*nda Engels, işçi sınıfı için grev savaşımının önemine şöyle değiniyor:

"«Bir savaşta bir tarafın zararı, diğer tarafın yararıdır ve işçiler fabrika sahipleriyle kanlı bıçaklı düşman olduklarından, burada yüksek egemenlerin de kapışmaları sırasında yaptıklarının aynısı geçerlidir...

Bu iş bırakımların inanılmaz sıklığı, İngiltere'de toplumsal savaşın patlamasının ne denli yaygın olduğunu en iyi şekilde kanıtlamaktadır... Bu grevler kuşkusuz şimdilik ileri karakol ça-

tışmalarıdır ve arasıra önemli çatışmalar olsa bile; bunlar hiçbir şeyi tayin etmiyorlar, ama bunlar, proletarya ile burjuvazi arasındaki tayin edici muharebenin yaklaştığının en güvenilir kanıtlarıdır. ***Bunlar, işçileri artık kaçınılmaz olan büyük mücadeleye hazırlayan savaş okullarıdır:*** *Bunlar, tek tek işkollarının büyük işçi hareketine katılımlarına ilişkin ayaklanma çağrılarıdır...* ***Ve savaş okulu olarak bunlar eşsiz bir etkiye sahiptirler.*** ***İngilizlerin kendine özgü kahramanlıkları bunlar içinde gelişmektedir...*** *(abç.-A.L.)*

Sefaleti kendi deneyiminden tanıyan bir işçi için, karısı ve çocuğuyla buna karşı durmak, açlığı ve yoksulluğu aylar boyunca çekmek ve bu arada sağlam ve sarsılmadan kalmak, gerçekten ufak-tefek bir iş değildir. Bir Fransız devrimcisini bekleyen ölüm, kürek cezası, İngiliz işçisinin mülk sahibi sınıfın boyunduruğuna girmeyi tercih ettiği yavaştan açlıktan ölmek karşısında, açlık çeken aile gündelik manzarası karşısında nedir ki?... Bir burjuvayı dize getirmek için bu kadarına katlanan kişiler, tüm burjuvazinin iktidarını devirmeye de muktedir olacaklardır.»" (age., sayfa 165-166)

Burada Engels, grevleri "işçileri artık kaçınılmaz olan büyük mücadeleye hazırlayan savaş okulları" olarak tanımlıyor ve savaş okulu olarak grevlerin "eşsiz bir etkiye sahip" olduklarını vurguluyor. Marks ve Engels işçi sınıfının burjuvazinin egemenliğini, kendisini sınıfın yerine koyan ve büyük fırsat geçtiğinde bir işaretiyle işçi sınıfını uykudan uyandırıp kesin savaşa sokabileceğini sanan işçi peygamberlerine karşı, kapitalizmin sonuçlarına karşı, mücadelenin yetersizliğini kendi tecrübeleri temelinde savaşarak kavrayan bir sınıf ordusunun büyük tayin edici mücadeleye hazırlanabileceğini biliyor. Bu hazırlığın en önemli parçalarından birisi de, işçi sınıfının iktisadi düzeninin temelleri ile iktisadi düzenin sonuçları arasındaki ilişkiyi ve iktisadi düzen ile politik sistem arasındaki karşılıklı ilişkiyi kavramasında ve grev savaşımında bu ilişkiyi temel almasında yatmaktadır. Grev savaşımı açısından bu türden bir ilişkinin kurulması demek, grev savaşımının dolaysız hedefinin her şeyden önce ücret sisteminin ortadan kaldırılması talebi olması demektir.

Grev savaşımlarını "gerilla mücadelesi" olarak nitelendirdiği bir yazısında Marks, kapitalizmin iktisadi sonuçlarının temeline karşı mücadeleyi örgütlemedeki temel talebi şöyle açıklıyor:

"«Aynı zamanda işçiler, ücret sistemine bağlı olan genel boyunduruktan bağımsız olarak, bu günübirlik mücadelenin sonuçsal etkilerini abartmamalıdırlar. ***Kendilerinin belli sonuçlara karşı mücadele ettiklerini, ama bu sonuçları ortaya çıkaran sebeplere karşı mücadele etmediklerini:*** *düşmekte olan hareketi yalnızca durdurduklarını, ama yönü değiştirmediklerini;* ***yalnızca acı dindirici ilaç kullandıklarını, ama hastalığı iyileştirmediklerini unutmamalıdırlar.*** *İşçiler, bundan dolayı yalnızca, kesintisiz olarak kapitalistlerin sürekli müdahalelerinden ya da pazardaki değişimlerden doğan* ***bu kaçınılmaz gerilla mücadelesi içinde kaybolmamalıdırlar.*** *(abç. -A.L.) Bugünkü sistemin, kendilerine getirdiği sefaletin yanısıra, aynı zamanda toplumun ekonomik yeniden inşası için gerekli olan* ***maddi koşulları ve toplumsal biçimleri*** *de ürettiğini kavramalıdırlar. 'Adil bir işgününe adil bir günlük ücret' tutucu sloganı yerine, bayraklarının üzerine 'ücret sisteminin ortadan kaldırılması' devrimci sloganını yazmalıdırlar.»" (age., sayfa 182)*

Bu alıntıları ve daha buna benzer Marks ve Engels'in değişik eser ve mektuplarından başka alıntıları da aktaran Losovsky şu sonucu çıkartıyor:

"Burada nicelik, herhangi başka bir yerde olduğundan daha fazla niteliğe dönüşüyor. Marks ve Engels'in tüm öğretisinden ekonomik grevlerin büyük bir politik öneme sahip oldukları sonucu çıkmaktadır; sözkonusu olan yalnızca bu önemin derecesi ve büyüklüğüdür. Bir iktisadi grev, kendiliğinden bir patlama niteliği taşıyorsa, bu durumda kendisi politik öneminden hiç bir şey kaybetmez: «Kendiliğindenlik, bilincin ilk biçimidir.» (Lenin). Böylesi bir grevin politik önemi, hareketin boyutuna ve heybetine bağlıdır. Bir grev büyük boyutlu da olsa, önderleri onu başlangıcından beri lonca çıkarlarının dar çerçevesine sıkıştırdıklarında, politik ucu yontulur; özsel içeriği boşaltılır ve ortaya çıkarabileceği politik sonuçları doğuramaz; ama grevin çıkış noktası salt ekonomik taleplerse ve başlangıcından itibaren tam bir bilinçle ***politik*** *mücadeleye doğru yöneltiliyorsa, o zaman en büyük etkiye ulaşır. Marks, ekonomik grevin proletaryanın elinde burjuvaziye karşı son derece güçlü bir silah olduğunu biliyordu; çünkü kapitalistlere zarar veren her şey, kapitalizmin mezarını da kazar. O, dar sınırlı bir iktisadi mücadelenin kapitalist gelişmenin yönünü değiştiremeyeceğini gerekli ve önemli gördü." (age., sayfa 184)*

REVİZYONİZM, MARKSİZM'İ NASIL "GELİŞTİRİYOR"? ANARŞİZM, MARKSİZM'İ NASIL "ELEŞTİRİYOR"?

Marksizm ortaya çıktığı andan itibaren, bilimsel olmayan tüm diğer sosyalist akımlara karşı sürekli ve tutarlı bir mücadele yürüttü. Bu mücadeleden Marksizm başarıyla çıktı ve 19. yüzyılın sonunda işçi sınıfı hareketi içerisinde tek bilimsel ve egemen sosyalizm olarak kendini kabul ettirdi. Bu andan itibaren Marksizm'in düşmanları Marksizm'e karşı mücadelelerinde yeni bir yönteme başvurdular: Onu geliştirme adına, revizyondan geçirme; Marksizm'in kapitalizmin eleştirisinin tüm tayin edici temellerini dinamitleme. Revizyonizmin ana ilkelerini kendi alanlarına uygulayan sosyal-demokrat revizyonist sendikacılar, bugün sosyal-emperyalist sistemin açık yenilgisini, sosyalizmin yenilgisi biçiminde kuvvetli tanık göstererek çok daha açık ve yaygın olarak tekrarlanan şu tezleri 20. yüzyılın başında ileri sürdüler:

"1. Sınıf mücadelesi teorisi «aslında» doğrudur, ama sendikaların büyümesi ve demokrasinin kurulması ile anlamını yitirmektedir.

2. Devrim, toplumsal gelişmenin daha alt aşamalarına denk düşen artık zamanı geçmiş bir kavramdır. Demokratik devlet, devrimi ve devrimci mücadeleyi dıştalar.

3. Demokrasi, işçiler arasında kapitalizmden sosyalizme barışçı geçişi güvence altına alır ve bundan dolayı proletarya diktatörlüğü gündemde durmamaktadır ve gündemde duramaz da.

4. Yoksullaşma teorisi kendi dönemi için doğruydu, ama şimdi eskimiştir.

5. Marks'ın çağında partinin sendikalar içindeki önder rolü belki doğruydu, ama bugün yalnızca parti politikası açısından tarafsızlık, sendikal hareketin doğru gelişmesini güvence altına alabilir.

6. Marks'ın çağında grevler belki de en önemli mücadele araçlarından biri olarak değerlendirilebilirdi, ama bugün sendikalar artık büyümüştür vs." (age., sayfa 189-190)

Revizyonist sendika siyasetinin; Marksizm'i "aşma" amacıyla ileri sürdüğü bu tezler, Marksizm-Leninizm'i "aşma" iddiasındaki modern revizyonistler tarafından da, onlar tarafından formüle edilen biçimiyle "sosyalizmi tek ülkenin sınırlarını aştığı ve bir dünya sistemi haline geldiği çağ"a da biçimsel bir kaç rötuş yapılarak devralındı. Revizyonistler sınıf mücadelesinin yerine, sınıf uzlaşmasını, devrim yerine reformu geçirerek, kapitalizme teslim olma siyasetini öğütlediler.

Marksizm'e revizyonist ihaneti, anarşistler ve anarko-sendikalistler kendi siyasetlerinin doğruluğunu kanıtla-

mak için kullandılar, kullanıyorlar. Bu çabalarında çok ucuz ve ikiyüzlü bir yönteme bel bağladılar. Onlara göre revizyonistler, Marksist hareketten çıkmışlardı ve Marksizm adına hareket ediyorlardı. Öyleyse revizyonizm eşittir Marksizm demekti ve revizyonizmin eleştirisi Marksizm eleştirisi ile bal gibi birleştirilebilirdi.

Bu çizginin 1932'de savunucularından ve İspanya anarşist işçi federasyonunun önderlerinden Orabon şunları yazabiliyordu:

"«Şimdi komünist oğulları tarafından sosyal-faşizm olarak çağrılan sosyal-demokrasi Marksizm'in kendine özgü bir ürünüdür. Komünizm, ister istesin ister istemesin, sosyal-faşizmin meşru oğludur. Onlar öylesine ikiz kardeşlerdir ki, Avusturya gibi sosyal-demokrasinin devrimci bir ifade tarzı kullandığı bir yerde komünizm, elinden temeli, boş lafları alındığından, var olamaz.»" (age., sayfa 204)

Marksizm'in lafzından başka hiç bir şeyine sahip çıkmayan, onun devrimci özüne en az burjuvazi kadar düşman olan ve işçi sınıfına karşı bir dizi terörist, sosyal-faşist saldırıları bizzat yürüten revizyonistleri Marksistlerle eşitlemek ve bu temelde Marksizm'i eleştirmek, ancak her türlü bilimsel ve siyasi dürüstlüğü terk etmiş eleştirmenler için mümkündür. Fakat bilimsel dürüstlüğe sahip olmayan anarşist ve anarko-sendikalist Marksizm eleştirmenlerinin bu türden tahrifatlara başvurmalarının teorik temeli baştan vardır. Onlara göre, burjuva devlet de, proleter devlet de özde birdir; ikisi de diktatörlüktür. Anarşistler ve anarko-sendikalistler için tayin edici olan devletin niteliği değil, genelde devletin varlığıdır. Marksizm de devletin gerekliliğini —geçiş aşaması için de olsa— savunduğuna göre, burjuvazi gibi işçilerin düşmanıdır vb. vb. Eğer işçi düşmanlığından söz edilecekse en sorumsuz işçi düşmanlığı, kapitalizme ve kapitalist dünyaya karşı mücadelesinde işçi sınıfını en önemli dayanağından, proletarya diktatörlüğünden yoksun bırakmayı savunan anarşist safsata teorilerdir.

DEVRİMCİ TEORİ VE DEVRİMCİ PRATİK OLMAKSIZIN, DEVRİMCİ SENDİKA HAREKETİ OLAMAZ

Marks, her zaman bu ilkeyi kutup yıldızı yaptı. O, yalnızca devrimci sendika ve grev hareketinin genel ilkelerini çizmekle yetinmedi, aynı zamanda genel ilkelerin başarılı olarak uygulanabilmesinin anahtarı rolünü oynayan taktik ilkeleri tespit etti; bunlardan hareket ederek işçi sınıfı hareketinin haklı bir üne kavuşan büyük bir örgütleyicisi oldu.

Marks, işçi sınıfının hedeflerine ulaşmada engel olacak en tehlikeli sınıf ve politikadan biri olarak, küçük- burjuvaziyi ve küçük-burjuva politikasını görüyordu ve bu nedenle işçi sınıfının her alanda sendikal ve grev mücadelesi alanında da küçük-burjuvazinin etkilerine karşı başarılı olarak mücadele yürütmenin ilkelerini açıkladı. Bu taktik ilkeleri en belirgin olarak "Komünistler Birliği'ne Çağrı"sında yaptı.

O, işçi sınıfının küçük-burjuvaziye karşı yaklaşımını *"devirmeyi amaçladığı fraksiyona karşı onunla birlikte yürür; bizzat kendisini yerleşik hale getirmeye çalıştığı her yerde ona karşı çıkar" (age., sayfa 217)* şeklinde tanımlıyor ve bu yaklaşımı şöyle devam ettiriyordu:

" «Demokratik küçük-burjuvalar, devrimi mümkün olduğunca hızlı bir şekilde... sona erdirmek isterlerken, devrimi sürekli kılmak bizim çıkarımızadır ve bizim görevimizdir... Bizim için sözkonusu olan, özel mülkiyetin [biçiminin -ÇN] değiştirilmesi değil, aksine yok edilmesidir; sınıf zıtlıklarının örtbas edilmesi değil, sınıfların ortadan kaldırılmasıdır; mevcut toplumun düzeltilmesi değil, yeni bir toplumun kurulmasıdır.»" (age., sayfa 218)

İşçilerin kendi bağımsız siyasetlerini garantilemek için şu talepleri ileri sürmeleri gerektiğine değiniyordu:

"«İşçiler için güvenceler talep etmelidirler... Gerektiğinde bu güvenceleri zorla elde etmeli ve bir bütün olarak, yeni yöneticilerin kendilerini mümkün olabilecek bütün ödünlere ve vaadlere yükümlü kılmalarını sağlamalıdırlar - onların yüzlerini ortaya sermek için bu, en güvenilir araçtır.

Yeni resmi hükümetlerin yanı sıra aynı zamanda, ister komün yönetim kurulları, komün meclisleri biçiminde olsun, isterse işçi kulüpleri ya da işçi komiteleri aracılığıyla olsun, kendi devrimci hükümetlerini kursunlar ki, böylelikle burjuva demokratik hükümetler yalnızca işçilerin desteğini kaybetmekle kalmasınlar, aynı zamanda başından beri ardında tüm işçi kitlelerinin bulunduğu kurumlar tarafından kendilerini gözetlenir ve tehdit edilir görsünler. Tek sözcükle: Zaferin ilk anından itibaren, güvensizlik yenilgiye uğratılmış gerici partiye değil, tersine bu ana kadarki yol arkadaşına, ortak zaferi yalnız kullanmak isteyen partiye yöneltilmelidir.»" (age., sayfa 218-219)

Marks; işçilerin, küçük-burjuvaziyi "dostunu düşmanını kollar gibi kollaması" gerektiğini savunuyor ve küçük-burjuvaziye karşı yaklaşımın temeline "güven"i değil, "güvensizliği" yerleştiriyor.

Bugün kendi mücadelemizin önünde en önemli engellerden olan Marksizm-Leninizm adına konuşan küçük-burjuva hareketlere karşı, her alanda olduğu gibi sendika ve grev mücadelesi alanında da temel alacağımız taktik öğütler Marksizm'in yukarıda aktarılan öğütleri ve talepleridir.

Marks öldüğünde, sendika ve grev mücadelesi alanında işçi sınıfına dev bir miras bıraktı:

"Marx, sendika teorisinin temellerini yarattı. O, sendikaların kapitalist devlet içindeki konumunu belirledi, ekonomik ve politik mücadele arasındaki karşılıklı ilişkiyi doğru bir biçimde belirledi, politik mücadelenin ekonomik mücadele karşısındaki önceliğini saptadı. Marx, sendikal taktiği devrimci sınıf mücadelesi temelinde inşa ederek ve doğrudan talepler uğruna mücadele ile nihai hedef uğruna mücadeleyi birbirine organik olarak bağlayarak, sendikal faaliyetin sınırlarını ve çerçevesini gösterdi. Marx, burjuvaziye karşı mücadele etmeyen sendikaların, onun ellerinde işçi sınıfının çıkarlarına karşı araç haline dönüşeceklerini kanıtladı. Marx, kapitalist ülkeler için sendikaların geçmişini, bugününü ve geleceğini belirledi." (age.,sayfa 235)

Onun öğrencileri, Marks'ın bu büyük eserine sahip çıktılar, savaşımlarının yol gösterici feneri yaptılar, fakat bununla da kalınmadı.

"Marx, sendikaların işçi sınıfı tarafından iktidarın ele geçirilmesinde hangi rolü oynayacaklarını ve sendikaların proletarya diktatörlüğü sistemindeki konumlarının ne olacağını belirleyemezdi. Bunu Marx'ın en büyük öğrencisi ve yandaşı, Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik)'in kurucusu ve örgütleyicisi Lenin yerine getirdi." (age., sayfa 235)

Lenin'den sonra Stalin, Marksizm'in bu alandaki seviyesini geliştirdi.

"Lenin, yeniden inşa döneminde sendikaların rolü ve görevleri sorununa yanıt vermedi ve veremezdi de. Bu sorun, Marks ve Lenin'in en iyi öğrencisi Stalin yoldaş tarafından hazırlanıp ortaya koyuldu ve çözüldü." (age., sayfa 242)

İşçi sınıfının güncel mücadelesine doğru yol göstermenin ve hiç bir sapmaya kapılmadan, sınıfı ana hedefine yönlendirmenin bugün anahtarı; Marks, Engels, Lenin ve Stalin tarafından ortaya konan devrimci sendika siyasetini kavramada yatmaktadır.

Zira *"Marks'ın öğretisi herşeye kadirdir, çünkü doğrudur." (Lenin)*

Bu gerçek, Marksizm adına konuşan revizyonizmin iflasının, Marksizm'in iflası olarak tanıtıldığı günümüzde ne kadar vurgulansa azdır.

Ekim sonu 1990 ■

Komünistler, bekaret bekçisi değildir!

Aşağıda TKP/ML(B) Kadın Komisyonu'ndan yoldaşların elimize geçen bir yazısını olduğu gibi yayınlıyoruz. Yazı sistemsizliğine rağmen, savunduğu temel görüşler itibarı ile aynen katıldığımız, bu yüzden de herhangi bir değişiklik yapmadan yayınladığımız bir yazıdır.

YAZI KURULU

DEVRİMCİ hareket içinde, ne zaman kadın–erkek ilişkileri ve cinsel sorunlar tartışma gündemine getirilmeye çalışılsa, karşımıza –özellikle erkek devrimciler tarafından– Lenin'in Klara Zetkin'in "kulağını çektiği" alıntı(*) çıkarılmış ve sorun kısa yoldan "halledilmeye" çalışılmıştır...Sözümona bir halledilme! Çünkü, bir dizi durumda Lenin'in sözkonusu pozisyonu yanlış bir şekilde, onun bu sorunlar üzerine tartışmayı ilke olarak reddettiği şeklinde yorumlanmış, dolayısıyla sözkonusu pozisyonu oportünistçe tahrif edilmiştir.

Gerçekte ise Lenin, yalnızca, cinsel sorunların kadının ezilmişliği sorununun bir parçası olarak, "büyük toplumsal soruna bağlı olarak" görülmesi ve ele alınması gerektiğini vurgulamış, talep etmiş ve buna değer biçmiştir.

Yine Lenin, bu sorunlarda "derin Marksist bilgi" talep etmiş ve bu soruna ilişkin tüm "sahte psikolojileri" ve burjuva tavırları reddetmiştir. Sözkonusu alıntı bütünlük ve tarihi koşullar içinde ele alındığında, bizce çıkarılması gereken önemli sonuçlardan bazıları bunlardır.

Tartışmalarda, "alıntı"nın çoğunlukla birinci bölümünün veya "işe gelen" belirli bölümlerinin kullanıldığını ve çok tekrarlandığından hatırlarda esas olarak bu bölümlerin yer ettiğini bildiğimiz için, –uzun olmasına rağmen– ilgili bölümü bütünlük içinde aktarmayı gerekli görüyoruz.

(*): Sözkonusu alıntı, doğrudan Lenin'in kaleminden çıkmış olan bir yazıdan değil; Klara Zetkin'in Lenin'le bir sohbetini sonradan yazıya döktüğü "Lenin'den Anılar"ından bir alıntıdır.

"... Ben daha yanıt veremeden, Lenin devam etti: «Sizin günah defteriniz daha da kabarık, Clara. İşçi kadınlarla okuma ve tartışma akşamlarında, özellikle cinsel sorunun, evlilik sorununun ele alındığı anlatıldı bana. Başlıca ilgi konusu, politik öğretim ve eğitim konusu buymuş. Bunu işittiğimde, kulaklarıma inanamadım. Proletarya diktatörlüğünün ilk devleti, dünyanın bütün karşı-devrimcileriyle boğuşuyor. Bizzat Almanya'daki durum, durmadan ilerleyen karşı-devrimi geri püskürtmek için bütün proleter, devrimci güçlerin sonuna kadar yoğunlaştırılmasını gerektiriyor. Aktif kadın komünistler ise, cinsel sorunu ve "geçmişteki, şimdiki ve gelecekteki" evlilik biçimleri sorununu tartışıyorlar. Proleter kadınları bu konuda aydınlatmayı en önemli görevleri sayıyorlar. En çok okunan yazının, Viyanalı genç bir kadın yoldaşın cinsel sorun üzerine kaleme aldığı broşür olduğu söyleniyor. Ne saçma bir broşür! Onda doğru olan şeyi, işçiler Bebel'de çoktan okumuşlardır. Üstelik o broşürdeki soğuk şemada olduğu gibi cansıkıcı bir şekilde değil, tersine, okuyanı burjuva toplumuna karşı ajitatif şekilde sürükleyici, saldırgan bir şekilde. Freud'cu hipotezlerle genişletme, "bilgiççe", bilimsel gibi görünüyor, ama tam bir acemi çaylaklık. Freud'cu teori de şimdi böyle bir moda budalalığıdır. Makalelerde, bilimsel incelemelerde, broşürlerdeki vs. cinsel teorilere, kısacası, burjuva toplumunun pislik yığını üzerinde bol bol yetişen bu özgül yazının teorilerine güvenim yok. Hintli ermişin gözlerinin kendi göbeğine takılıp kalması gibi, gözlerini yalnızca cinsel soruna dikip ondan hiç ayırmayanlara güvenim yok. Bana öyle geliyor ki, büyük çoğunluğu hipotez, çoğu zaman da gerçekten keyfi hipotezler olan bu cinsel teorilerin ortalığı kaplaması, kişisel bir ihtiyaçtan kaynaklanıyor, yani kendi anormal ya da ifrat derecesindeki cinsel yaşamını burjuva ahlakı önünde haklı çıkarmak ve ondan hoşgörü dilenmekten. Burjuva ahlakı önündeki bu gizli saygı, bana herşeyin kökenini cinsellikte aramak kadar ters geliyor. Bu her ne kadar çılgınca ve devrimci kılıklara bürünse de, son tahlilde tamamiyle burjuvacadır. Özellikle aydınların ve onlara yatkın olan katmanların bir düşkünlüğüdür. Partide, sınıf bilinçli, savaşan proletaryada bunun yeri yoktur.»

Burada, özel mülkiyetin ve burjuva düzenin egemenliği altında cinsel sorunun ve evlilik sorununun, bütün toplumsal sınıf ve katmanların kadınları için çok yönlü problemler, çatışmalar ve acılar yarattığını söyledim. Savaş ve sonuçları, tam da cinsel ilişkiler alanında var olan çelişkileri ve acıları kadınlar açısından son derece keskinleştirmiş, daha önceleri onlar için örtülü olan problemleri apaçık ortaya koymuştu. Buna, akmaya başlamış olan devrimin havası da eklenmişti. Eski duygu ve düşünce dünyası sarsılmaya başlamıştı. Bugüne kadarki toplumsal bağlar gevşiyor ve kopuyor, insanlar arasında yeni ilişkilerin ve zihniyetlerin başlangıcı görülüyordu. Sözü edilen sorunlara ilgi, aydınlanma ve yeniden yön tayin etme ihtiyacının ifadesiydi. Burada burjuva toplumunun yapmacıklığına ve ikiyüzlülüğüne karşı bir tepki de görülüyordu. Tarihin akışı içinde, ekonomiye bağlı olarak evlilik ve aile biçimleri, proleter kadınların kafalarında burjuva toplumunun sonsuzluğu boş inanını yıkmak için uygundu. Buna ilişkin eleştirel-tarihsel tavır, burjuva düzeninin acımasızca parçalanması, cinsel ahlakının yalancılığının damgalanması da dahil olmak üzere onun özünün ve etkilerinin teşhir edilmesine varmalıydı. Bütün yollar Roma'ya çıkardı. Toplumun ideolojik üstyapısının önemli bir parçasının, ortaya çıkan toplumsal bir görüngünün her gerçek Marksist tahlili, burjuva toplumunun ve onun mülkiyet temellerinin tahliline varmalıydı, Carthaginem esse delendam *(Kartaca yıkılmalı) diye çınlamalıydı.*

Lenin gülümseyerek başını salladı. «İşte dediğim çıktı. Kadın yoldaşlarınızın ve Partinizin avukatça savunmasını yapıyorsunuz. Söylediğiniz elbette doğru. Ama bu, Almanya'da yapılan hata için en iyi halde bir özür olabilir, hatayı haklı çıkarmaz. Bu bir hatadır ve hata olarak kalır. Okuma ve tartışma akşamlarında cinsel sorunun ve evlilik sorununun olgun, canlı tarihsel materyalizmin görüş noktasından ele alındığına bana ciddi olarak güvence verebilir misiniz? Bu, muazzam bir malzemenin son derece berrak bir şekilde Marksistçe özümlenmesini, çok yönlü, derin bir bilgiyi öngörür. Sizin bunun için gerekli güçleriniz nerde? Bu güçleriniz olsaydı, sözü edilen broşür gibi bir broşürün okuma ve tartışma akşamlarında eğitim malzemesi olarak kullanılması gibi bir durum ortaya çıkmazdı. Eleştirilecek yerde, salık verilip dağıtılıyor. Sorunun yetersiz, Marksistçe olmayan bir tarzda ele alınışı nereye varıyor? Cinsel sorunun ve evlilik sorununun, büyük toplumsal sorunun bir parçası olarak kavranmamasına. Tam tersine, büyük toplumsal sorunun, cinsel sorunların bir parçası, bir uzantısı olarak görünmesine. Esas yön, tali yön olarak geriye çekiliyor. Bu salt bu sorundaki berraklığa zarar vermekle kalmıyor, proleter kadınların bir bütün olarak kafasını, sınıf bilincini bulandırıyor.

Bundan başka ve hepsinden önemlisi: Ta bilge (Hazreti -CN) Süleyman bile diyordu ki, herşeyin bir zamanı vardır. Sizden rica ediyorum, proleter kadınlarla aylar boyunca nasıl sevip sevişecekleri, nasıl baştan çıkarıp çıkartılacakları konusunda yarenlik etmenin şimdi zamanı mıdır? Tabii ki «geçmişte, bugün ve gelecekte», çeşitli halklarda; ve buna övünçle tarihsel materyalizm denecek! Şimdi kadın yoldaşların, çalışan halkın kadınlarının bütün düşünceleri proleter devrime yönelmiş olmalıdır. Proleter devrim, evlilik ilişkilerinde ve cinsel ilişkilerde gerekli yenilenmenin de temelini yaratacaktır. Bugün, Avustralya yerlilerinde evlilik biçimleri ve eski çağda kardeş evliliğinden gerçekten çok daha farklı sorunlar önplana çıkıyor. Alman proleterleri için Sovyetler sorunu hala gündemdedir; Versay antlaşması ve bunun kadın yığınlarının yaşamındaki etkileri, işsizlik, düşen ücretler, vergiler ve daha pekçok mesele. Kısacası, proleter kadınların siyasi ve toplumsal bakımdan bu tarzda eğitilmelerinin yanlış, hem de kesinlikle yanlış olduğu görüşümü sürdürüyorum. Bu konuda nasıl susabildiniz? Otoritenizi buna karşı kullanmalıydınız.»"

("Kadın Sorunu Üzerine", s. 307-310, İnter Yayınları)

Özel bir sorun olarak kadının cinselliğine ve kadının cinselliğinin bastırılmasına karşı yaklaşımı ele alırken, bizim çıkış noktamızın Lenin'in alıntıladığımız tavrı olduğunu belirtelim.

Yine, en başından, Lenin'in Almanya Komünist Partisi'nde çok fazla yer tutması bağlamında eleştirdiği noktanın; Türkiye devrimci hareketi açısından tersi, yani bu sorunun çok az tartışılmış ve sorunların üzerine çok az gidilmiş olduğunu da açık ve kesin bir şekilde tespit ediyoruz.

Sorunların üzerine gitmekten bahsettiğimizde, bizim anladığımız şey, kadınların baskı altında tutulmasının bir parçası olarak cinsel baskıların Marksist-Leninist temelde tartışma gündemine alınması, her türden feodal-burjuva anlayışlarla mücadele içinde doğru görüşlerin amansız propagandası ve aydınlatma çalışmasıdır. Yoksa devrimci çevrelerde bu sorunların bir başka düzeyde —geçmişte olduğu gibi bugün de— çokca tartışma konusu olduğu, kimin kimle birlikte yaşadığı/evlendiği, evlenen kadının/birlikte yaşanan kadının daha önce "maceralarının" olup olmadığı, bakire olup olmadığı vs. vs. üzerine konuşulduğu, bizim açımızdan açıktır.

Peki, "kadın-erkek eşitliği" için mücadeleyi, "kadının kurtuluşu"nu bayrağına yazdığını ilan eden devrimci hareketin, kadının cins olarak aşağılanmasını, baskı altında tutulmasını en açık şekilde gösteren bu alanı izin verilmez bir şekilde boşlamasının nedeni nedir?

Görüşümüzce bu, bu alanın erkek egemen ideolojisinin toplumun bütün sınıf ve katmanlarında —yani hakim sınıflarda olduğu gibi, emekçi ve proleter kitlelerde de— en köklü ve derinlemesine yerleşik olduğu alan olmasından kaynaklanmaktadır. Engels bunu en kısa ve öz şekliyle ifade etmiştir:

"Aile içinde erkek, burjuvadır; kadın proletarya rolünü oynar."

Bir yandan içinde yaşanılan toplumdan soyutlanamayacak olan devrimci hareket içinde de erkek egemen ideolojinin varlığını sürdürmesi; bunun devrimci hareket tarafından yeterince bilince çıkarılmaması, bundan dolayı da buna karşı mücadele hedefinin doğru tespit edilmemesi; diğer yandan, devrimci hareketin, ulaşmak istediği işçi sınıfı ve emekçi kitleler içinde özellikle bu alanda erkek egemen ideolojinin köklü bir biçimde yerleşik olduğunu hissetmesi; "halkımıza ters düşmek"ten çekinmesi, devrimci hareketi kadınların cinsel olarak ezilmişliğinin sorgulanmasını boşlamaya, hatta yer yer gerici değer yargılarıyla uzlaşmaya itmiştir.

Bunun son örneklerinden birini, Yeni Çözüm dergisinin 28. sayısında (Ekim 89) yayınlanan, Handan Göksu imzalı makale vermektedir. "Kadın Erkek İlişkilerinde Yanlışlar ve Devrimci Tavır" başlıklı yazıda, "12 Eylül ideolojisinin sol nezdinde yarattığı ideolojik-politik-kültürel etkilere", "yozlaşma ve dejenerasyona" karşı mücadele ve "ML, devrimci" tavır adına, feodal değer yargılarına sarılmanın şampiyonluğu yapılmaktadır. Tabii ki (!) Handan Göksu da söylediklerini Marksizm-Leninizm'e dayandırdığını ispatlamak için, Klara Zetkin'in "Lenin'den Anılar"ına başvurmaktadır.

Herhangi bir yanlış anlaşılmaya yer vermemek için, burada burjuva anlayışlara/sapmalara karşı mücadele etmenin elbette doğru ve Marksist-Leninistler açısından görev olduğunu tespit edelim.

Bizim karşı çıktığımız ve tehlikeli gördüğümüz şey ama, Handan Göksu'nun sözkonusu makalesinde en açık bir biçimde kendisini gösterdiği gibi, "burjuva yoz kültüre karşı mücadele" adına gerici bir pozisyonun savunuculuğunun yapılması, burjuva anlayışlara, daha geri bir temelden, feodal bakış açısından hareket edilerek saldırılmasıdır. Ve bu —ne yazık ki— devrimci hareket içinde çokca görülen bir durumdur ve kendisini devrimci hareket içinde sorgulanmadan kullanılan kavramların seçiminde de göstermektedir: Biri için "halkımızın gelenekleri", diğeri için "yoz kültür", "ahlaki çöküntü/düşkünlük"! Bu kavramların seçimi tesadüfi değildir ve belli anlamda "kendimize ait" olanın (yani bu alanda hakim olan feodal ideolojinin) "gelenekler"e saygı adına, "dışardan gelene", yani "burjuva yoz kültüre" karşı yeğlenmesine hizmet etmektedir. Marksist-Leninistler açısından burjuva anlayışlar ne kadar "yoz" ise, feodal anlayışlar da o ölçüde "yoz"dur ve bunlar arasında bir tercih yapmak Marksist-Leninistlerin işi değildir!

Sözkonusu makalede:

▸ *"feminist özgür aşk"* çılığa karşı mücadele etme sevdasına, *"Temelinde yoldaşlık yatan sevgi, taraflardan biri mücadeleden kopmadıkça sürmeli, hiç bir koşul (abç), aradaki sevgi bağını koparmamalıdır" (agd., sayfa 59)* denilerek, devrimciler arasındaki sevgi ilişkilerine tamamen idealist ve anti-di-

yalektik bir şekilde yaklaşılmakta, çok "devrimci" bir yaldız sürülmüş, feodal bir "bir yastıkta kocama" anlayışı önümüze sürülmektedir.

▸ İlişkilerde sorumluluktan kaçan burjuva tavırlara karşı mücadele adına, kadın ve erkeğin yasal olarak evli olmadan birlikte yaşadıkları ilişkiler, bu ilişkilerin hangi temelde yükseldiğine bakmaksızın ve ayrımsız bir şekilde *"ahlaki düşkünlük"* olarak nitelenmektedir. Bu bağlamda yapılan tek istisna, devrimcilerin kendi ellerinde olmayan nedenlerle başvurmak zorunda kaldıkları "devrim nikahı"dır:

"Birlikte yaşama ilişkisi, devrimcilerin zorunluluk koşullarında başvurmak zorunda kaldığı devrim nikahı ile de karıştırılmamalıdır. Devrim nikahı, yasal bir nikah yapılamadığı koşullarda (abç), örgüt insanlarının aralarındaki bağı hareketi ve insanları nezdinde resmileştirmesidir. (Burada devrimci örgütün bir görevinin de nikah memurluğu" olduğunu öğreniyoruz! /BN) *Bu onların tercihi olarak değil, koşulların zorunlu kılmasından dolayı ortaya çıkan bir durumdur." (agd., sayfa 61)*

▸ *"Devrimciler kendi ilişkilerinde herşeyi paylaşır, ideolojik, politik, kültürel duygusal, vb. bazda birliktelik sağlarlarsa, aralarında cinsel uyumun olmaması için hiçbir neden kalmaz (abç). Çıkacak çeşitli uyumsuzluklar da birlikte paylaşım içinde devrimci tarzda aşılır. Fiziki anlamda bir eksiklik olmadığı sürece bu böyledir." (agd., sayfa 61)*

Burada savunulanlar açık anti-materyalist görüşlerdir. Handan Göksu'nun da makalesinin diğer bölümlerinde savunur göründüğü "bireysel cinsel sevgi"nin maddi bir temeli vardır: Cinsellik. Ve nasıl ki aynı ideolojik, politik yaklaşımlara sahip insanlar arasında duygusal bir yakınlığın doğması "mümkün", ama şart değilse; aynı şekilde bir dizi yönde ortaklığın olduğu yerde cinsel uyumun olması da "mümkün", ama şart değildir. Kaldı ki, cinsel uyumsuzluğun salt "fiziksel yetersizliğe" bağlanması, bu noktadaki cahilliğin açığa vurulmasıdır. Daha da kötüsü, kadınların önemli bir bölümünün —cinselliğinin bastırıldığı toplumlarda ise büyük çoğunluğunun— cinsel tatminsizlik yaşadığı olgusuna, yani kadın-erkek arasında cinsel uyumsuzluğun toplumsal bir görünüm olduğu olgusuna gözlerini kapamak, bu olguyu "kadının cinsel yetersizliği"ne bağlamaya pek meraklı erkek-şovenisti düşüncelere çanak tutmaktır. (Ama H. Göksu'yu bunlar pek ilgilendirmemekte, çünkü onun, cinsel uyumsuzluğa karşı da "bir ilacı" —daha doğrusu— "silahı" var: "devrimci tarz"! Sadece ima ile yetindiği bu "ilacı" biraz daha açıklasaydı, cinselliği çoğunlukla "katlanılmak zorunda olunan bir bela" olarak yaşayan emekçi kadın kitlelerine büyük bir iyilik yapmış olurdu.)

▸ *"Temelinde cinsellik yatan ve savunucularınca daha çok, aralarında uzun süreli birliktelikler oluşturacak insanların cinsel olarak da birbirlerini tanımaları gerektiği noktasında da ele alınan bu ilişki biçimi* (sözkonusu ilişki, nikahsız —tabii ki "devrim nikahı" da olmaksızın— birlikte yaşamadır. /BN) *meşru kabul edilemez. Gelişkin bir kültür ve ahlakın olmadığı ya da eksik olduğu, çarpıklığın, tatminsizliğin yaşandığı bir toplumsal yapıda bu tür ilişkiler süreç içinde kaçınılmaz olarak dejenerasyonu doğurmaktadır. İnsanların cinsel olarak birbirlerini tanımaları adına ya da başka nedenlerle bu tip ilişki biçimini onaylamak, kadının özgürleşemediği ve feodal geleneklerin alabildiğine güçlü olduğu ülkemizde, bir noktada ahlaki düşkünlüğün savunulması anlamına gelir." (agd., sayfa 61)*

H. Göksu'nun, "burjuva dejenerasyon"a karşı ateşli mücadelesinde vardığı yer, üstü-kapalı bakirelik propagandasıdır! İlk bakışta hem erkek, hem de kadın açısından yaklaştığı görünümünü vermesine rağmen, H. Göksu'nun esas probleminin, kadının evli olmaksızın girdiği cinsel ilişkiler olduğu, en gecinden burada ortaya çıkmaktadır. Şöyle ki, "ahlaki düşkünlüğün savunulması" olduğunu iddia ettiği şeyi gerekçelendirirken temel aldığı nokta, "feodal geleneklerin alabildiğine güçlü"lüğüdür. Bir başka deyişle, feodal gelenekler böylesi ilişkileri "ahlaki düşkünlük" olarak gördüğü için (ki bu sadece kadın açısından böyledir), böylesi ilişkileri sürdürmek "ahlaki düşkünlüğün savunulması anlamına" gelir.

Feodal geleneklerin güçlü olduğu, çarpıklığın, tatminsizliğin yaşandığı bir toplumda kadın-erkek ilişkilerinin sağlam temellerde yükselmesinin objektif olarak engellendiği, olumsuz yönde etkilendiği elbette doğrudur. Buna karşı mücadele edilmesi, doğru temeller üzerinde yükselen ilişkilerin savunulmasının görev olduğu da açıktır. Bu bağlamda H. Göksu'nun getirdiği "çözümler" ama çözümsüzlüktür. O, bir yandan bu alandaki sorunların kaynağını doğru bir şekilde "kadının özgürleşmemesi"ne bağlarken, diğer taraftan da kadının feodal baskılardan kurtulmak, özgürleşmek alanında atacağı adımları en başından "ahlaki düşkünlük" olarak reddetmektedir. Yazısının hiçbir yerinde kadının cinsel yaşamını tayin hakkından sözetmemesi ve yine ülkemizde çok yaygın olan, erkeklerin —ve tabii ki devrimci erkeklerin de— cinsel tatmin için fuhuşa başvurmalarını sorun olarak bile dile getirmemesi H. Göksu'nun yaklaşımına dair tespitlerimizi güçlendirmektedir.

Böylesi bir yaklaşım tarzının varacağı yer açıktır: Feodal anlayışların, geleneklerin altında en fazla ezilenler olarak kadınların özgürleşmesi mücadelesinin erkek-egemen ideolojiye kurban gitmesi! Ve nitekim Handan Göksu bunu açıkça dile getirmektedir:

"Kavranılması gereken bir başka nokta da toplumsal gelenek, görenek ve değer yargılarının dikkate alınması gerektiğidir. Bunlar hem görmezden gelmeyeceğimiz, hem de kendimizi tamamen onlarla koşullayamayacağımız şeylerdir. Tarihsel, dini, kültürel nedenlerle kadının toplumdaki yerinin pek çok ülkeye göre daha geri olduğu ülkemizde, yüzyılların gelenekleri, kadının eve kapatılması hâlâ canlıdır, ayaktadır. Her ne kadar kadının üretim sürecine katılımı giderek sosyal yaşamda daha fazla yer kaplıyor olsa da henüz alınacak mesafe uzundur. Kadının devrimci mücadeledeki yerinin sağlamlaşması, kadınların mücadeleye katılımının hızlanmasıyla kuşkusuz, bugün karşılaşılan sorunların nesnel temelleri birer birer hafifleyecek ve git gide yok olacaktır. Ama bunun bir süreç sorunu olduğunu görmezden gelerek, yaşanılan toplumun gelenek, yaşanılan toplumun değer yargılarıyla doğrudan çatışmaya girmek hiçte benimsenecek bir tutum olmaz." (agd., sayfa 60)

Buna karşı biz, emekçi kadınlara "göz açtırmayan" feodal anlayış ve geleneklere karşı özgürleşme mücadelesi yürütülmeden, onların devrimci mücadele içinde hak ettikleri yeri alamayacaklarını, bundan dolayı devrimcilerin kadınları köleleştiren feodal-burjuva geleneklere karşı mücadele etmesinin, bu feodal geleneklerle —H. Göksu'nun ifadesiyle— "doğrudan çatışmaya girmenin" mutlaka benimsenmesi gereken tek doğru yol olduğunu vurguluyor, Klara Zetkin ve Komintern'in bununla doğrudan ilişkili tespitlerine dikkat çekiyoruz. Clara Zetkin, II. Enternasyonal'in siyasetinin eleştirisinde şunları söylüyor:

"İkinci Enternasyonal çok büyük öneme sahip ve karmaşık olan burjuva kadın hakları ve özellikle de aile yasası problem yumağına tavır takınmadı. Sosyalist partilerin parlamentolarda ve kamuoyu önünde sakınmadan erkeğin aile içindeki tüm üstünlük haklarına karşı ve aile içinde kadınların tam özgürlüğü ve hak eşitliği için mücadele ettikleri tartışma götürmez. Yine evlilik ve boşanma yasalarının reformu veya bekar annelerin ve evlilik dışı çocukların hak eşitliği sözkonusu olduğunda da. Fakat, bu sözü geçen sorunların -cinsel ilişkiler sorunu da dahil olmak üzere- derinlemesine işlen-

mesi yerine getirilmedi -aile biçimi, üretim tarzı ve özel mülkiyet arasındaki, iktisat ve ahlak arasındaki bağlara ışık tutulması, burjuva toplum düzeninin özünün kavranması için çok önemli olmasına rağmen. Bu açıdan önde duran sorun tek tek proleterin kaderi için ne kadar esaslı olursa olsun, aile içinde cinslerin yasal hak eşitliği proleter kadın için ne denli ilkesel ve pratik öneme sahip olursa olsun: Sınıf olarak proletarya için, onun kapitalist işverenlere ve burjuva toplum düzenine karşı mücadelesine doğrudan etkide bulunacak kamusal, siyasal haklara ilişkin sorunlar ön plana geçmektedir. Ama sözkonusu sorunların İkinci Enternasyonal Partileri tarafından önemlerine uygun şekilde, Marksist biçimde ilkesel olarak ortaya atılıp, ele alınmamış olmalarında, mutlaka bu sebep dışında, yüksek dozda darkafalılık esas olmuştur. "Özgür aşk" ve sosyalistlerin "kadınların ortaklığı"na dair dedikodulardan korkuluyordu. Bu nedenle bu tartışmalı sorunlar partinin bir sorunu olmaktan çok, tek tek sosyalistlerin ihtisas alanı ve özel sorunu olarak kabul ediliyordu."

(Clara Zetkin, "II. Enternasyonal'in Kadının Kurtuluşu İle İlgili Geri Adımları", Komünist Enternasyonal sayı 9, sayfa 596, 1929)

Komintern, Uzak ve Yakın Doğu ülkeleri için görevler bağlamında şunları tespit ediyor:

"Komisyonun seksiyonları, kadınlar üzerinde etkisi olan tüm önyargılara, adet ve dini geleneklere karşı enerjik bir mücadele yürütmeli, bunu yaparken ajitasyonları erkekleri de kapsamalıdır.

Komünist Partisi ve onun komisyonlarının seksiyonları, kadınların çocuk eğitiminde, aile ilişkilerinde ve toplumsal yaşamda eşit haklara sahip olduğu ilkesini ileri sürmelidir."

("Kadın Sorunu Üzerine", sayfa 132, İnter Yayınları)

"Yakın ve Uzak Doğu'da çalışmanın yürütüldüğü özel tarihi koşullar, diğer ülkelerinkinden farklılıklar gösteren bir dizi özel görevler dikte etmektedir. Orada gelenek, töre ve dini önyargılara karşı mücadele önplana çıkarılmalıdır, orada onlar olmaksızın Doğu'nun emekçi kadınları arasında verimli bir komünist çalışmanın olanaksız olduğu, onlar olmaksızın Doğu'nun emekçi kadınlarının devrim davası için kadın savaşçılar haline getirilemeyeceği, özel yöntemler gereklidir." (age., sayfa 198-199)

"Kadını erkeğin ev, iş ve şehvet kölesine indirgeyen önyargıların, gelenek ve göreneklerin, dinsel ve hukuksal kuralların altedilmesi -sadece kadınların değil, erkeklerin de aydınlatılmasını şart kılan bir altetme- için (...) Komünist Enternasyonal İkinci Kongresi, aşağıdaki örgütsel kuralları karara bağlar." (age., sayfa 273 ve devamı.)

■ ■ ■

Buraya kadar, feodal bakış açısından kendini açık ve kesin çizgilerle ayırmadan burjuva, küçük-burjuva sap malara karşı mücadele yürütmenin vardığı/varacağı yeri, H. Göksu'nun makalesiyle polemik içinde vurgulamaya çalıştık.

Devrimci hareket içinde "burjuva yoz kültür"e karşı mücadele adı altında, bir dizi durumda feodal-gerici anlayışların savunusunun yapıldığını ortaya koymaya çalıştık.

Biz ama genelde devrimci hareket içinde varolan anlayışların eleştirisiyle yetinemeyiz; ve bunu yaparken özellikle kendi saflarımızda, komünist saflarda durumun ne olduğuna bakmak, yanlış görüşlere karşı mücadeleyi bizzat kendi saflarımızda başlatmak zorundayız. Feodal burjuva görüşlere karşı mücadele içinde, komünist görüşlerin propagandasını daha da derinleştirmek ve somutlaştırmak zorundayız.

Özelde bizim durumumuzda, her ne kadar komünist görüşlerin propagandası ve feodal-burjuva görüşlere karşı mücadele yürütülmüşse de, bunun yeterli olduğu söylenemez. Teoride kabul edilen görüşlerin, pratikte de hayat bulması için, feodal-burjuva değer yargılarıyla köklü bir kopuşun gerçekleşmesi zor, ama vazgeçilmez bir gerekliliktir. Ve aynı kadınlara karşı şiddet uygulanması bağlamında olduğu gibi, bu sorunlarda da gerçek durumun göstergesi, kişilerin savunduğu teori değil, bizzat pratikleridir. Biz, saflarımızda ve çevremizde kadın-erkek ilişkilerinde ve öncelikle de kadınların cinselliğine yaklaşımlarda, feodal-burjuva yaklaşımların, özellikle de feodal yaklaşımların varlığını önemli ölçüde koruduğunu görüyoruz. Bunlar kendini nasıl göstermektedir?

▸ Kadın ile erkeğin sevgi birlikteliklerı esas olarak "evlilik" temelinde ele alınmakta ve bu birlikteliklere düğün veya nikah şeklinde bir resmilik kazandırmaya özel önem biçilmektedir.

▸ Saflarımızda ve çevremizde "serbest birlikteliklere" girenlerin sayısı çok azdır ve bu tür birliktelikler genelde pek hoş karşılanmamaktadır. Hem bunun etkisiyle, hem de özellikle aile çevresinden vs. gösterilecek tepkilerden çekindiklerinden, çevremizdeki genç kadınlar bunlara karşı durma güçlerini kendilerinde bulamamakta ve "kendi cinsel yaşamlarını tayin etme hakkı"nı kullanmayı, ancak resmilik kazandırılmış bir beraberlik içinde mümkün görmektedirler.

▸ Çevremizdeki genç kadınların kendi cinsel yaşamlarını tayin etme yönünde attıkları/atacakları adımlar gözetlenmekte ve genç kadınların bu yöndeki çabaları destekleneceğine, bu çabalar "yoz kültür" öcüsüyle sindirilmeye çalışılmaktadır. Bazı durumlarda bu gözetim, feodal "aile denetimi" nin yerini alan "grup denetimi" biçimine bürünmektedir.

▸ Yine varolan/yapılan evliliklerde yaygın olan anlayış, "bir ömür boyu" için düşünülen evliliklerdir. Bunun göstergesi de, feodal temelde yapılan evliliklerin sayısı küçümsenmeyecek sayıda olmasına rağmen, boşanmaların sayısının az olmasıdır. Yanlış bir anlaşılmaya yer vermemek için şunu belirtelim: Biz, doğru temelde oluşan ve yürüyen evlilikler/beraberlikler bozulsun diye birşey savunmuyoruz. Bizim burada işaret etmek istediğimiz nokta, bireysel cinsel sevgi temelinde oluşmamış ve sonradan da bu temele oturtulamamış, bundan dolayı da yürümeyen evlilikleri her ne pahasına olursa olsun ayakta tutma çabası şeklinde kendisini gösteren yaklaşımlardır.

Bütün bunlar, "kadının cinselliğini tayin etme hakkı" teorik düzeyde savunulmasına rağmen, pratikte bu hak kullanılmaya kalkışıldığında bunun kabul edilemediğine, dolayısıyla halen çevremizde, belli ölçülerde bizzat saflarımızda da, bakireliğe değer verildiğine işaret etmektedir.

Kapitalizmle birlikte kadınların kazanmış oldukları "boşanma özgürlüğü"nün feodalizmin "çözülmez evliliği"ne karşı tartışmasız ileri bir adım olduğu ve bunun kadınlara özgürce eş seçme ve sevmediği bir adamla ömür boyu yaşamak yerine, sevgi temelinde yükselen birliktelikler kurma hakkını tanıdığı henüz bilinçlerde yeterince yer etmemiştir. Tabii ki, bu hakkın pratikte kullanılmasının öncelikle ekonomik şartlara bağlı olduğu açıktır. Bu ama komünistlere bu hakkın gerçekten kullanılmasının şartlarının yaratılması için mücadele etmek ve bu yönde propaganda yürütmek görevlerini yükler.

Bizim, komünistler olarak kadınların kurtuluşu için mücadele vermemizin önşartı, kendi saflarımızdaki feodal düşüncelerle hesaplaşmamızdır. Bir bütün olarak toplum içerisinde ise bunlar, elbette kadının toplumdaki ekonomik ve hukuki konumu temelden değiştiğinde değişecektir. Bununla birlikte, eğer biz kendimizi proletaryanın öncüsü görüyorsak, bu bütün alanlarda ve sorunlarda gerçek bir öncü olmamız ve daha bugünden kendimizi

bütün sorunlarda komünist bir tutuma sahip yeni insanlar olarak eğitmemiz yükümlülüğünü içerir. Bu makalenin ve bunu takip edecek tartışmaların amacı, ilk adım olarak en azından kendi saflarımızda yeni, komünist bir ahlakın yerleşmesi için mücadeledir.

■■■

Cinselliğe karşı tavrın insanlık tarihinde gelişme göstermiş olduğunu, ilkel komünal toplumda, kadınların ve erkeklerin cinsel yaşamlarını özgür olarak kendilerinin tayin ettiklerini ve sınırlamasız cinsel ilişkinin ahlaksızlık olarak görülmediğini, Engels'in *"Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni"* adlı eserinden biliyoruz. Cinsel eşlerin sınırlandırılması, önce yakın, sonra uzak akrabalar arasında yasaklanması biçiminde gerçekleşti. Bu sınırlandırmalar insan ırkının gelişmesinde çok önemliydi. Ama özel mülkiyetin oluşması ve erkeğin toplumda egemen olmasıyla birlikte, kadın için mutlak tek eşliliğin, erkek için ise fuhuş ve çok karılılığın mümkün olduğu monogam aile oluştu.

Burada önemli olan, cinsellik ve özgür cinsel ilişki üzerine ahlaki değerlerin de tarihsel değişim gösterdiği ve anaerkilliğin ataerkillik tarafından yıkılmasının, kadının hem ekonomik, hem hukuksal, hem de cinsel olarak boyunduruk altına alınması olduğudur.

Kadınlara evlilik öncesi ve evlilik dışı cinsel ilişkinin yasaklanmasının altında yatan şey, kadının, erkeğin mirasçıları olan çocukları doğurması amacıyla erkek tarafından satın alınan bir mal, erkeğin özel mülkiyeti olması ideolojisidir. Ve bu ideolojiye bağlı olarak, bütün mallarda olduğu gibi, erkeğin özel mülkiyeti, yani bir "mal" olarak görülen kadının da değeri "kullanılmışlığına göre" düşer. Bundan dolayı, "el değmemiş" kadın yüksek değere sahipken, daha önce cinsel ilişkide bulunmuş kadın "ikinci el", "kullanılmış bir mal" olarak değerini kaybetmektedir. Ve cinsel ilişki kurduğu erkeklerin sayısına paralel olarak da değeri düşer.

Kadının boyunduruk altına alınması, Engels'in yazdığı gibi, *"kadının aşağılanması, köleleştirilmesi, erkeğin zevkinin esiri ve sadece çocuk doğurma aleti"*ne dönüştürülmesiyle bağıntılıdır.

Erkeklerin bu alanda egemenliğinin ayakta tutulabilmesi için ve evlilik öncesi ve evlilik-dışı cinsel ilişki "perhizini" kadınlara "hoş göstermek" için, elbette bir ideoloji yaratmak gerekliydi ve bu ideoloji dinler tarafından yaratılıp savunuldu ve savunuluyor.

Bu ideoloji, kadının "ölüm onları ayırana dek" bir erkeğe ait olmasının "tanrının isteği" olduğunu öğütleyerek, yalnızca kadının cinsel eş değiştirmesine karşı değil, tersine genel itibariyle kadının cinselliğine karşı yönelmektedir. Bu ideolojiyi aynı zamanda, kadının cinsellikten zevk alabileceğini (aldığını) yadsıyan, kadının cinselliğini baştan çıkartıcı ve günahkar olarak lanetleyen cinsel zevk düşmanı bir ideolojidir. Örneğin, hristiyanlıkta, cinselliğin tek işlevi çocuk sahibi olmaktır. Cinsel gereksinim hisseden kadın, erkeği ayartan, onun mahvolmasına yol açan, baştan çıkartıcı, günahkar ve temiz olmayan bir kadındır. Böyle bir kadın toplumdan dıştalanmaya ve hor görülmeye layıktır. Cinsel gereksinim hisseden bir kadın, bu günahkar içgüdüye karşı savaşmakla yükümlüdür.

Diğer dinlerde de kadının cinselliğine karşı tavır daha iyi değildir: Kadının da cinselliğine "yer verme" noktasında sözde "daha ilerici" olduğu propaganda edilen islam dini, kadının cinselliğini tamamen erkeğin hizmetine sunan, erkeğin her arzusuna boyun eğmeyi öğütleyen bir dindir, dolayısıyla diğer dinlerle özde bir fark göstermemektedir.

Bu dini görüşler, insanlık kültürünün bir parçası haline gelmiştir ve etkisinin hedefi değişmemiştir. Ortaçağda "bekaret kemeri"yle doruk noktasına ulaşmış olan bu zihniyet, bugün de en vahşi biçimini, kadının cinsel kötürümleştirilmesi olan "klitoris sünneti"nde bulmaktadır. Feodalizmin kalıntılarının henüz ağırlığını koruduğu ülkelerde daha fazla, ama "aydınlatılmış" en ileri kapitalist ülkelerde de, kadınlar kendi cinsiyetlerinin hemen hiç veya yeterince bilincinde değillerdir.

Ülkemizde kadınların çoğunluğu için cinsel ilişki "katlanılmak zorunda olunan" bir şeydir. Din ve feodal gelenekler doğrultusunda çok küçük yaştan itibaren evliliğe, ve kocaya itaatkarlığa eğitilen kadınlar için, bırakalım kendi cinsel yaşamını tayin etmeyi, bunun minimal önşartı olan, arzu etmediği zaman kocanın cinsel ilişki talebini reddetme, hayır deme hakkı bile tanımamakta ve bunu benimsemiş olan kadınlar da kendilerinde böyle bir hakkı görmemektedirler. Kaldı ki, hayır diyebilen/diyen kadınlar da, şiddet zoruyla veya psikolojik baskıyla ilişkiye zorlanmaktadırlar. Yani ülkemizde her gece binlerce kadına "aile yatak odaları"nda tecavüz edilmektedir.

Kadınlar kendi cinselliklerini tanımamaktadırlar ve emekçi kadınların büyük çoğunluğu, çocuklarının ve ailelerinin yaşamını sürdürmek için verdikleri günlük mücadele içersinde kendilerini bu konuda herhangi bir şekilde bilgilendirme, sorunlarını ve duygularını tanıyabilme olanaklarına sahip değillerdir. Üzerlerindeki baskı ve sömürüye, bir de cinsel baskı eklenmektedir.

Diğer taraftan erkeklerin kadının cinselliği üzerine bildikleri de, çoğunlukla en fazla pornografi, iğrenç şaka ve fıkralardan; (bizim yoldaşlarımızın da yer yer alışkanlıkla kullandığı) seksist deyim ve küfürlerden ibarettir ve çoğunlukla –bizzat kadınlar gibi– onlar da kadının orgazmı, cinsel arzularının tatmini üzerine ya hiçbir şey bilmemektedirler, ya da kulaktan dolma bilgilere sahiptirler. Onlar için önemli olan ve ilk planda duran, kendi cinsel arzularının tatminidir.

■■■

Monogami ("çözülmezlik" ve fuhuşla tamamlanan tek eşli evlilik), her zaman ve bugün de yalnızca kadınlar açısından geçerli olduğundan ve erkekler her dönem poligamiyi (çok karılılık) yaşadıklarından; erkekler dünyası kadınları her dönem iki kategori içinde almıştır: Bir yanda metresler ve fahişeler; diğer yanda "aile kadınları" (eşler) ve "çocukların anneleri". Aile kadınları, yani eşler temiz, namuslu kadınlar olarak erkeğin özel mülkiyeti; diğer kadınlar ise, "kullanılmış" olduklarından evlenmeye değmez, ama her erkeğin kullanma hakkını kendinde gördüğü ve kullandıkları ölçüde de hor gördüğü, erkekler dünyasının "ortak malı" olarak görülmektedir.

Kadının toplumsal olarak aşağılanması, kendini en açık ve iğrenç biçimiyle, erkekler dünyasının kadının cinselliği karşısındaki tutumunda göstermektedir. Kadının evliliğe "el değmemiş" biçimde adım atması isteminin ardında yatan ideoloji işte budur.

Tabii ki, şimdi saflarımızdaki ve çevremizdeki erkek yoldaşlar, buna şiddetle karşı koyacak ve kadınları sahip olunacak "bir mal" olarak görmediklerini söyleyeceklerdir. Ama, lafta karşı çıkılsa bile, pratikte bakireliğe büyük değer verildiği ve bir kadınla birlikte yaşamak/evlenilmek istendiğinde, kadının "mazisi", yani daha önce başka birlikteliklerinin olup olmadığı –hadi kıstas demiyelim!– en önemli sorunlardan biri olduğu sürece, bilinçli veya bilinçsiz olarak bu ideoloji savunuluyor demektir. Ve bu feodal ideoloji, yalnızca erkek yoldaşlar tarafından savunulmamaktadır. Kadın arkadaşlar da bunu benimsemişlerdir, onlar da bakireliğe hak etmediği olağanüstü bir değer biçmekte ve bunun ancak evlenecekleri erkeklere "armağan" edilecek bir şey olduğu düşünce-

sini kabullenmektedirler. Böylelikle, bu sorunda sadece erkekler değil; bu pederşahi değer yargılarını benimsemiş olan kadınlar da tutumlarını değiştirmek zorundadırlar.

Türkiyeli devrimcilerin evlilik sorununda kendi feodal yaklaşımlarını "desteklemek" için her defasında başvurdukları bir diğer alıntı, Klara Zetkin'in "Lenin'den Anılar"ından alınan ünlü "bir bardak su teorisi"dir. Lenin burada, Rusya'da cinsel ve evlilik devrimi haklı talebininin bağrında gelişen aşırılıklara karşı yöneliyor ve şunu açıklıyor:

"Gençliğin cinsel yaşama ilişkin sorunlarındaki değişen zihniyeti tabii ki «ilkesel»dir ve bir teoriye dayanıyor. Bazıları bu zihniyetlerini 'devrimci' ve 'komünistçe' diye niteliyorlar. Öyle olduğuna içtenlikle inanıyorlar. Benim gibi bir ihtiyara bunlar sökmüyor. Her ne kadar katı bir asket değilsem de, gençliğin -bazen de erginlerin- sözümona 'yeni cinsel yaşamı' bana çoğu zaman katışıksız burjuvaca birşey, burjuva genelevlerinin genişletilmesi olarak görünüyor. Biz komünistlerin aşk özgürlüğünden anladığımız şey ile bunun arasında hiçbir ortak yan yoktur. Komünist toplumda cinsel yaşamın dürtülerini, aşk gereksinimini tatmin etmenin, 'bir bardak su içmek' kadar basit ve önemsiz olduğu şeklindeki meşhur teoriyi elbette biliyorsunuzdur. Bu bir bardak su teorisi, gençliğimizin bir kesimini çıldırttı, deli etti. Birçok delikanlı ve genç kız için bir felaket oldu. Bu teorinin yandaşları, onun Marksist bir teori olduğunu iddia ediyorlar. Toplumun ideolojik üstyapısındaki bütün görüngüleri ve değişiklikleri dolaysız olarak ve kestirmeden, toplumun ekonomik temelinden türeten böyle bir Mark sizmi ben reddediyorum. Mesele bu kadar basit değil. Friedrich Engels diye bir zat, tarihsel materyalizmle ilgili olarak, bunu çoktan tespit etti.

Meşhur bir bardak su teorisini tamamiyle Marksist olmayan ve üstelik sosyal olmayan bir teori olarak görüyorum. Cinsel yaşamda yalnızca doğa vergisi olan değil, ister yukarı, ister aşağı düzeyde olsun, kültür haline gelmiş olan şey de rol oynar. Engels «Ailenin Kökeni» adlı eserinde, genel cinsel dürtünün bireysel cinsel aşka doğru gelişmesinin ve incelmesinin ne kadar önemli olduğuna işaret etmişti. Cinsiyetlerin birbirleriyle ilişkisi, basit bir şekilde toplumun ekonomisi ile, fizyolojik bakış açısıyla düşünsel olarak yalıtılan bir fiziksel ihtiyaç arasındaki karşılıklı etkileşimin ifadesi ~~değil~~dir. Bu ilişkileri kendi başına ve tüm ideoloji ile bağı içinden kopararak dolaysız bir şekilde toplumun ekonomik temellerine indirgemek istemek, Marksizm değil, rasyonalizm (usçuluk) olurdu. Bunun lamı-cimi yok! Susuzluğu gidermek gerek. Ama normal bir insan, normal koşullar altında sokaktaki pisliğin içine yatıp oradaki pis su birikintisinden içer mi? Ya da kenarı birçok dudağa değmekten yağlanmış bir bardaktan? Hepsinden önemlisi, işin toplumsal yanıdır. Su içmek gerçekten bireysel bir meseledir. Aşk yapmak iki kişinin işidir, ve üçüncü, yeni bir yaşam da doğabilir. Bu olayda geneli ilgilendiren bir yan, topluma karşı bir görev vardır.

Bir komünist olarak, bir bardak su teorisine, «aşk özgürlüğü» şatafatlı etiketini taşısa da, en küçük bir sempatim yok. Üstelik bu aşk özgürlüğü ne yenidir, ne de komünistçedir. Anımsarsınız ki, özellikle geçen yüzyılın ortalarına doğru bu, edebiyatta «gönlün özgürleşmesi» diye lanse edilmişti. Burjuvazinin pratiğinde ise bedenin özgürleşmesi olarak kozadan çıktı. O zamanki vaazlar bugünkülerden daha yetenekliydi, pratikte nasıl olduğunu ama yargılayacak durumda değilim. Sakın eleştirimle asketizmi öğütlediğim sanılmasın. Aklımdan bile geçmiyor! Komünizm asketizmi değil, bilakis tatmin edici bir cinsel yaşamla da yaşama zevkini ve gücünü getirmelidir. Fakat görüşüme göre bugün oldukça sık görülen cinselliğin abartılması, gönül şenliği ve yaşam gücü vermiyor, bilakis onu azaltıyor. Devrim zamanında bu kötüdür, çok kötüdür."

("Kadın Sorunu Üzerine", sayfa 313-314, İnter Yayınları)

Bu alıntı çok sık, Lenin'in "kirli bardak" ve "sokaktaki pis su birikintisi" ile, evlilik öncesi ilişkileri, özellikle de pek çok kişi ile cinsel ilişki kurmuş kadınları kastettiği şeklinde açıklandı. Bunun en son örneği Komün dergisinde, Handan Göksu'nun yukarda bizim de eleştirdiğimiz makalesiyle polemik içerisinde takınılan tavırdır. (Bkz. Komün sayı 3 "Cinsellikte Halkçılık Damarı", sayfa 58-62)

Komün dergisi yazarı da, aynı H. Göksu gibi, Lenin'in "kirli bardak", "pis su birikintisi" nitelemelerini ***kadınlar için*** kullandığı şeklinde yorumladığından, H. Göksu'nun kökten yanlış tavrını gerçekten ***doğru bir temelde ve kararlılıkla*** geri çevirememekte; bilakis Lenin'in bu sözleri "espri" olsun diye kullandığını iddia etmekte ve bir bardak su önünde kafasını eğmiş düşünür bir kadın görüntüsünü basıp altına, "Bir bardak su, kadın ve cinsellik" notunu yazma seviyesizliğine düşmektedir.

Birincisi, yukarda da belirttiğimiz gibi Lenin, "kirli bardak" sözünü kadınlar için kullanmamıştır. Bunu böyle yorumlayanlar, feodal-burjuva darkafalılar, iflah olmaz erkek-şovenistidirler. İkincisi, Lenin'in sözkonusu tavrını "espri" diyerek geçiştirmeye, diskalifiye etmeye çalışmak, sözkonusu pozisyona (kendi kafasında yorumladığı şekliyle) karşı olunmasına rağmen, bunu açıkça eleştirmekten kaçmaktır, oportünizmdir.

"Hiçbir şey gençliğe keşişvari çileciliği ve pis burjuva ahlakının kutsallığını öğütlemekten daha yanlış olmaz" diyen Lenin'in tartıştığı sorun; a) cinsel ilişkiler için "bireysel cinsel aşk"ın gerekli olduğu, b) en önemlisi de, cinsel ilişkinin tek tek insanlara hem eşinin, hem de muhtemelen oluşacak yeni canın sorumluluğunu yükleyen toplumsal bir yanı olduğudur. Lenin, burada cinselliğin toplumsal yönünü reddeden teorilere karşı çıkmaktadır ve bu tabii ki doğrudur. Lenin'in pozisyonunu Komün ve Yeni Çözüm yazarları gibi yorumlamak; feodal-burjuva, erkek-şovenisti düşünceler için, Lenin'i çarpıtmaktan başka birşey değildir.

Evliliğe kadar bakireliği savunanların veya "kirli bardak" ile "eş değiştiren" kadınları karşılaştırıp aşağılayanların, çifte ahlakını ve ikiyüzlü-



lüğünü açıkça sergileyen şey, erkeklerin fuhuştan yararlanmaları bağlamındaki yaygın anlayıştır. Genelde erkeklerin fuhuştan yararlanması normal görülür veya "dil ucuyla" buna karşı çıkılır veya Komün ve Yeni Çözüm yazarlarının yaptığı gibi, buna hiç tavır takınılmazken, kadının gerçekten hoşuna giden, çekici bulduğu bir erkekle —"evlenmeyi" isteyip istemediğinden bağımsız olarak— arkadaşlık etmesi, yani her iki tarafın da cinsel beraberlik istediği bir ilişki, ahlaken erkeklerin fuhuştan yararlanmasından daha kötü bir şey olarak görülmektedir. Oysa bunun tam tersi sözkonusudur. Fuhuş, bütün erkekler dünyasını ahlaki çöküntüye uğratmaktadır. Bu bağıntıda Engels şöyle der:

"Ama geleneksel hetaerizm zamanımızda kapitalist üretim tarafından değiştirilip, ona uygun hale getirildikçe, gitgide daha açık fuhuş haline dönüştükçe, bir o kadar maneviyat sarsıcı etkide bulunur. Ve erkeklerin maneviyatını kadınlarınkinden çok daha fazla sarsar. Fuhuş, kadınlar arasında, yalnızca kendini buna kaptıran mutsuzları alçaltır; ve bunlar arasında da genellikle sanıldığından daha az derecede. Buna karşılık o, bütün erkek dünyasının karakterini aşağılar."

Ve Kollontai, tüm erkekler dünyasının karakterinin nasıl alçaldığını ve fuhuş sayesinde erkeklerin sevme yeteneğinden nasıl mahrum kaldıklarını gösteriyor:

"İnsan ruhunu, cinsel birlikteliğin başka bir biçimi olan fuhuş çok daha kötü bir şekilde sakatlamaktadır.

Aşk eyleminin, bir meslek derecesine indirgenmesinden daha korkunç ne olabilir?

Fuhuşla bağıntılı olan tüm toplumsal sefaleti, fiziksel acıları, hastalıkları, (insan /ÇN) ırkın(ın /ÇN) kötürümleşmesini ve yozlaşmasını bir yana bırakıp yalnızca, fuhuşun insan ruhuna etkisi sorunu üzerinde duralım. Zoraki kendini-satma ve yabancı okşayışları satın alma kadar ruhu kurutan başka hiçbir şey olamaz. Fuhuş, gönüllerdeki aşkı söndürür. Fuhuş, kalplerdeki sevgiyi boğar: Eros altın kanatlarını onun cephesindeki pisliklerle kirletmemek için korkarak kaçar.

O, insanların normal düşüncelerini sakatlar, ruhun biçimsizleşmesine ve yoksullaşmasına yol açar, kişiliği bir dizi duygularla geliştiren ve zenginleştiren en değerli şeyi, canlı, tutkulu aşk duygusu yeteneğini alıp götürür. Kavramlarımızı bozarak, insan yaşamının temel ögelerinden biri olan aşk eylemini, çeşitli ruhsal heyecanların kesin bağdaşma noktası olan bu eylemi, utanç verici, aşağı, kabaca hayvansal bir şey gibi görmeye götürür.

Satın alınan okşamalardaki heyecan yoksunluğunun yarattığı psikolojik boşluğun, özellikle erkek psikolojisi üzerinde, acınacak yansımaları vardır: Gerçek cinsel esrimeyi yücelten (değerini artıran) tüm ruhsal ögelerin eksik olduğu fuhuşa alışmış olan erkek, dar ve yavan bir psikolojiyle ve ancak "indirgenmiş" ihtiyaçlarla kadına yaklaşmayı öğrenir. İtaatkar ve zoraki okşamalara alıştığından, partnerinin ruhunda oluşan birçok ayrıntıyı anlamak için hiçbir çabada bulunmaz artık; onun duygularına "kulak vermekten" ve bu duygulardaki ayrıntıları yakalamaktan vazgeçer. "Kendinden geçme" evlerinde şekillenen bu kabalaştırılmış erkek ruhu, ne çok kadın dramının doğmasına yol açmıştır! Fuhuşun karanlık kanatları, "özgürce seven" kadının başı üzerinde açıldığı gibi, "safça aşık" ve dolayısıyla incelik talep eden kadınlar üzerinde de açılır. Cinsel eylemde, uyumlu ve güçlü bir tutkunun kesin uzlaşmasını arayan kadınların aşk sevinçlerini, çekinmesizce zehirler. Normal kadının aşk birlikteliğinde aradığı, doygunluk ve uyumdur; fuhuş ile duyguları körleşmiş erkek ise, aşk heyecanlarının çeşitli titreşimlerini büsbütün silip atarak yalnızca soluk ve monoton fiziki dürtüye boyun eğer ve sonuçta her iki tarafta da sadece tatminsizlik ve manevi açlık duygusu kalır. Böylelikle cinsler arasındaki karşılıklı anlayışsızlık büyür ve kadının bireysellik düzeyi yükseldiği ölçüde ruhsal iç alemi de karmaşıklaşır ve cinsel bunalım derinleşir. Fuhuş kesinlikle tehlikelidir, çünkü etkisi, kendi özel alanının bir hayli dışına yayılmaktadır."

■ ■ ■

Marks ve Engels, komünistlerin kadınlar üzerinde ortaklık uygulamak istedikleri suçlamasını getiren burjuvaziye Komünist Manifesto'da şöyle karşı çıkmışlardır:

"Burjuva, karısını basit bir üretim aracı olarak görür. Üretim araçlarının ortaklaşa kullanılacağını duyunca da, pek doğal olarak, her şeyin ortak olmasının kadınların da ortak olmasına yolaçacağından başka bir sonuca varamaz.

Gerçek amacın, kadınların basit birer üretim aracı olmaktan çıkarılması olduğu, aklının ucundan bile geçmez burjuvanın."

("Kadın Sorunu Üzerine", sayfa 11, İnter Yayınları)

Burada burjuvazinin kadınları üretim aracı olarak gören anlayışı teşhir edilmiştir. Kadınlar ne tek tek erkeklerin özel mülkiyeti, ne de tüm erkeklerin ortak mülkiyetidir. Onlar sadece kendilerine aittirler.

Engels, "Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni" adlı eserinde, genel cinsel içgüdünün, gelişme içinde bireysel cinsel sevgiye dönüşmesinin ne kadar anlamlı olduğuna işaret etmiştir. Ve ancak bireysel cinsel sevgi temelinde yükselen bir ilişki, komünistlerin erişmek için çalıştıkları bir ilişkidir.

Bir ilişki, bireysel cinsel sevgi her iki taraf için varolduğu sürece doğrudur. Ve bir taraf için bu "bireysel sevgi" sönmüşse, o ilişki çözülmelidir. Halbuki bizde, evlilikler çokça karşılıklı bireysel sevgiye değil, bilakis feodal evlilik pratiğine dayanmaktadır. Hala birçok kadın ve erkek arkadaş, aileleri aracılığıyla bulunan, yani çok az tanıdıkları kişilerle evleniyorlar. Bu durumda bireysel cinsel sevgiden sözetmek mümkün değildir, bu belki sonradan doğabilir. Saflarımızda hala, kadın ve erkek yoldaşların önce birbirlerini tanımaları ve daha sonra uzun süre beraber yaşayıp yaşamayacaklarına, birlikte çocuk yapıp yapmayacaklarına karar vermek için önce serbestçe beraber yaşamayı denemeleri, beraber yaşamanın temeli bir taraf için de olsa bittiğinde bir başka kişiye yönelmeleri yadırganmaktadır. Halbuki bunun, eğer ilişkiler karşılıklı bireysel sevgiye dayanıyorsa, kötü bir şey olmadığı ve kişileri gerçekten uzun süreli birlikteliklere hazırlayabileceği düşünülmemektedir.

Bütün erkek ve kadın yoldaşları, cinsellik bağıntısında kendi tavırları üzerinde düşünmeye ve kafalarda hala varlığını sürdüren, kadınların evlenene kadar bakire olması gerektiği; cinsel tecrübeye sahip veya eş/arkadaş değiştiren kadının —ahlaksız demiyelim haydi— daha az değerli olduğu; fuhuştan yararlanmanın, karşı cinsten insanların karşılıklı istek temelinde kısa süreli birlikteliğinden daha iyi olduğu gibi feodal düşüncelere karşı savaşmaya ve bunları yenmeye çağırıyoruz.

Son olarak özellikle şunu vurgulamak istiyoruz:

Bizim hedefimiz, herşeyden önce, dünya proletaryasının çıkarlarını savunan kadın savaşçılar olmak; bununla bağımlılık içinde, birlikte savaştığımız erkekler ile sevgi ve aile ilişkilerine girmektir. Bizim amacımız, kesinlikle "önce anne", "önce eş" olmak değildir. Bunlar, kadınların, bizim kökten reddettiğimiz küçük-burjuva idealleridir. Makalemizi Kollontai'dan bir alıntıyla bitirmek istiyoruz:

"KADININ AHLAKİ TAVRINI BELİRLEYEN, ONUN CİNSEL İLİŞKİLERİ DEĞİL, ONUN ÇALIŞMASINDAKİ, TOPLUMSAL ÇALIŞMASINDAKİ DEĞERİDİR." ■

Devrimci örgütler arasındaki ilişkiler ve çatışmalar üzerine...

DEVRİMCİ güçler içinde çatışmaları körüklemek için MİT'in çıkardığı bildirilere bir yenisi daha eklendi. Yanda küçülterek belgelediğimiz MİT bildirisi, yine yurtdışından, bu kez öncelikle Viyana'dan posta yoluyla bir çok derneğe gönderildi. Söz konusu bildiri konusunda, elimize geçen TKP/ML(BOLŞEVİK) İstanbul .. Hücresi adına bir açıklamayı da, bu sayımızda aynen yayınlıyoruz.

D E V R İ M C İ   K A M U O Y U N A   A Ç I K L A M A :
****

Devrimciler...
Yoldaşlar...

Faşist Türk devletinin gizli polis örgütü olan MİT, Partimiz TKP/ML(Bolşevik)'e karşı komplocu girişimlerine bir yenisini daha ekledi.
MİT, "Temmuz 1990" tarihli, "TKP/ML(Bolşevik) Yurtdışı Bürosu" imzalı "Devrimcilere Çağrı", "Tüm Komünist devrimcileri provokatör ve provokasyonlarla mücadeleye çağırıyoruz.Devrimci örgütlenmelere karşı yöneltilen oyunlara karşı uyanık olalım." başlıklı ekte bir kopyasını yolladığımız yeni bir bildiriyi, 21 Eylül 1990 tarihinde Viyana'dan çeşitli devrimci legal dergilere ve yayın evlerine vb. postalamıştır.
Sözkonusu bildirinin altındaki "TKP/ML(Bolşevik) Yurtdışı Bürosu" imzası SAHTEDİR.Sözkonusu bildiri,bir MİT bildirisidir. Bunu devrimci kamuoyuna duyururuz.
Bu bildiri,MİT tarafından "TKP/ML(Bolşevik) adı kullanılarak çıkartılan üçüncü bildiridir.Ve Türk faşist hakim sınıflarının ve MİT gibi araçlarının, TKP/ML(Bolşevik)'in devrimci kamuoyu içindeki saygınlığını sarsma operasyonunun,devrimci örgütler içinde ve arasında karışıklık yaratmak,devrimci örgütleri birbirine kırdırmak,devrimci örgütler arasında ideolojik mücadeleyi baltalamak,devrimci örgütler arasında düşmanlık körüklemek,şiddet eylemlerini körükleme operasyonunun bir parçasıdır.
Partimiz TKP/ML(Bolşevik)'in imzasını taşıyan bu bildiride ortaya konan görüşler,ileri sürülen iddialar bizim görüşlerimiz,iddia larımız değildir.Burada ortaya konan iddialar faşist Türk hakim sınıflarının,gizli polis örgütünün MİT'in iddialarıdır.
Biz hiçbir yayın organımızda,hiçbir belgemizde Devrimci Sol yöneticilerini "ajan-provokatör" vb. değerlendirmedik.Biz hiçbir belgemizde cezaevlerinden kaçan Devrimci Sol taraftarlarını "ajan-provokatör" vb. değerlendirmedik.Böyle bir görüş savunmadık. Tersine biz Devrimci Sol'u DEVRİMCİ BİR ÖRGÜT olarak değerlendirdik, değerlendiriyoruz.Biz Devrimci Sol taraftarlarının ve diğer devrim cilerin faşist türk hakim sınıflarının cezaevlerinden kaçmalarını, bunu başarmalarını taktir ediyor,sevinçle karşılıyoruz.
Biz İstanbul TKP/ML(Bolşevik) taraftarları olarak tüm devrimcileri faşist Türk hakim sınıflarının gizli polis örgütünün,Mit'in provokasyonlarına,kışkırtmalarına karşı uyanık olmaya çağırıyoruz.

MİT'İN PROVOKASYONLARINI BOŞA ÇIKARALIM!

****
İSTANBUL
TKP/ML(BOLŞEVİK)
...PARTİ HÜCRESİ
****

8 EKİM 1990

DEVRİMCİLERE ÇAĞRI

TÜM KOMÜNİST DEVRİMCİLERİ PROVOKATÖR VE PROVOKASYONLARLA MÜCADELEYE ÇAĞIRIYORUZ

DEVRİMCİ ÖRGÜTLENMELERE KARŞI YÖNELTİLEN OYUNLARA KARŞI UYANIK OLALIM

[illegible]

— YAŞASIN BOLŞEVİZM!

— KAHROLSUN FAŞİST TÜRK DEVLETİ!

— KAHROLSUN OPORTÜNİZM REVİZYONİZM!

— KAHROLSUN "DEVRİMCİLİK", "SOLCULUK" ADINA [illegible] TEORİ VE PRATİĞİ

TEMMUZ [illegible]

TKP/ML (BOLŞEVİK)
Yurtdışı Bürosu

Yanda, MİT'in devrimci güçler içinde çatışmaları körüklemek için çıkardığı ve yukarda adı geçen bildiri...

Şimdi de, kısaca "Sağmalcılar cezaevindeki sol içi ilişkiler/çatışmalar konulu toplantı" üzerinde durmak istiyoruz. Bir süreden beri yayınlanan "Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı Mücadele" adlı siyasi derginin üçüncü sayısında verilen bilgiye göre, 8 Ağustos tarihinde Sağmalcılar Cezaevinde Dev-Sol davası tutsaklarının çağrısı üzerine yapılan bu toplantı sonunda DS, PKK, 16H, SVP, HDÖ, MLSPB, TİKB, TKP/ML TİKKO imzalı bir ortak açıklama yapıldı. Açıklama aynen şöyle:

MÜCADELE ★ SOLUN KAMBURU

Sağmalcılar Cezaevi'ndeki sol içi [illegible] toplantı sonucunda [illegible] siyasetlerin ortak açıklaması

KAMUOYUNA

Devrimci kamuoyunu ilgilendiren, üzerinde en fazla konuşulan ama bugüne kadar pratik adımlar atılmamış olan "sol içi ilişkiler" konusunda aşağıda imzası bulunan çeşitli siyasi davalardan tutsaklar olarak diyoruz ki;

Yıllardır devrimci gruplar arasında sonu öldürmelere, yaralamalara varan silahlı çatışmalar, olaylar yaşanmaktadır. Halk safındaki güçler arası ilişkilerin nasıl olması gerektiği konusunda genel kabul görmüş teorik yaklaşımların ve ilkelerin hayata geçmemesinden doğan devrimci örgütler arasındaki çatışmaların, siyaset yasaklamalarının ve sol içi demokrasinin ortadan kaldırılmasının devrimci mücadeleye verdiği zararı, yarattığı tahribatları, kayıpları, siyasetler arasındaki yapay kamplaşmaları ve halkın devrimci-yurtsever güçlere olan inancı, güvenini nasıl sarstığını hep birlikte gördük. Bu gerçekler hiç kimsenin karşı çıkamayacağı kadar yakıcı ve çarpıcı biçimde kendini hissettirdi.

Geçmişte yaşananlar "solun tarihi, olumlulukları ve olumsuzluklarıyla bizimdir" gerçeği göz önüne alındığında, yine hepimizindir, hepimizin sorunudur. Bu sorunu görmek ve çözmek de hepimizin görevleri arasındadır.

Yarın aynı olumsuzlukları yaşamak istemiyorsak ve çözümü doğrultusunda adımlar atmanın gerekliliğine inanıyorsak, sol içi çatışmaların nedenlerini ortaya koyup tartışmak zorundayız.

Çatışmaların ve diğer olumsuzlukların en başta gelen nedeni, devrimci gruplara damgasını vuran küçük burjuva sınıf karakteri ve ideolojisidir. Bunun sonucu olarak ortaya çıkan grupçuluk, ideolojik zeminde mücadele verme yerine, devrimci ahlak ve değerlerimize ters düşen bir biçimde karalama ve spekülasyonlara başvurma, eleştiri ve özeleştiri mekanizmasını işletmeme, kendi dışındaki devrimci gruplara tahammülsüzlük ve sol içi demokrasiyi ortadan kaldırma olarak ortaya çıkmaktadır.

Mücadelenin yükselmeye başladığı bugün, egemen sınıfların saldırısı da o ölçüde artmakta, faşist terör boyutlanmaktadır. Egemen sınıfların çok yönlü saldırılarından biri de sol içi çelişkileri, olumsuzlukları kullanarak provokasyon ortamı yaratmak olacaktır. Geçmişte acı örneklerini yaşadığımız böylesi olaylar yaşamak ve egemen sınıfların ekmeğine yağ sürmek istemiyorsak, bugün daha sorumlu ve duyarlı davranmak, devrimci dayanışma ve ilkelerimize daha kararlı sahip çıkmak ve faşist devletin sol içi çatışmayı körükleyici provokasyonlarını boşa çıkarmak için daha çok çaba harcamak zorundayız. Bu konudaki görevlerimiz ve sorumluluklarımız faşizme karşı mücadelemizden ayrılamaz.

İnanıyoruz ki, sol içi çatışmalar bir kader, kaçınılmaz bir sonuç değildir. Önlenebilir, önleyebiliriz ve önlemek zorundayız da...

Devrimci grupların birçok konuda birbirinden ayrı şeyler düşünmesinden daha doğal bir şey olamaz. Her konuda aynı şeyleri düşünseydik ayrı yapılar olmazdık. O halde herkes ayrı düşünceleri içine sindirmeli ve ayrılıkları gidermenin yollarını, ideolojik mücadele esası üzerinde tartışma ve ikna'ya yönelmekte aramalıdır.

İşte böylesi bir sorumlulukla, aşağıda imzası olan çeşitli siyasetlerden tutsaklar olarak Sağmalcılar Kapalı Cezaevi'nde "sol içi ilişkiler" konusunda bir tartışma toplantısı düzenledik. Siyasetler arasında tartışma zemini yaratmak, devrimci değerlerimizi korumak konusunda bilinç yaratmak ve sol içi ilişkinin devrimci bir temele oturmasını sağlamak açısından bu toplantının bir katkı olacağına inanıyoruz.

Tartışmalardan çıkan sonuçları şöyle özetleyebiliriz:

-Devrimci örgütler arasında yaşanan olumsuzluklar ortadan kaldırılmalıdır. Devrimci güçlerin genel sorunu olarak ortaya çıkan bu zaaf, üzerine gidilerek, tartışılarak, dargrupçu zihniyeti aşmanın bilinci yaratılarak ve özeleştiriden kaçınılmayarak aşılabilir.

-Devrimci örgütler arasındaki ilişkilerde, çatışmalara varmaması için devrimci bilinç, ahlak ve kültür yaratılmalı ve bu konuda herkes elinden gelen azami çabayı harcamalıdır. Gruplar arası rekabetçi mantık, dargrup anlayışı bir kenara bırakılmalı, iktidar mücadelesini hedefleyen ilkeli güç ve eylem birlikleri kurulmalı ve devrimci mücadele yükseltilmelidir.

-Devrimci geleneklerimize, siyasi gruplara ve önderliklerine yönelik spekülasyonlar, karalamalar, saldırılar ve MİT kaynaklı haberler anında mahkum edilmeli, moral değerlerimizin korunması bilince çıkarılmalıdır.

-Devrimci örgütler arasındaki sorunlar herkesin, hepimizin sorunları olarak kabul edilmelidir. Olumsuzlukları önleme ve çatışmalara müdahalede her siyasi grup duyarlı olmalı ve azami çabayı harcamalıdır. Devrimci gruplar arasındaki çatışmaların engellenmesi için örgüt merkezleri nezdinde müdahaleci olunmalı, giderek hem dayanışmayı artırmak, hem de sorunları çözmek için komisyon, birlik vb. örgüt biçimleri üretilmelidir.

Devrimci gruplar arasındaki ilişkilerin ilkeler temelinde yürümesi için bizler, üzerimize düşen sorumluluğu yerine getireceğimizi ve bundan sonra da olumlu adımlar atacağımızı devrimci kamuoyuna duyururuz.

Türk ve (....) devrimcileri olarak, burada attığımız olumlu adımın başka alanlarda da destek bulması ve tamamlanması ortak dileğimizdir. Sorunun üzerine ciddiyetle gidilmesini, sol içi çatışmanın kaçınılmaz olmaktan çıkarılmasını, siyaset yasaklarının, devrimci kazanımlarımıza her türlü saldırının önlenmesini ve sol içi demokrasinin işlerliğe kavuşturulmasını ve devrime giden yolda devrimci ilişki ve dayanışmanın ilkelere dayalı güçlenmesini ve gelişmesini istiyoruz. ★

DS, PKK, 16H, SVP/HDÖ, MLSPB, TİKB, TKP/ML TİKKO

Mücadele Sayı: 3

Bu açıklama, kuşkusuz ilk bakışta olumludur. Ve fakat, bu açıklamayı yapanların en azından bir bölümünün, bu konudaki geçmişi ve bugünü bilindiğinde, ortak açıklamanın en iyi halde bir "istek" açıklaması olduğu ortadadır.

Bu açıklamada sözü edilen, "devrimci geleneklerimize, siyasal gruplara ve önderliklerine yönelik spekülasyonlar, karalamalar, saldırılar" konusunda, en azından bu açıklamayı yapanlardan Dev-Sol'un somutta ne anladığı, geçen dönem içindeki pratiğinde görülmüştür.

Yine aynı dergi sayısında yayınlanan "Dev-Sol tutsaklarının konuşması"nda da, Dev-Sol'cuların gerçekleri nasıl çarpıttıklarına örnekler var. Dev-Sol davası tutsakları adına yapılan söz konusu konuşmada, MİT'in çıkardığı ve altında "TKP/ML(B) YDB" imzası bulunan ve TKP/ML(BOLŞEVİK) adına MİT tarafından çıkarılmış olduğu, tüm devrimci kamuoyuna ilan edilen bir bildiriden alıntılar yapıldıktan sonra şunlar söyleniyor:

"Böyle bir bildiri Dev-Sol üzerine değil de, bir başka siyasi hareket, Devrimci Sol önderliği değil de bir başka siyasi hareketin önderliği üzerine yazılmış olsa idi, inanın bizim tavrımız, bu bildiriye karşı çıkmak, teşhir etmek, deyim yerindeyse hesap sormak biçiminde olacaktı. Bu yanıyla bizler bu bildiriyi sizin sorumluluğunuza bırakıyoruz. Ve bildiriyi okuduk. Daha önce de okudunuz. Böylesi bir bildiri karşısında sizler ne diyorsunuz? Sizler ne yapılmalı diyorsunuz? Öyle ya, hep sorun şuna indirgeniyor; değerler deniyor, basitleştiriliyor, geçmiş yok sayılıyor, kambur bir yanıyla gösterilmek istenmiyor ama böylesine bildiriler yayınlanmaya devam ediyor, karşımıza geliyor. ***Mit'in mi, siyasi polisin mi, bir devrimci örgütün mü veya nasıl çıktığı belli olmayan biçimde karşımıza geliyor ve bugüne kadar çok açık yine bir duyarlılık gösterilmedi.*** *İşte sol içi çatışmaların bir nedeni bu arkadaşlar," (Mücadele sayı 3, sayfa 22)*

Ortada TKP/ML(B) adına yapılmış, bütün devrimci örgütlere ulaştırılmış, bildiri olarak devrimci kamuoyuna dağıtılmış, Bolşevik Partizan'da yayınlanmış açıklama var. Buna rağmen, Dev-Sol adına konuşanlar "Mit'in mi, siyasi polisin mi, bir devrimci örgütün mü... olduğu belli olmayan" diyebiliyorlar. Ve sonra da, bu, "sol içi çatışmaların nedenlerinden biri" olarak gösteriliyor. Yani MİT bildirisi olduğu bilinen bir bildiri, Dev-Sol için, "kimin olduğu belli değil" gerekçesi ile, "sol içi çatışmanın"; daha doğrusu, devrimci bir örgüte karşı-devrimci saldırıların nedenlerinden biri olabiliyor! Bu anlayışla istediği kadar ortak açıklamalar yapılsın; "solun kamburu"nu düzeltme konusunda, istendiği kadar çok laf üretilsin, düzelen bir şey olmaz! Ve bu anlayışı teşhir edecek yerde, onunla aynı ortak açıklamaya imza atanlar da, en iyi halde yalnızca ilkesizliklerini gösterirler.

Sağmalcılar cezaevinde 8 Ağustos'ta "solun yıllardır kanayan yarası"nı tedavi önerileri ile ortaya çıkan Dev-Sol'cular, yaptıkları ilk bakışta olumlu görünen ortak açıklamadan bir buçuk ay sonra, Çanakkale cezaevinde Ali Akgün adlı, son dönemde PKK'ya doğru evrimlenen bir eski Dev-Sol'cuyu şişleyerek öldürdüler. Dev-Sol adına bu bağlamda yapılan yazılı açıklama, Ali Akgün hakkında bir dizi ispatsız iddialarla doludur.

Sözü geçen yazılı açıklamada olduğu gibi, ispatsız iddialar temelinde, "sol" içinde şiddetin savunulması, sonuç olarak "örgütten ayrılanı vurun" mantığının savunulmasından başka bir anlama gelmez. Somut olarak Ali Akgün'ün hakim sınıfların faşist cezaevinde, devrimciler tarafından katledilmesi, hakim sınıfların ekmeğine yağ süren, devrimcilik adına savunulacak hiç bir yanı olmayan karşı-devrimci bir eylemdir. Bu bağlamda, aşağıda, Çanakkale cezaevindeki çeşitli sol örgütlerin yaptığı açıklamayı ve legal basında çıkan diğer açıklamaları da yayınlıyoruz:

"Bu anlayışları saflardan uzaklaştıralım"

Çanakkale Cezaevi'nden *Yüzyıl*'a gönderilen bir açıklamayı özetleyerek yayımlıyoruz.

30 Eylül 1990 günü Çanakkale Cezaevi'ndeki devrimciler ve siyasi hareketler, devrimci-direnişçi kişiliğiyle tanıdıkları Ali Akgün'ün Devrimcı Sol tarafından "komplocu provokatör" olduğu gerekçesiyle öldürülmesini öğrenmenin büyük şokunu yaşadılar... Siyası hareketler şu ortak kararlara varmışlardır: Devrımci Sol'la siyasi ilişkileri askıya alma, dondurma kesinleşmiştir, Devrımci Sol'un platform üyeliği askıya alınmıştır, DS dört kişilik cezaevi temsilcılığinden düşürülmüştür.

Ali Akgün kesinlikle haketmediği bir damgayla öldürülmüştür. Cezaevindeki tüm sıyası hareketler ve devrimciler Ali Akgün'ün devrımci kişiliğine sahip çıkma gereğini vurgulamışlardır. Ali Akgün cezaevı yaşamı boyunca devrimci direniş hattında yer aldı. Pek çok devrımcının tanıklık ettiği çok ciddi sınavlardan (tünel süreçleri) geçti ve bu özellikleriyle tanınıp sevildi, sayıldı. 1983-85 yılları arasında-DS'nin deyişiyle- "ağır" suçlar işlemiş olan Ali Akgün son beş yıllık cezaevi yaşamında, ıddia edıldiğinin tersine, örgütsel ilişkinin en somut ifadesi olan ciddi eylem süreçlerine katılıyor, DS adına tünel üstleniyor. Ali Akgün ısrarla kendisi hakkındaki iddialara açıklık getirilmesini, sorunun çözümlenmesini istiyor. Hiçbir zaman "suçlu" psikozuna girmiyor.

Bu olay "örgüt içi" bir sorun olarak da değerlendirilemez. 6-7 yıl öncesine dayanan temelsiz savlar, uzun yıllarını cezaevinde geçirmiş ve örgütle ideolojik bağlarını da koparmış, bu anlamda, örgüt dışında bir birey olduğu herkesçe bilinen bir kişinin öldürülme gerekçeleri olamaz. Devrimcı adalet ve ceza kavramlarını sarsmaya, zayıflatmaya ve bir devrimcının düşmana karşı mücadele içinde yaşama/ölme hakkını, onurunu elinden almaya hiç kimsenin hakkı yoktur, olamaz.

Türkiye ve Kürdistan Devrimci Hareketlerinin tarihi, yarattığı olumlu değer ve geleneklerin yanısıra, yok yere akıtılmış devrimcı kanlarının yol açtığı büyük olumsuzluklara, derin tahribatlara da tanıktır. Örgütlerarası ve örgüt içi sorunların devrimci kanı akıtarak çözülmediği, çözülmeyeceği pratikte defalarca sınanmış ve mahkum edilmesinin gerekliliğine inandığımız acı bir gerçekliğimizdir.

Bugün, bu olay özgülünden de hareketle, bilinen bu gerçekliği ve bu gerçekliğin yol açtığı büyük zararları gidermenin zorunluluğunu belirtmek yetmiyor. Ne tür anlayışların böylesi yanlışlara koşulladığını da sorgulamamız, yerli yerine oturtmamız ve daha önemlisi, tutumumuzu pratiğe yansıtmamız gerekiyor.

Biz Çanakkale Cezaevinden aşağıda imzası bulunan siyasi hareketler ve devrimciler olarak, tüm devrimci hareketlerin ve devrimcilerin bilinen olumsuzluklarından kaynaklanan böylesi izleri bütünüyle silme, yeni yaralar açacak olumsuzlukları anlayış düzeyinde ve pratikte mahkum etme görev ve sorumluluğunun altını bir kez daha çizerek, Ali Akgün'ün ölümüne neden olan anlayışı mahkum ediyor ve bu ve benzeri anlayışları devrimci saflardan elbirliğiyle ve bütünüyle uzaklaştıralım, diyoruz...

Çanakkale Cezaevinden, PKK, 16 HAZİRAN, PARTİ YOLU,KAWA, KURTULUŞ, TKP/ML HAREKETİ, TKİH, TDY, ÇS, PC-HDÖ, DY, TKEP, THKP-C (ACİLCİLER), TKP/B, MLSP/B (ALAN ÖRGÜTLENMESİ), TKP/ML dava tutsakları ve diğer devrimci tutsaklar.

Yüzyıl Sayı: 12, 21 Ekim 1990

Ali Akgün neden öldürüldü?

Bütün devrimci yaşamını Dev-Sol saflarında geçiren Ali Akgün, 30 Eylül günü Dev-Solcular tarafından "Komplocu-provokatör" olduğu gerekçesiyle katledildi.

Dev-Sol'un 1985'lerden beri Ali Akgün hakkında belli iddiaları var: "Haindir, komplocudur vb." diye. Ali Akgün, bu iddiaları biliyordu. Dev-Sol'dan, bu iddialarını somut kanıtlarıyla açıklamasını, gerekli soruşturmanın yapılmasını, bir karara varılmasını ve devrimci kamuoyuna bildirilmesini ısrarla istemiştir.

Ali'nin bu talebine karşılık, Dev-Sol bır ara "araştırıyoruz", sonra "şu anda toparlanma sürecindeyiz, ayaklarımız üzerine dikildikten sonra soruşturma açıp gerekli açıklamayı yapacağız" biçiminde yanıt veriyor. Ali de bu yanıtlarını kabul ediyor.

1989 sonlarında Ali konuyla ilgili yeniden soruşturma ve kesin yanıt verilmesini istiyor. 1990'da "geçmiş durumlarla ilgili bir süreç başlattık. Senin durumunu da ele alıp sonuçlandıracağız. İlgili kimselerin ifadelerini almaya başladık" vb. biçiminde karşılık veriliyor.

"Polislik-provokatörlük" iddiasını ilk ortaya atan bir bayan, Ali ile yüzleştiriliyor. Bayanın yalan söylediği ortaya çıkıyor. Daha sonra Dev-Sol tarafından "kızın ilişkilerinin askıya alındığı" söyleniyor. Ali'ye verilen en son yanıtlar "soruşturma lehine gidiyor, yakında sonuçlanacak" vb şeklinde oluyor. Hatta buradaki Dev-Sol temsilcisi "kişisel kanım, Ali hakkında ortaya atılan iddiaların asılsız olduğu yönündedir" diyor.

Ali Dev-Sol'un komününde kalıyordu. Onlarla birlikte tüm cezaevleri direnişlerine katılıyordu. 1988'de Bursa Özel Tip Cezaevi'nde açığa çıkan tünel eyleminde, Ali kimi zaman Dev-Sol adına sözcülük yapıyor ve bu eyleme en etkin şekilde katılıyordu. Açığa çıktıktan sonra, Ali tünel eylemini Dev-Sol adına üstlenenlerden biriydi. Çanakkale'de ortaya çıkan tünel eyleminde de etkin bir rol oynadı. Ancak 1989 sonlarında Dev-Sol yaptığı bir açıklama ile Ali'nin kendileriyle siyasi bir ilişkisinin olmadığını söyledi. Yine Dev-Sol'un komununde kalmaya devam etti. Bu süreçte, Ali, Dev-Sol'a ulusal sorun, Kurd.. Kemalizm vb. konulardaki ideolojik ayrılığını aktardığını, varolan bu ayrılığın Dev-Sol'un bu ideolojik konumuyla yürünulmeyecek bir nitelikte olduğunu da vurguluyor.

Ali, "ideolojik ve politik çizgi konusunda Dev-Sol ile birlikte hareket etmem mümkün değil. Hakkımdaki iddianın sonuçlandırılmasını ve onlarla dostça ayrılmayı istiyorum" diyordu. Dev-Sol'dan farklı bır çiz..de olmasına ve K Ulusal Kurtuluş Mücadelesi konusunda net düşüncelere ulaşmasına karşın, salt Dev-Sol ile varolan sorunu dostça çozmek için onların koğuşunda kaldı. KUK davasında yargılanan bir arkadaşın da bu sürece tanıklık etmesi için yanında kalmasını istedi. Bu arkadaş da bu isteğini kabul etti. Dev-Sol'un "komploculuk" provokatörlük iddiası temelsizdir. Birlikte yaşadığımız süreçte bu iddiaları doğrulayan hiçbir olay yoktur. Tersine bugune kadar cezaevi yaşamıyla Dev-Sol'a katkıda bulunmuştur. Ali yaşadığı surecin bazı boyutlarını bize ve diğer gruplardan bir kısım arkadaşlara aktarmıştır. İlişkinin örgutsel-teknik boyutlarını ise sorumluluğu gereği hep saklı tutmuştur. Ali'nin cezaevi yaşamına, devrimci kişiliğine tanığız. Dev-Sol'un iddiaları geçersizdir.

Ali Akgün'ün Dev-Sol içinde ve belli alanlarda bir çevresi olduğu da biliniyor. Ali'nin ideolojik ayrılığını ve bunu somuta dökmesini Dev-Sol bir tehlike olarak algılamıştır. Dev-Sol, ideolojik ayrılığı ve ayrı bir düzlemde siyaset yapma tutumunu cinayetle susturma yöntemini seçmiştir.

Dev-Sol'un cinayetini kınamak, mahkûm etmek tüm devrimci, sosyalist ve demokratik kamuoyunun görevidir.

Dev-Sol, bir devrimciyi katletti. Bu cinayetin hiçbir açıklaması olamaz. Hele hele devrimcilik adına savunulamaz.

SAKİNE CANSIZ-M.CAN YÜCE-D.ALİ KÜÇÜK/ÇANAKKALE CEZAEVİ

Yüzyıl Sayı: 11, 14 Ekim 1990

"Ali Akgün'ün öldürülmesi onaylanamaz"

Çanakakale Cezaevi'nden

Devrimci kamuoyunun da öğrendiği gibi, Eylül ayı sonunda geçmişte DEV-SOL örgütlenmesinde değişik düzeylerde görev yapmış ALİ AKGÜN, Dev-Sol'cu arkadaşların koğuşunda kalmakta iken öldürüldü. "Cezalandırma eylemi"ni Dev-Sol merkezi düzeyde üstlendi. Elimize ulaşan 4 Ekim tarihli Dev-Sol bildirisinde özetle ölüm gerekçesi olarak şunlar belirtilmiştir:

..."örgütümüzün yaptığı soruşturma sonucu Ali Akgün'ün ihaneti polisle zımni işbirliği içinde çalışmasını PAŞA GÜVEN alçağı ile birleşerek hareketi arkadan hançerlemeye kalkışmasını, kendi kişisel çıkarları ve ihtirasları için şaibeli serseri ve polisle işbirliği yapan kişiler etrafında toplayarak bir çete oluşturduğunu ve bu çapulcu çetesiyle yaptığı iş'lere örgütümüzün adını karıştırdığını vb.... açıklığa kavuşmuştur.

Ali Akgün yapılan yargılama sonucunda örgüte ihanet ettiği, işlediği suçların hesabını vermekten kaçtığı, devrimcilere ve halka özeleştiri yapmadığı, hareketimize verdiği zararları telafi etmek gibi bir çaba ve niyet içinde olmadığı ve bu yüzden düzelme şansına sahip bulunmadığı için ölüme mahkum edilmiş ve bu karar örgütümüz tarafından infaz edilmiştir."

Görüldüğü gibi ölümle cezalandırılan; doğrudan ajan-provakatör olduğu iddia edilemeyen aksine "verdiği zararları telafi etmek gibi çaba ve niyet "içinde olsa, "devrimcilere ve halka özelleştiri" yapsa; arkadaşlarca da öldürülmeyeceği gerekçelendirilen bir kişidir DS bildirisinde yazılan ölüm gerekçesi çerçevesinde (buradaki iddiaların bütünüyle doğru olduğunu varsayarak) bir devrimcinin ölümle cezalandırılmasının yanlış ve hatalı olduğunu ve "cezalandırma eylemi"ni onaylamadığımızı belirtiyoruz. Yine DS bildirisinde ileri sürülen iddiaların özü itibarıyla

doğru olduğu varsayımından hareketle Ali AKGÜN'ün en fazla "yıkıcı, bölücü örgütsel faaliyette bulunan ve yaptığının özeleştirisini vermeyen" profili elde edilebiyor ki, bu türden insanlara karşı devrimci bir örgütün, teşhir tecrit, saflarında atma vb. her türlü tedbiri; haklı ve meşru temele sahiptir. Ama öldürme olmaz. Bu onaylanamaz. Öldürme gerçekten de hainlerin ve halk düşmanlarının kaçınamayacağı bir cezalandırma türüdür. Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketinde bu cezalandırma türünün bolca ve güzel örnekleri de yaşanıyor. İşte biz Ali Akgün vb. olumsuz örneklerin, olumlu örneklerin anlaşılmasının da önünü tıkayacağından kaygılanıyoruz.

Çanakkale E-Tipi cezaevindeki siyasi tutsakların hiçbiri Ali Akgünün öldürülmesini onaylamadı. İlk etapta haklı ve doğal olarak devrimci bir konumda durmaya çabalayan biri için yapılması gerekenler yapıldı. Dev-Sol'cu arkadaşların cezaevi platformu ile olan ilişkileri askıya alındı. Ali Akgün'ün anısına saygı duruşu yapıldı ve ailesi cenazeyi almaya geldiğinde tüm devrimci tutsaklarca imzalanan başsağlığı mesajı ailesine verildi. Ardından platformda birçok siyasi hareketin onayladığı, ölüm olayını kınayan gazete ilanının tüm örgütlerce verilmesi gündeme geldi. Biz, bu öneriye katılmadık, ilana imza atmadık.Çünkü, devrimci örgütler arasındaki ilişki ve hatalı eylem anlayışlarının eleştirisinin platformu olarak burjuva basına gazete ilanı verme yönteminin düşünülmesi yanlıştır. Kamuoyu'nu acele bilgilendi rme adına da olsa yanlış bir araç kullanmak, büyük bir yanlış olacaktı. Yine daha sonra hemen tüm siyasi hareketlerce Devrimci Kamuoyu'na yapılan geniş açıklamaya da içeriğinden dolayı imza atmadık.

Sonuç olarak, Ali Akgün'ün öldürülmesinin vb. eylemlerin Türkiye ve K istan devrimci hareketlerinin saflarında, olumsuz değerlerin ve hatalı anlayışların aşılarak geçilmesine değil, olumsuzlukları kökleştireceğine hizmet edeceğinden kaygı duyuyoruz. Ayrıca olayın siyası gruplar arasındaki olumsuz rekabete malzeme edilmemesini, bu olay özgülünden yola çıkarak devrimci ve devrimci mücadeleye, yasa dışı örgütlere karşı saldırı fırsatını kaçırmayacak burjuva yasalcılığına batmış "Blok"ların girişimlerine karşı da uyanıklığın elden bırakılmamasını tüm devrimci çevrelerden ve Özgürlük Dünyası okurlarından diliyoruz.

Çanakkale E Tipi Cezaevi
TDKP Davası Tutsakları

Özgürlük Dünyası Sayı: 25, Kasım 1990

DEVRİMCİ KAMUOYUNA

Devrimci ve direnişçi kişiliği ile tanıdığımız arkadaşımız

ALİ AKGÜN

(Elazığlı) 30 Eylül 1990 tarihinde Çanakkale Cezaevi'nde devrimci bir örgüt tarafından kesinlikle tasvip etmediğimiz ve mahkûm edilmesinin zorunluluğunu vurguladığımız bir mantığın ürünü olarak öldürülmüştür. Devrimcilerin ve devrimci örgütlerin içlerindeki sorunları bu ve benzeri yöntemlerle "çözümlemelerini" kınıyoruz.

Çanakkale Cezaevi'nden

PKK, ÇS, Kurtuluş, PC—HDÖ, TDY, DY, TKEP, THKPC (Acil), TKP—ML Hareketi, Parti Yolu, TKİH, Kawa, 16 Haziran, TKP/ML, MLSPB, TKP—B Dava Tutsakları ve Diğer Devrimci Tutsaklar

Yüzyıl Sayı: 11, 14 Ekim 1990

Kuşkusuz, çok sayıda değişik devrimci ve sol örgütün bu somutta ortak tavır takınarak, Ali Akgün'ün öldürülmesini mahkum etmesi olumludur.

Fakat bu olumluluk, bu açıklamayı imzalayan örgütlerin bir bölümünün bu somutta mahkum ettikleri anlayışları, kendi pratiklerinde yer yer savunup uyguladıkları bilindiğinde, gölgeleniyor.

Bu alanda devrimci örgütler arasındaki ilişkilerde, şiddeti ilkesel olarak reddeden bir anlayışın hakim kılınması, uzun bir çaba ve mücadelenin ürünü olacaktır.

Bu anlayış iyice yerleşene dek, oportünist örgütler, başka örgütlerin yanlışlarını mahkum etme sözkonusu olduğunda öne çıkacak, kendilerinin benzer tavırlarını ise savunmaya devam edecektir.

Bu bağlamda yurtdışında da en son örneklerden biri, TİKB taraftarı bir kişiye TDKP'lilerin yaptığı saldırı sonrasında yaşanmıştır.

Bu olayın ardından, bu olayı mahkum etmek için yapılan toplantı; TKP/ML Partizan, TKP/ML Hareketi, Devrimci İşçi, Devrimci Sol, Ekim ve TİKB taraftarları tarafından düzenlendi!

En azından Devrimci Sol'un yurtdışında epey süredir, Bolşevik Partizan taraftarlarına karşı giriştiği karşı-devrimci saldırılar bilindiğinde, böyle bir "mahkum etme koalisyonunun" nasıl bir ilkesizlik üzerine kurulduğu anlaşılır!

Bir yandan karşı-devrimci saldırılar düzenleyeceksiniz! Öbür yandan devrimciler arasında şiddet kullanımını mahkum edeceksiniz!

Faydacı yaklaşımlarla buna izin verildiği yerde, "sol" içi çatışma adı verilen karşı-devrimci eylemlerin durdurulması en iyi halde boş bir hayaldir! ■

İbretlik Haberler

HAKİM SINIFLARIN SİYASİ TEMSİLCİLERİNİN "BARIŞ" YANLILIĞI SAHTEKARLIKTIR!

Irak'ın Kuveyt'i işgali ertesinde ortaya çıkan gelişmelerde hakim sınıfların siyasi temsilcilerinden bir bölümü "barış" yanlısı bir görünüm içine girdiler.

Bunlar, "Özal'ın kişisel hırsı uğruna", "Mehmetçiklerin Arabistan çöllerinde kırılacağı" üzerine firaklı nutuklar attılar.

Bunlardan biri, şimdilerde "sağın patronluğu" konusunda ANAP ile iyice kapışmış olan DYP'nin başkanı, eski başbakanlardan "Morison" namlı Süleyman Demirel'di.

"Demokrasi" havariliğine soyunmuş olan Demirel, Körfez krizi bağlamında da "barış havariliği" rolünü, rollerine ekledi.

Yıllarca faşizmin uygulamalarının baş sorumlularından olan bu zatın, güncel krizde "barış" yanlısı görünmesi, sahtekarlıktan başka bir değildir.

Onun barış yanlısı görünmesi, öncelikle yığınlar içindeki savaşa karşı olan havayı kendi lehine ve ANAP aleyhine kullanma isteği ve çabasının sonucudur.

Süleyman Demirel, gerçekte hakim sınıfların tüm siyasi temsilcileri gibi, Irak'tan toprak talebinin, Musul ve Kerkük'ün faşist TC'ye dahledilmesi talebinin savunucusudur. Bugünkü güncel krizde, Musul ve Kerkük konusunda, kendi deyimi ile "maceraya girilmemesi" yönünde tavır takınmasının nedeni; yine kendi deyimi ile "yedirmezler" değerlendirmesidir.

Altta Süleyman Demirel'in 7 Temmuz 1990'da —yani Körfez krizi başlamadan yaklaşık bir ay önce— Milliyet gazetesinde yayınlanan "Musul, Kerkük Misak-ı Milli sınırları içinde" başlıklı bir açıklamasını aynen basıyoruz.

…ETİN • Uğur ÖZEN

TÜRKİYE ve Irak arasındaki ilişkilerin Kürt ve su sorunları nedeniyle belli bir gerginliğe ulaştığı şu günlerde, DYP Genel Başkanı ve eski Başbakan **Süleyman Demirel**, Milliyet'e, Türkiye'nin Irak'a karşı tutumuna ilişkin önemli açıklamalarda bulundu. **Demirel**, bu açıklamayı, dış Türkler ile ilgili olarak hazırlamakta olduğumuz bir araştırma nedeniyle kendisiyle görüştüğümüz sırada yaptı.

Demirel, Milliyet'e yaptığı açıklamada, 1926 yılında üzerindeki haklarımızdan o günkü uluslararası koşullar nedeniyle vazgeçmek zorunda bırakıldığımız Kerkük ve Musul'un, Misak-ı Milli sınırları içerisinde bulunduğu üzerinde durdu ve bugüne değin TC hükümetlerinin Irak'a karşı aşırı bir hoşgörü göstermiş olduğunu, ancak bunun değişebileceğini belirtti. Bu hoşgörünün nedeninin güney sınırlarının Türkiye için "**yumuşak karın**" niteliği taşımasından ve bu yüzden de Irak'la iyi geçinmek istediğinden kaynaklandığını bildiren **Demirel**, Irak'ın bu ülkede yaşayan Türklerden "**rahatsızlık**" duymasını sürdürmesi durumunda Türkiye'nin bugüne değinki bu tutumu değiştirebileceğini, üstelik Kerkük ve Musul'un tarihsel gerçekler açısından Türkiye'nin bir parçası sayılabileceğini vurguladı.

Milli Mücadele sırasında Misak-ı Milli ile çizilen sınırlar içinde bulunduğu, bu nedenle de Türkiye'nin ayrılmaz bir parçası olduğu ilan edilen, ancak Lozan Konferansı'nda, üzerinde uzlaşma sağlanamayan, 1926 yılına değin de Türkiye'nin Türk toprağı olduğunu belirttiği Musul ve Kerkük'teki Türklerin durumu için **Demirel**, Milliyet'e önce şunları söyledi:

"Hep oldum olası Osmanlı Türk devletinin ve Türk âleminin bir parçası olmuş bulunan Kuzey Irak'taki ve Suriye'deki Türklük âleminin, Suriye'den Hatay'ın bize geçmesiyle önemli bir kısmı bizim tarafımıza geçmiştir. Fakat hâlâ öbür tarafta önemli merkezler vardır. Kuzey Irak'ta, yani Süleymaniye'den başlayıp Kerkük'e, yukarıda Musul'a kadar gelen kesimde çok önemli bir Türk varlığı var. Biz bunu söyledik mi hemen bizim Iraklı komşularımız ayağa kalkarlar, alınırlar bundan. Bunlar aslında Türklük âleminde en zor şartlar altında bulunan insanlardır.

"Bunlar savaşta cepheye sürülürler. Sonra döner gelir bir parça parlamış adamların hepsini asarlar. Çok büyük mezalim vardır. Dr. Necdet'ten Albay Abdurrahman'a kadar hepsini astılar orada. İnsan hakları bakalım bu memlckete neler getirecektir. Türklerden fevkalade rahatsızdırlar. Yani kendi içindeki insanlardan fevkalade rahatsızdırlar. Sebebi de, aşağı yukarı yarısı Türkçe konuşan bir memleket Irak. Bu, çok önemli."

Demirel, Irak'ın Türklere karşı izlediği bu tutuma karşın, Türkiye'nin Irak'la bugüne değin iyi ilişkiler içinde olmak çabasını göstermiş bulunduğuna da değinerek bunun nedenini şöyle açıkladı:

"Biz bunları konuşmuyoruz. Politik olduğu için konuşmuyoruz. Çünkü biz hiçbir zaman Irak'ı itmedik. Irak'ın itilmesi bizim aşağımızı fevkalade sıkıntıya sokardı. Altımız, yumuşak karnımızdır. Irak'ı yanımızda tutmaya, onunla beraber falan olmaya çalıştık."

Türkiye'nin bu politikasının sürekli bir biçimde Irak'ın çıkarına yaradığını söyleyen **Demirel**, bu durumun değişebileceğini de şu sözlerle belirtti:

"Açıkça söyleyeyim: Bizim Irak'a karşı bir düşmanlığımız falan yok ama nihayet Kerkük ve Musul, Misak-ı Milli hatları içerisindedir. Ve Osmanlı orduları terk-i silah ettikten sonra oralar elimizden gitmiştir. Yani, Osmanlı silah bıraktığı zaman Kerkük ve Musul bizim. 'Ve çok şayan-ı dikkattir Birinci Meclis'teki Musul müzakereleri, çok şayan-ı dikkattir.' **Ağlamışlardır adamlar, o mebuslar ağlamışlardır. Ve o insanlar bugün orada duruyor, Türk dilini muhafaza ediyorlar, kültürünü muhafaza ediyorlar, müziğini muhafaza ediyorlar. Ben bu canlılığı, Azerilerden sonra Kerkük'te gördüm."**

Demirel, sözlerini bağlarken şöyle dedi:

"Ama Kerkük yıkıldı, çok harapleştirdiler. Şimdi kim arkasında meselenin? Araplar ve Kürtler!.. Türkler orada Araplar ve Kürtler arasında sıkışıp kalmıştır..."

Görüşmemiz sırasında "**10 yıl mühendis olarak, 30 yıldır da devlet adamı olarak bu milletin hizmetinde**" olduğunu belirten **Demirel**'in kendiliğinden yaptığı bu açıklamaların, Irak'la aramızda çeşitli konularda uyuşmazlıklar çıktığı ve bu uyuşmazlıkların çözülmesi için görüşmeler yapıldığı bir sıraya rastlaması bunlara ayrı bir önem kazandırıyor.

Görüldüğü gibi, şimdi "barış" tüyleri takınan Demirel, daha kriz başlamadan önce, Musul ve Kerkük'ün "kurtarılması"nın ideolojik hazırlıklarını yapmaktadır! Öyle ya "Araplar ve Kürtler arasına sıkışıp kalmış olan" soydaşların yardımına neden koşulmasınki? Kıbrıs'ta gerçekleştirilmiş olan, —fırsat bulunduğunda— Musul ve Kerkük'te neden gerçekleştirilmesin ki? Demirel, ilke olarak —aynı Özal gibi— bundan yanadır. Bu Türk ırkçısının, diğer Türk ırkçılarından farkı yoktur, yalnızca adı Demirel'dir, o kadar!

Hazırlanan somut savaş bağlamında, en "barışçı" görünenlerden biri de Bülent Ecevit olmuştur. Bülent Ecevit, Milliyet gazetesi muhabiri olarak kriz sırasında Irak'a giden ve Saddam Hüseyin'le görüşen ilk başbakan eskisi olmuştur. (Onu daha sonra Heath, Nakasone, Brandt vb. izlemiştir.)

Yaptığı mülakatta Ecevit, Saddam Hüseyin Irak'ının Kuveyt'i işgal için getirdiği gerekçeleri ortaya koyduktan sonra, hiç bir sınırlama getirmeden "şikayet ve istekleri şahsen haklı bulduğunu" (Bkz. 3.10.90 Milliyet) açıklamakta ve aslında Saddam Hüseyin Irak'ının ABD tarafından tuzağa düşürüldüğü teorisini geliştirerek, Irak'ın belli "haklı isteklerinin kabulü ile" Kuveyt'ten çekilmesi yoluyla, sorunun barışçı çözümünü önermektedir.

["Tuzak teorisi", Saddam Hüseyin Irak'ının Kuveyt'e saldıracağının ABD tarafından bilinmesine rağmen, buna müdahale edilmediği, saldırmasının beklendiği, böylece Orta Doğu'ya daha sağlam yerleşme fırsatı elde edildiği tezi üzerine kurulu. ABD Irak elçisi ve "Orta Doğu uzmanı" Gillespie'nin saldırı öncesindeki son görüşmede, Irak'ı yüreklendirici bir tavır takındığı, açıklanan tutanaklardan görülüyor. (Bkz. Der Spiegel 36/90) "Tuzak" olsun veya olmasın, Irak'ın Kuveyt'i işgali ve ilhakı olgudur. Ve bu ilhakın bir "tuzağa düşme" anlamına gelme olasılığı, onun kaldırılması için ileri sürülecek neden olamaz!]

Ecevit'in, Saddam Hüseyin Irak'ının taleplerini "haklı bulması" bağlamında, Türk boyalı basınında epeyi gürültü koptu. "Ulusal çıkarlar" üzerine ve bunların Ecevit tarafından yaralandığı üzerine epeyi ahkam kesildi. Bu tavırlar, ırkçılık konusunda birbirleri ile yarış içinde olanların —ilkede bir olanların— taktik ayrılıkları sonucu ortaya çıkan tavırlardı.

Ecevit'in dizisinin yayınlandığı Milliyet gazetesinde, Hasan Pulur'un "Olaylar ve İnsanlar" köşesinde Ecevit'in ikiyüzlülüğünü teşhir eden —ve bu konumu ile diğerlerinden ayrılan— bir tavır da yayınlandı. Arka sayfada bu tavırdan bazı bölümleri aktarıyoruz:

Ecevit'in misafirliğinden sonra...

TÜRK geleneğinde, misafirperverlik, konukseverlik vardır, **"Tanrı misafiri"** deyimi bunun en güzel örneğidir

BİLİYORSUNUZ, Sayın **Ecevit** de kaç gündür **Milliyet**'in misafiriydi, meslektaşımız **Derya Sazak'la** birlikte Irak lideri **Saddam Hüseyin** ile yaptığı görüşme, dünya çapında bir gazetecilik olayı oldu

Ecevit, o görüşmeden sonra, on gün izlenimlerini, değerlendirmelerini ve görüşlerini **Milliyet**'e yazdı, yani **Milliyet'in** misafiriydi .

Oysa biz, ilk günden beri Ecevit'e **"Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu"** misali, bazı şeyler sormak istiyorduk,

ŞİMDİ Sayın **Ecevit**'i bir başka misafirliğe kadar uğurladık ve sonra aklımıza takılan soruyu ortaya çıkardık.

Hatırlayacaksınız, Irak, başından beri **Kuveyt**'i yutmasını bir tarihi hakka dayandırır

"Kuveyt, Osmanlı yönetiminde Basra'ya bağlı bir ilçe idi... Birinci Cihan Savaşı'ndan sonra Osmanlı gitti, Irak devleti kuruldu. Basra, şimdi Irak'ın olduğuna göre, Kuveyt de Irak'ındır..."

Irak bu görüşünü, ilk günden bu güne kadar hiç değiştirmedi, daha dün, Irak'ın ikinci adamı **Taha Yasin Ramazan** aynı şeyleri televizyonda **Mehmet Ali Birand**'a söylüyordu

Irak, Kuveyt'in bu şekilde, İngilizler tarafından Irak'tan koparılmasından **"şikâyetçi"** idi ve Kuveyt'i hep geri istemişti...

PEKİ, Irak'ın, Kuveyt'i önce işgal, sonra ilhak ettiği **2 Ağustos 1990**'dan bir gün sonra 3 **Ağustos 1990**'da Sayın Ecevit, Irak'ın **istek ve şikâyetlerini** nasıl değerlendiriyordu?

Dosyamızda, DSP baskılı bir bülten var, tarihi 3 Ağustos 1990, başlık **"Irak'ın Kuveyt'i işgali konusunda DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in demeci."**

Başlık böyle, Ecevit'in demeci de şöyle başlıyor:

"Son günlerde Irak'ın (suyumu bulandırdı) **yaklaşımıyla, Kuveyt'e karşı bir şeyler tasarladığı belliydi."**

Sayın Ecevit'in ilk değerlendirmesi böyle, yani Irak hikâyedeki zalim **kurt**, Kuveyt ise masum **kuzu...**

Ya Irak'ın, Kuveyt üzerindeki **"tarihi hak iddiası?"**

Buyurun onu da aynı bültende Ecevit'ten okuyun:

"Ayrıca şunu da belirtmek isterim... Kuveyt'in geçmişte Irak'ın bir parçası olduğu yolundaki iddia ve yorumlar, bildiğim kadar, gerçekçi değildir. Irak'ın Osmanlı egemenliği altında bulunduğu yüzyıllar boyunca, Kuveyt şeklen Osmanlı topraklarına, dolayısıyla Osmanlı egemenliği altındaki Irak'a, dahil gibi görünse bile, fiilen Osmanlı egemenliğinin de, Irak'ın da dışında kalmıştı. Ancak, 19'uncu yüzyıl sonlarında, Mithat Paşa'nın çok başarılı Bağdat Valiliği sırasında, Kuveyt, kısa bir süre için, gerçek ve etkin biçimde Osmanlı egemenliği altına alınabilmiştir. Onun için, Irak'ın, Kuveyt'i, kendi topraklarının bir parçası gibi göstermesi tarihsel dayanaktan yoksundur.

Kaldı ki, eğer Irak, şimdiki yayılmacı emellerini birtakım tarihsel hak ve miras iddialarına dayandırmaya kalkışacak olursa, bu açıdan Türkiye'nin çok daha sağlam tarihsel temellere dayalı birtakım iddialarda bulunabileceği de, Irak'a diplomatik ve bilimsel bir dille hatırlatılmalıdır."

Yani **Ecevit**, Irak'ın Kuveyt üzerinde tarihi hakkı, makkı bir yana, **"Eğer ortada tarihi bir hak varsa, o da bizim Musul, Kerkük üzerinde tarihi haklarımızdır"** demeye getiriyor..

EVET işgalin ertesi günü Irak için bunları söyleyen Sayın **Ecevit**, bir buçuk ay sonra Saddam Hüseyin'in huzurunda bakın neler söylüyor:

"Ben şuna inanıyorum ki, eğer siz (Saddam) şahsen haklı bulduğum şikâyet ve isteklerinize, Kuveyt'ten olumlu bazı yanıtlar almış olsaydınız, Kuveyt'i ilhak etmezdiniz. (20.09.1990)"

İşte, bizim **"Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu"** diye sormak istediğimiz de bu...

İlk gün **"Eğer Irak, yayılımcı eğilimlerini birtakım tarihsel hak ve miras iddialarına dayandıracak olursa"** diyeceksiniz Irak'ı, **hikâyedeki zalim kurta**, benzeteceksiniz sonra da **Saddam Hüseyin**'in huzurunda **"Sizin istek ve şikâyetlerinizi şahsen haklı buluyorum"** diye çark edeceksiniz ve de **"Irak'ın, Kuveyt'i kendi topraklarının bir parçası gibi göstermesi tarihsel dayanaktan yoksundur"** dediğinizi de unutacaksınız...

İşte biz, Sayın Ecevit'in bu tutumunu hiç anlamıyoruz, yadırgıyoruz, kıştıramıyoruz...

Ama neyleyelim ki, Sayın **Ecevit** bunu hep yapıyor; **"27 Mayıs"**'ı değerlendirirken yaptığı gibi...

Görüldüğü gibi, Ecevit'in de hakim sınıfların diğer temsilcilerinden, hem "tarihi hak" konusunda içerik olarak, hem de yöntem konusunda sahtekarlık bağlamında bir farkı yoktur. Yoktur birbirlerinden farkları! Yalnızca isimleri, yaftaları değişiktir!

NAYLON KOMÜNİSTLER, KOMÜNİST İSMİNDEN DE NİHAYET VAZGEÇİYORLAR; İYİ DE YAPIYORLAR!

Şimdilerde modern revizyonist partilerde, naylon komünistlerin, Komünizm isminden de vazgeçmesi süreci yaşanıyor. Son olarak Batı'nın "büyük", "Komünist" ! partilerinden İtalyan "Komünist" Partisi, ismini değiştirdi.

Revizyonist parti, aslında ismini değiştirerek çok iyi bir şey yapmıştır. Bu gibi "Komünist" partilerin varlığı, gerçekte Komünizm'e olabilecek en büyük saldırılardan biri idi.

İtalyan Naylon Komünistler, ne yazık ki, bu ismi değiştirirken, amblemde küçük de olsa bir orak çekiçi unutmuşlar! Bu unutkanlıklarını da gidermeleri, hem kendileri, hem de gerçek Komünizm açısından kuşkusuz yararlı olacaktır!

Ülkemizdeki naylon komünistlerin en gürültülü temsilcilerinden olan TB "K"P de, isminden "K"yi atmanın hazırlık ve sancılarını yaşıyor. 11 Kasım'da yapılan bir toplantıda bay Yağcı'nın yaptığı açıklamalar, burjuvazinin takdirini kazandı.

Bu takdirlerden biri, 13 Kasım tarihli Tercüman'da Rauf Tamer'in "sözün kısası"nda çıktı. Rauf Tamer, Bay Yağcı'yı şöyle aktarıp övüyor:

«Bizimkiler...

Haydar Kutlu'ya dikkat: *"Geçmişte politika değil, sadece propaganda yaptık"* diyor. Ve yeni bir yörünge arıyor.

"Bu kafayla alternatif olamayız" deyişi, SHP'den bile daha erken uyandığını gösterir. Hayatı *yurt dışında* geçtiği halde bu ülkeyi tanımış, bravo... Döndü döneli *cezaevinde* yattığı halde, Türk insanının beklentilerini, taa ordan gözlemiş, sezmiş. Eğer şaka yapmıyorsa, *Kutlu*'yu kutlarım. Çünki... Bizim *at gözlüklüler*, burada 40 yıldır aynı yerde otluyorlar... *Bayan Vera*'yla rakı masasına oturmayı bile hala bir *izm* sanıyorlar.

*

Şimdi bakıyorum, *Haydar Kutlu*, geçmişi çok uygarca yargılıyor: • Her çatışmaya *emek-sermaye çatışması* diye baktık. • En küçük bir aile kavgasını bile *burjuvalık* sandık. • Kentleşme yerine *gecekondulaşmayı* marifet saydık. • Köprü ve benzeri atılımlara *hep hayır* dedik, karşı çıktık En mühimi de: • Sovyetler Birliği'ni *kraldan çok kralcı* bir biçimde destekledik.

Netice: -*"Bu kafayla alternatif olamayız."*

Eh.. bundan sonraki tüm siyasi mücadele, gerçekten, *sağcılarla solcular arasında* değil de ufku açık, hoşgörülü, uygar kafalı, disiplinli, prensipli insanlarla *inatçı, dar kafalı, saplantılı, kompleksli ve de zavallı mahluklar* arasında geçeceğine göre, herkes kendi cephesinde yerini almalı azizim.

TBKP, parti adından artık o *komünist* kelimesini çıkartmalıymış. Yoo... Kalsa da olur.

Mühim olan *zarf değil*, *mazruf*'tur.

Hatta bana sorarsanız mutlaka kalmalı... GAP dahil, yarın birçok *medeniyet*, *bereket*, *kalkınma*, *hamle ve hareket* yolunda hep *"Evet"* diye parmak kaldırarak kendi ülkesine sırt verecek bir güzelim *basiret*, dunya komünistleri içinde ilk def'a bizimkilere nasib olmalı. ...»

Ne diyelim? Tencere yuvarlanıp, kapağını buluyor! Türkiye'nin faşist düzeni, kendine uygun "komünistleri" —ve de tersi— buluyor!

Artık açıkça "kardeşleşme" zamanıdır! Herkes yerine... ■

Bizdekilere ders olsun

İtalyan Komünist Partisi "komünistlikten" vazgeçiyor

ROMA- **"Avrupa'nın en büyüğü"** olarak bilinen İtalyan Komünist Partisi de, isminden vazgeçmeye, bayrağındaki kızıl yıldızı söküp atmaya karar verdi Doğu Avrupa ülkelerinde komunist sistem çökerken, dünyanın çeşitli yerlerinde bu kuruluşlar isim değiştirirken, İtalyanlar da geride kalmak istemediler İtalyan Komünist Partisi'nin lideri **Achille Occhetto** bir basın toplantısı düzenleyerek, adlarını **"Solun Demokratik Partisi"** olarak değiştirmek istediklerini söyledi **Occhetto**, bayraklarındaki kızıl yıldızın kaldırılacağını, onun yerine gücü ve tabiat sevgisini sembolize eden bir ağaç figurunün yeralacağını belirtti Yeni bayrakta, **"eski"**'yi hatırlatan tek şey, en altta küçük bir orak çekiç bulunacak İtalyan Komünist Partisi'nin 1991'e yeni adı ile girmesi bekleniyor



Aşağıda devrimcilerin idam edilmesi tehdit ve hazırlıkları konusunda elimize geçen bir bildiriyi aynen yayınlıyoruz:

DEVRİMCİLERİN İDAM EDİLMESİNE HAYIR!

Türk faşist hakim sınıfları, son dönemde artan "terör" eylemlerini bahane ederek devrimci tutsakların idamlarını infaz etmeyi gündeme almışlardır.

Türk faşist hakim sınıfları terörü resmileştirmenin peşindeler. Onlar, faşist şiddet ve baskılarla, öncelikle yeniden ayakları üzerine dikilmeye çalışan işçi sınıfının devrimci hareketini bastırmak, devrimci, ilerici ve demokrat unsurları etkisiz hale getirmek; baskıya, sömürüye, haksızlığa... kısaca faşist hakim sınıfların saltanatlığına karşı yönelen her türlü devrimci kıvılcımı, hareketi, kıpırdanmayı kanla bastırmak, faşist şiddet ve şantajlarla susturmak istemektedirler.*

Açıktır ki, faşist Türk hakim sınıflarının bu tür baskı politikaları yeni değildir, olmayacaktır. Türkiye-Kuzey Kürdistan işçi sınıfı ve emekçi halkları bu faşist baskı politikasını çeşitli tonlarda tüm Türkiye Cumhuriyeti tarihi boyunca yaşamışlardır.

Türk faşist hakim sınıfları geçmişte de; özgürlük, eşitlik, bağımsızlık, sosyalizm uğruna mücadele yürüten binlerce devrimci, demokrat ve ilericiyi işkencelerden geçirmiş, idam sehpalarında katletmişlerdir.

Türkiye-Kuzey Kürdistan işçi sınıfı ve emekçi halkları; devrim ve sosyalizm uğruna mücadelede, işkencehanelerde, faşist zindanlarda, darağaçlarında katledilen Komünistleri ve devrimcileri; İbrahim Kaypakkaya, Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan, Yusuf Aslan ve diğer devrim şehitlerini unutmadı, unutmayacak.

Emperyalizme bağımlı Türk faşist hakim sınıflarının özellikle 12 Eylül sonrasında yeniden düzenledikleri faşist devlet çarkı, bütün kurumları ile işçi sınıfına ve emekçilere karşı yönelmiş; onların en temel hak ve örgürlükleri zorla gaspedilmiş, yerine çeşitli tonlarda faşist zulüm, işkence, zindan, boğaz tokluğuna çalışma ve sürünmek reva görülmüştür.

Emperyalizme bağımlı faşist Türk hakim sınıflarının devlet çarkı bütün kurumlarıyla ezilen Kürt ulusuna ve Türk olmayan milliyetlere azgınca saldırmış, Kürt ulusunun özgürlük ve ulusal bağımsızlık uğruna mücadelesi zorla bastırılmış, ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı faşist zulümle elinden alınmış; ona kan, acı, açlık, katliam, korku, zulüm, sürgün vb. reva görülmüştür.

Emperyalizme bağımlı faşist Türk hakim sınıfları özellikle 12 Eylül'den sonra, tek "suç"ları bağımsızlık, özgürlük, halk demokrasisi ve sosyalizm istemek olan binlerce devrimci, ilerici ve demokratın en temel hakkı olan yaşama hakkını gaspetmiş, onları faşist zindanlara tıkmış, işkenceyi bir sorgulama yöntemi olarak en yaygın biçimde uygulamış, bu işkenceler sonunda binlerce devrimci öldürülmüş, binlercesi sakatlanmış ve sağlığını yitirmiştir. Ülke baştan başa bir cezaevi haline getirilmiş, yüzlerce Komünisti, binlerce devrimciyi sorgusuz-yargısız "kaçarken vuruldu", "çatışmada öldü", "intihar etti", "kalb krizi geçirdi" ve benzeri gerekçelerle katletmişlerdir.

Tüm bu yapılanların hiç biri ama hiç biri unutulmadı, unutulmayacaktır. Yapılan her şeyin hesabı devrimle tek tek sorulacaktır.

Bugün Demirellerin, İnönülerin, Ecevitlerin, vb.'lerinin idamların infaz edilmesine karşı çıkmaları tam bir sahtekarlık ve ikiyüzlülüktür. Bunların hepsi evet hepsi, faşist Türk devletinin koruyucusudur, savunucusudur. Tümü, emperyalizme bağımlı Türk hakim sınıflarının temsilcisidir. Tümünün uygulayacağı ve şimdiye dek iktidarlarında da uyguladıkları, faşizmin çeşitli tonları olmuştur, olacaktır. Türkiye-Kuzey Kürdistan'da kullanılan demokratik hakların sınırını-genişliğini ise hakim sınıfların bu temsilcileri değil, işçi sınıfının ve tüm milliyetlerden ezilen halkların mücadelesi belirleyecektir.

Emperyalizme bağımlı faşist Türk hakim sınıfları iktidarda kaldıkları sürece; işkenceler, sürgünler, katliamlar, idamlar, pişmanlık yasaları, kısacası faşist baskıların akla gelebilecek her türlüsü varolacaktır.

Bugün faşist Türk hakim sınıfları, devrimcilerin idam edilmesiyle gelişmekte olan devrimci hareketi durdurabileceklerini, bastırabileceklerini sanıyorlar. Ama yanılıyorlar. Tüm faşist baskılara rağmen, Türkiye ve Kuzey Kürdistan işçi sınıfının ve emekçi halklarının devrim, sosyalizm, komünizm mücadelesi gelişecektir, varolacaktır. Devrim, Sosyalizm, Komünizm mücadelesini hiç bir baskı yöntemi engelleyemedi, engelleyemez. Bütün ülkelerdeki sınıf mücadelelerinin tarihi buna tanıktır...

•

Devrimcilerin idam edilmesine hayır!
Tüm devrimci tutuklular serbest bırakılsın!
Kahrolsun faşist Türk devleti!
Kahrolsun emperyalizm, sosyal-emperyalizm ve her türlü gericilik!
Yaşasın işçilerin-köylülerin devrimci-demokratik diktatörlüğü!
Yaşasın Sosyalizm, Komünizm!

Ekim 1990

İSTANBUL TKP/ML(BOLŞEVİK) TARAFTARLARI

* : Bugünkü işçi sınıfı hareketi henüz, devrimci sınıf hareketi olarak adlandırılamaz. YAZI KURULU'nun notu.

Faşist Türk devleti,
Türkiyeli işçi-köylü-emekçileri
emperyalist, gerici, karşı-devrimci
bir savaşa sürmeye hazırlanıyor!

Emperyalist, gerici, karşı-devrimci
savaşlar; emperyalist sistemin ürünü,
onun kaçınılmaz yol arkadaşıdır!



